

KALOCSA-BÁCSI EGYHÁZMEGYE
DUNÁNINNENI KAT. TANKERÜLET
UJVIDÉKI II. FOKÚ TANÜGYIGAZGATÁSI KIRENDELTSÉG

A MIASSZONYUNK-LEÁNYNEVELŐINTÉZET

TANITÓNŐKÉPZŐJÉNEK, LEÁNYLICEUMÁNAK,
POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK, NÉPISKOLÁJÁNAK
ÉS INTERNÁTUSÁNAK

É V K Ö N Y V E

AZ 1942-43. TANÉVRŐL
FENNÁLL 69 ÉVE

SZABADKA

SZERKESZTETTE:
BALI MÁRIA ILDEFONSA
IGAZGATÓ

ISKOLAFENNTARTÓ:
MIASSZONYUNK ISKOLANŐVÉREINEK KALOCSAI SZERZETES-TÁRSULATA

KALOCSA-BÁCSI EGYHÁZMEGYE
DUNÁNINNENI KAT. TANKERÜLET
UJVIDÉKI II. FOKÚ TANÜGYIGAZGATÁSI KIRENDELTSÉG

A MIASSZONYUNK-LEÁNYNEVELŐINTÉZET

TANITÓNŐKÉPZŐJÉNEK, LEÁNYLICEUMÁNAK,
POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK, NÉPISKOLÁJÁNAK
ÉS INTERNÁTUSÁNAK

É V K Ö N Y V E

AZ 1942-43. TANÉVRŐL
FENNÁLL 69 ÉVE

SZABADKA

SZERKESZTETTE:
BALI MÁRIA ILDEFONSA
IGAZGATÓ

ISKOLAFENNTARTÓ:
MIASSZONYUNK ISKOLANŐVÉREINEK KALOCSAI SZERZETES-TÁRSULATA

Felelős kiadó : *Bali Mária Ildefonsa* igazgató.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

HABEMUS PATREM!

*A szabadkai Miasszonyunk-Leánynevelőintézet
tantestülete és növendékei mély tisztelettel és gyer-
meki hódoláttal köszöntik új Főpásztorukat:*

GRŐSZ JÓZSEF, KALOCSA-BÁCSI ÉRSEK ÚR
Önagyméltóságát!

*Hálás lélekkel megköszönjük az isteni Gondvi-
selésnek és Szentséges Atyánknak, XII. Pius pápá-
nak, hogy Atyát adott az elárvult kalocsa-bácsi
egyházmegyének.*

*Mi, a felszabadult Bácska egyetlen katolikus
jellegű leányiskolája, a visszatért bárányok remény-
teljes bizalmával keressük a jó Pásztor tekintetét,
keressük a határozott, a Szentlélek kegyelmével
acélozott kormányzó kezet, amely minket a krisztusi
egyetemes Egyház evangéliumi, lélekátfogó örök
erejével bekapcsol a magyar katolikus életbe és
irányít az örökkévalóság felé vezető földi utakon.*

*Köszöntjük! — Akarunk szerető, engedelmes
gyermekei lenni! — És imádkozva kérjük életére,
kormányzó munkájára a jó Isten kegyelmi áldását.*

vitéz nagybányai HORTHY ISTVÁN

1942 augusztus 20-án, Szent István királyunk ünnepén „egy szó nyilalott a hazán keresztül”: vitéz Horthy István kormányzóhelyettesünk az orosz harctéren légi felderítő munkája közben hősi halált halt...

Nem azért volt hős, mert repülőgépe lezuhant és maga alá temette, — akkor is hős lenne, ha az isteni Gondviselés kifürkészhetetlen akaratából elkerülte volna a halálos szerencsétlenséget és ma is köztünk élne. Mint ahogy nem mindenki hős, akit végzetes kimenetelű baleset ért. Hős volt, mert életveszélyes kötelességeit haláláig híven teljesítette. Hős volt, mert átérezte a felelősséget, melyet a bizalom ráruházott. Hős volt, mert egy pillanatig sem habozott, egy percnyi engedményt sem tett magának, amikor utolsó, végzetes útjára indult, hogy bajtársainak hadisikereit előmozdítsa vagy megmentse őket az ellenség váratlan támadásától. Ment, mint aki csak egy törvényt ismer, egy szózatot hall: a haláláig helytállás törvényét, a rendületlen kötelességteljesítés sürgető szózatát...

Ezért vitéz Horthy István minden magyarnak példaképül állhat. Példája az államférfinak és katonának, feljebbvalónak és bajtársnak, vezetőnek és egyszerű polgárnak. Példaképe lehet nem utolsósorban a magyar ifjúságnak: fiúknak és lányoknak egyaránt.

Mert állíthatnak-e a nevelők a fejlődő lélek elé eszményibb példaképet a kötelességteljesítés, a felelősségérzet hőseinél és vértanúinál? Ha az ifjú lélek fölfogta a felelősség nagy erkölcsi súlyát és tudatosan rálépett a kötelességteljesítés egyszerű, de biztos útjára, ezzel jellemfejlődését már meg is alapozta. Ezt a megalapozást talán egy élethivatás sem követeli oly elhatározóan, mint az, amely folyton újabb és újabb nemzedéket készít fel változatos, de végeredményben egyaránt fontos és komoly kötelességek felelősséggel teljes vállalására és teljesítésére.

Intézetünk az alapítás második évének küszöbén hangsúlyozottan ráirányította növendékei, a leendő nemzetnevelők figyelmét a buzgó, pontos és lelkiismeretes kötelességteljesítésre, a felelősségtudat erkölcsi értékére. S midőn a nemzeti gyász napjaiban számukra közeli példaképet keresett, rámutatott a kötelességteljesítés hősi áldozatának, vitéz Horthy Istvánnak nemzeti glóriától övezett alakjára.

A család és iskola felelőssége a leányifjúság nevelésében

Felelősség! — komoly szó, igen súlyos tartalommal. Az emberek jórésze nem szívesen hallja. Ha ajkukra is veszik, rendszeren ebben a fogalmazásban: Én nem vagyok felelős! S évvel a kijelentéssel valami súlyos teher alól igyekeznek kibújni s egy láthatatlan számonkérő útjából akarnak kitérni. — Mi a felelősség? Annak a tudata bennünk, hogy valakinek számadással tartozunk. Annak a tudata, hogy nem vagyunk életünknek, cselekedeteinknek, eljárásainknak, elveinknek, de még gondolatainknak, érzéseinknek sem független, számadástól mentes urai.

Felelősség csak ott van, ahol nagy értékek vannak és nagy veszteségek veszélye fenyeget. — Szomorú dolog egy ház összeomlása, kis emberek kis javainak pusztulása, megrendítők a nagy tengeri és vasúti katasztrófák, egyének vagy tömegek fizikai életének pusztulása, de hasonlíthatatlanul szomorúbbak és eredményeikben végzetesebbek az emberi élet tragédiái: a lélekösszeomlások, és hogy a lélek az emberi élet sínpárján, a földi élet tengerén nem tud bejutni a végső nagy állomásba, a nagy kikötőbe: Istenbe, aki pedig mindeneket önmagáért teremtett.

A mi korunk a nagy értékek pusztulásának kora. — Az emberiség értéknek tartotta Spanyolország, Olaszország, Németország műremekeit, a királyi koronákat, trónokat, egy nemzet egységének szimbolumait. Szent volt, érték volt az oltár, amelyet Oroszországban felforgattak, érték volt, templom volt a családi tűzhely — és végre: családnak, nemzetnek, Egyháznak nagy értéke, *kincse volt a női lélek*, mert belőle fakadt az emberiség jövője.

Kincse-e a mai nő a családi életnek? Örzi-e annak meghittségét, melegét még áldozatok árán is?

Kincse-e a hazának? Ad-e, nevel-e annak kötelességtudó, békében munkás polgárokat, háborúban erős katonákat?

Kincse-e az Egyháznak? Tudja-e családját, a férfit és a gyermeket az Isten felé vezető úton támogatni, kalauzolni?

Kincse-e az emberiségnek, melynek fenntartását Isten gondolatai szerint szolgálnia kell?

Isten irgalma nem engedi, hogy a női lélek nagy értékei végleg elpusztuljanak, de sajnos, igen nagy veszély fenyegeti őket.

A mai nők nagy tömege gyökerestül kiszakadt Istentől rendelt hivatásának talajából, nem tudja, nem akarja betölteni helyét a családban mint feleség, mint anya és sokszor még mint háziasszony sem. A családi tűzhelyek kihűlnek, a fészek szét hullanak s a fészekből kihullott apátlan-anyátlan fiókákat nem óvja, védi ellenséges hatásoktól sem az otthon fala, sem a két szülői szív együttes melege. Prédái lesznek minden viharoknak, amely körülöttük tombol.

Ki felelős a női lélek elértéktelenedéséért? — Van emberi szabadakarat. Az embernek megvan a képessége, hogy szabadon választhasson a jó és rossz

között, tehát van személyes felelősség is — de hogy az emberek előtt világosan álljon a jó és rossz fogalma, és hogy az akarat készséges és erős legyen a felismert jó követésére, azt már rajta kívül álló tényezők s elsősorban a nevelés szelleme befolyásolja. A felelősség súlyának nagyrésze a nevelők lelkére nehezedik: a családra és az iskolára.

Hogyan oszlik meg a nevelői felelősség a család és iskola között? — Ahogy az iparos munkájának értéke nem függ egyes-egyedül a saját szakmabeli ügyességétől, hanem a rendelkezésére álló anyagtól is, úgy van ez a nevelésben is. Az iskola a gyermeket mint kész anyagot kapja a családból, és nevelési eredményén rajta van nemcsak az iskola, hanem a család vele építő vagy nélkülözölő munkájának nyoma is. — Mi szerzetes-iskolák és nevelőintézetek csak akkor ígérhetünk jobb eredményt a nevelésben, ha a családi nevelés egyirányú a mi nevelésünkkel s ha a szülői ház szelleme nem gyöngíti, hanem erősíti iskoláink nevelői hatását. Az iskola csak osztozik a felelősségben, de nem veheti magára annak egész súlyát.

Melyek azok a veszélyek, amelyek a női lelket fenyegetik és amelyek elhárításán felelősségünk tudatában minden erőnkkel kell dolgoznunk?

a) Az első veszély a *felszínes vallásosság*, amely nem lesz életfelfogás, világnézet. — Az emberiségnek nagy tömegeit erőszakos, ördögi erők a teljes istentelenség felé sodorják. A női léleknek van valami sajátos ellenállóereje a hitetlenséggel szemben. Benne erősebb az Isten létének tudata, ösztönösebben megtalálja a hozzá vezető utat s talán gyengésege érzetében jobban szükségét érzi a vele való kapcsolatnak. A női lélek — hacsak erőszakos erők nem befolyásolják — természetesen mégis vallásos. Fokozottabb mértékben áll ez a leánygyermekre. Ha tehát csak felületesen vizsgáljuk a dolgot, a vallásosság szempontjából mintha nem lenne okunk aggodalomra a leánynevelésben. Általában nem kell őket kényszeríteni az imára, fogékonyak hitünk igazságai iránt.

A szép ígéreteket azonban még igen sok veszély fenyegeti. Ha a gyermek, serdülő vagy fiatal leány a szülői házban nem látja a vallási gyakorlatok nagyrabecsülését, ha megérzi, hogy azok a szülőkre vagy a felnőtt családtagokra nem, hanem csak a gyermekekre vonatkozó követelmények, akkor kezdetben fájó szívvel szögezi le aényt, hogy családja tagjai csak névleg katolikusok és nem törődnek Isten parancsainak teljesítésével. Ez sokszor hihetetlen szenvedést okoz a leányléleknek, de azután lassankint a példa hatására ő maga is csak a hitoktató és a szerzetes tanárok rögeszméinek tekinti a vallási gyakorlatokat és alig várja, hogy ő maga is mielőbb felszabaduljon a terhek alól.

Sokkal gyakoribb a másik eset. A leány látszólag vallásos környezetben él. A szülők a vallás külső előírásait megtartják: vasárnapi és ünnepi misét, böjtöt, évi gyónást, áldozást elvégzik, sőt talán gyakrabban ott lehet őket látni az áldoztatórácsonál, de a vallási gyakorlatok hatását nem érzi meg a szülők életében, a család erkölcsi légkörén. Nem látja őket katolikusoknak, Krisztus híveinek az erkölcsi felfogásban, a családi kötelességek hűséges teljesítésében, az apának, anyának egymáshoz való viszonyában, a gyermekek fölött való örködében, a rokonokkal, szomszédokkal, szegényekkel szemben való érzületben, a szenvedésben és megpróbáltatásokban tanúsított magatartásban stb.

Az otthonnak ez a légköre lassankint kialakítja a leányban azt a véleményt, hogy a vallás és annak gyakorlata csak valami szép szokás, tradíció, talán a sportnak egy nemesebb faja, melyet megtartani szép és bizonyos esetekben hasznos is, de nem érzi a *szükségességét*, amely nélkül az emberi élet elveszti egész értelmét, célját.

A szerzetes-iskola érzi a maga felelősségét. A vallási gyakorlatokat: imát, szentgyónást, szentáldozást nem önmagukban, hanem mint a léleknevelés kegyelmi eszközeit tekinti. Jól ismerjük az emberi akarat gyengeségeit, azért vezetjük

növendégeinket gyakrabban a gyónatószekhez és a szentáldozáshoz, hogy a jóra való törekvésben az emberi akarat gyarlóságait pótolja az isteni segítség, amely a szentségekből árad a lélekbe. — De elvárjuk növendégeinktől, hogy a gyakori gyónások, áldozások megteremjék a maguk látható gyümölcseit is. Akiket buzgóbbaknak látunk a templomban, azoktól nagyobb szorgalmat, kifogástalanabb kötelességteljesítést várunk az iskolában.

Nevelésünk vezető gondolata az, hogy a vallás nem a templomért van, hanem a templom és az oltár van az emberért, az egész emberért és a teljes emberi életért. De ezt a gondolatot nagyon nehezen tudja az iskola a gyermekben meggyőződéssé érlelni, ha annak legközelebbi környezete, a hozzá legközelebb állók élete nem ezt igazolja.

A szerzetes iskolának felelősségteljes hivatása, hogy növendékei vallásosságát öntudatos, katolikus világnézetűvé építse ki.

b) A másik veszély: az *anyagias életszemlélet*. — Nekünk kell megláttatnunk növendégeinkkel azt a gigantikus küzdelmet, amelyet Isten a teremtés első nagy tragédiája, az angyalok bűnbeesése óta a sáttánnal folytat és amely küzdelembe az emberiség is belesodródott, s amelyből, sajnos, minden embernek, tehát a nőnek is egyéni életében ki kell vennie a maga részét. Nekünk kell megláttatnunk azt a tényt, hogy az emberiség lassankint két egymástól mindig élesebben külön váló táborra oszlik. Az egyik táborba azok tartoznak, akik magukat az anyagi világ részének érzik és életük, létezésük célját a fizikai életben keresik — akik lótnak-futnak, küzdenek, szenvednek, de mindig csak a földért, a földi boldogulásért, s akik sohasem hallják meg a léleknek felfelé síró szavát. Ezek a föld fia. Itt látjuk őket magunk körül. Ezek mindent a természetes élet szempontjaiból, az anyagi, földi boldogulás szempontjából mérlegelnek. A családapa, aki a hétnek hetedik napjából vasárnaponként nem tud egy óracskát szakítani szentmisére, mert anyagi ügyei, hivatalos elfoglaltsága nem engedik, az anya, aki gyermekének csak testi egészségéért aggódik, de soha egy pillanatra sem érzett lelkiismeretfurdalást azért, mert a közös strandon — ahová ő maga vitte leányát — talán elvesztette legszebb női ékességét, s aki a házasságban nem lát egyebet, mint jó partit; ezek mind ebbe a táborba tartoznak. Ebben a körben szinte állandó téma: egészség, gazdagság, szépség, szerencse, sport, szórakozás, mozi, színház, strand, házasság, elválás stb., stb., de mindig csak a földi ember, az ösztönös ember szempontjából. Hogy mindezek felől hogyan ítél Krisztus és Krisztussal az Anyaszentegyház, az alig jön számításba, mert „abból nem lehet megélni, s az a másik világ nagyon messze van”.

Ez a materialista életfelfogás ezer és ezer oldalról támadja a fiatal leány lelkét is. Sokan esnek áldozatul. — Tanítsuk meg tehát őket arra, hogy minden emberi dolgot a jó Isten szemüvegén keresztül nézzenek. Nem az a fontos, hogy erről vagy amarról a dologról mi a zsúrok, báltermek vagy kaszinók felfogása, hanem az a fontos, hogy miként ítél róla az Isten és Isten tolmácsa, a katolikus Anyaszentegyház.

Ez a vallási élet teljes kikristályosodása, az ú. n. katolikus életfelfogás, amelyért felelős az iskola és család egyaránt. Az iskola azért, hogy tudott-e többet adni, mint a megszokásból eredő felszínes vallásosságot, — a család pedig azért, hogy tudott-e példát adni arra, amit az iskola mint eszményt hirdetett.

c) A harmadik veszély: korunk nagy betegsége, a *test és lélek fegyelmessége*. — Ez a mai kor emberének jellemző vonása. Tehernek, igának, az egyéniség bilincsének érez minden törvényt: istenit és emberit, minden parancsot és tilalmat és ha súlyosabb következményektől nem tart, függetleníti magát tőlük. Ez a függetlenség legszélsőségesebb megnyilvánulásaiban trónokat, oltárokat dönt le, feldúlja a családi szentélyeket, — de ez nyilvánul már a gyermekben is, mikor apja, anyja parancsával, tilalmával nem törődve, a maga útján jár. Milyen

fájdalmas megállapítás ez a szülőre nézve: Nem bírok gyermekemmel, nem hallgat rám! — És nem is jut eszébe, hogy talán éppen ő maga tenyészette ki ezt a minden korlátot ledöntő fegyelmezetlenséget gyermekében, amikor minden pillantását ellette a kicsikének, minden kívánságát teljesítette, amikor nem szoktatta hozzá kicsiny korában aprócska lemondásokra, önmegtagadásokra, főképen a szülői akarathoz való alkalmazkodásra, engedelmességre.

Ez az ifjúság nehezen szokik bele az iskola fegyelmébe is. Érthetetlenek előtte az iskola fegyelmi szabályai, nem érzi azoknak kötelező erejét önmagára nézve, — és ha be is láttatják vele, hogy közösség rend és fegyelem nélkül nem állhat fenn, és hogy komoly munka csak jól rendezett keretek között végezhető — nincs meg benne az a készség, az akaratnak az a hajlékonysága, hogy az iskolai fegyelemben öntudatosan ki is tartson. Magatartásában, cselekedeteiben túlcsapongó öröme vagy rossz kedve, lehangoltsága — általában hangulatai, pillanatnyi szeszélyei vezetik és különösen a nagyobb leányok szinte elvárják még tanáraiktól is, hogy hangulataikat figyelembe vegyék. Még a kötelességteljesítést is a jó vagy rossz hangulat befolyásolja. A nevelő pedig áll és gondolkodik: Szegény, kedves gyermekek! Ti most nehéznek és sokszor talán türehetetlennek érzitek a folytonos figyelmeztetést, mert még nem tudjátok, milyen csodálatos kapcsolat van a test fegyelme és a lélek fegyelme között. Ha nem tudsz most parancsolni keznednek, lábadnak, szemednek, nyelvednek, hogy tudsz majd parancsolni egyszer érzelmeidnek, ha azok szembenállnak az Isten parancsaival?

Amely intézetben a nevelők felelősségük teljes tudatában dolgoznak az ifjúság jövőjén, ott az iskolai rendszabályok megtartását — éppen ezen akarat-nevelő hatásuk miatt — állandóan sürgetik.

Az iskolai rendszabályok sokszor kicsinyeseknek látszanak a tanulók előtt és a családnak is kényelmetlenek, mert talán elrontanak egy szépen kitervezett programot, lecsípnék valamit a polgári iskolás vagy képzős leánynak szórakozásából, de mindenkor nevelő értékűek lesznek, ha a szülők mint megértő munkatársak azt mondják: „Ígaz, hogy talán kellemesebb lett volna, de a szabály: szabály. Kisleányom, az életben is sokszor kell kívánságaidról lemondanod, legalább most megtanulod!”

d) *Korunknak nagy betegsége az önzés is.* — Sohasem beszéltünk annyit karitásról, szociális munkáról, sohasem sürgették annyira a szociális berendezkedést, sohasem emlegették oly nagy hangon az állam szociális feladatait, mint ma. — Mindenki érzi, hogy sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy az egyén és állam minden erejét összeadja az emberi nyomorúságok enyhítésére. Az ember természetes ösztöne az önzés, mely a létfenntartást szolgálja. De ott van az isteni parancs is: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” — És talán azért ütközik ki ma annyira ez a nagy emberi gyarlóság, mert talán még sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy ember embert támogasson, felebarát felebarátot segítsen. Mindíg bűn volt az önzés, amely behúnyta szemét a nyomor elől és bedugta fülét a kérő szó előtt — de sokszorosan bűn ma, amikor az emberiség nyomorúsága is megsokszorozódott.

Ma már nem elég, hogy jószívűsége és egyéni jótékonyagra neveljük leányainkat, ma apostolokat kell nevelni, akiket nem tud kielégíteni az, hogy nekik nem kell aggódniuk a holnapért, mert tudják, hogy milliók vannak, akiknek egyetlen gondolata: a holnapi kenyér. Apostolokat, akiknek van szemük az embertestvér szükségleteinek meglátásához, van szerető szívük és nagylelkűségük ahhoz, hogy idejüket, munkájukat és főkép szeretetüket adják azoknak, akik arra rászorulnak.

Ki alkalmasabb erre, mint a nő, akit természetes hivatása is arra rendelt, hogy másokért éljen.

Csakhogya korszellem romboló hatása a nő lelkében ebben a tekintetben

is érezhető. Érezhető már az iskolában, egy osztály keretein belül is, amidőn a leány nem tud együtt örülni társával annak sikerén, kitüntetésén, amikor nem tud együtt szomorkodni annak szomorúságán, amikor nem akarja meghozni a maga kis áldozatait a közös munkában, osztályának vagy intézetének érdekében, amikor mindent csak abból az egy szempontból mérlegel: előnyös-e ez számára vagy sem; lesz-e belőle neki valami haszna vagy nem. Mi, az iskola, úgy szeretnénk előkészíteni leányainkat az életre, hogy már most megértsék azt, hogy az összes női hivatásokban, házasesetben és tanítónői pályán egyaránt, nekik mindig adni, adni kell. Adni munkát, fáradságot, törődést, türelmet, gyengédséget, tapintatosságot, — önmagukat — a nélkül, hogy cserébe valamit követeljenek. Az ő áldozatuk és lemondásuk lesz alapja a család békéjének, boldogságának. Jutalmuk pedig az a béke és nyugalom, amely hozzátartozóiknak lelkeről visszasugárzik.

Ezt akarjuk elérni, mikor néha kisebb-nagyobb áldozatot kívánunk növendékeinktől, mert érezzük az élettel szemben felelősségünket.

Erre az életfelfogásra iskola és család közösen neveli rá a fiatal leányt. Az alapot a család adja, mi csak mélyítjük, tudatossá tesszük a családi kör tanulságait. Ha az édesanya önzetlenségének és családjáért való élésének példája jól előkészíti lelkének talaját, akkor Isten kegyelmével majd könnyebben leküzdi saját lelkének önző követeléseit is. Akkor majd a házasesetben a férfi nem kedves játékszer, nem saját kedvteléseinek élő divatbabát, hanem igazi élettársat, odaadó, hűséges feleséget és gyermekeinek élő, önfeláldozó édesanyját talál benne. Nagyon sok komoly, katolikus, fiatal férfi várja már ezt a női ideált, akiért érdemes családot alapítani.

Nagyon érezzük nevelői felelősségünk súlyát lelkünkben. Esténként, amikor áttekintjük az elmúlt napot, lelki számadásainkban mindenkor ott van a kérdés: Hogyan teljesítettem kötelességeimet növendékeimmel szemben? Nem vétettem-e gondolatban, szóval, példával növendékeim ellen? Megadtam-e nekik mindent, amit a család, nemzet, Egyház, társadalom elvár tőle?

Súlyos teher a nevelői felelősségtudat. Munkánk nemcsak az egyén és család, hanem a nemzet boldogulásának és boldogságának is forrása. Nemzet-szolgálat, melynek gigantikus hátterét ma az emberiségnek világtörténeti vonatkozásban is egyedülálló viaskodása adja meg.

Évezredes kultúrkincsek megsemmisüléséért, millió és millió fiatal élet pusztulásáért, emberi szívek kibeszélhetetlen fájdalmaiért ma senki sem vállalja a felelősséget. A felelőtlenség nyomában csak pusztulás és halál jár.

Ma még bömbölnek az ágyúk, robbannak a bombák, a technika szörnyetegcsodái romhalmazzá teszik a föld felszínét, — *de az Élet munkásai már építik a romokban az igazság és szeretet templomát, és ezek mi vagyunk, katolikus nevelők, — apák, anyák és tanárok — akik a mindent számonkérő nagy Isten szemei előtt végezzük az emberré-nevelés alázatos, de minden életet fenntartó munkáját.*

Bali Mária Ildelfonsa
igazgató

A MIASSZONYUNK - LEÁNYNEVELŐINTÉZET ÁLTALÁNOS ADATAI

α) Az intézet tanügyi hatóságai

Egyházi hatóság:

DR. GRÖSZ JÓZSEF
kalocsa-bácsi érsek

Katolikus Tanügyi Főigazgatóság:

DR. KURTHY MENYHÉRT
elnök-főigazgató

DR. TIHANYI BÉLA
főigazgató, tanügyi tanácsos

DR. RUSZTHY-RUSZTEK KÁROLY
főegyházmegyei főtanfelügyelő

Világi hatóság:

DR. SZINYEI-MERSE JENŐ
m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter

DR. BALOGH ÁNYOS
az újvidéki II. fokú Tanügyigazgatósági
Kirendeltség vezetője

DR. JUHÁSZ JÁNOS
a zombori I. fokú Tanügyigazgatósági
Kirendeltség vezetője

DR. IJJAS JÓZSEF
érseki biztos

VOJNICH MÁRIA AQUINA
Miasszonyunk Kalocsai Iskolanővéreinek
általános főnöknője

BALI MÁRIA ILDEFONSA
igazgató-főnöknő

b) Az intézet történeti fejlődése.

Az intézet alapításának éve	1874	fennáll	69	éve
Az elemi népiskola alapításának éve	1874	"	69	"
A felső népiskola alapításának éve	1875	"	—	"
A polgári leányiskola alapításának éve	1898	"	45	"
A liceum-tanítónőképző alapításának éve	1941	"	2	"

c) Az iskola szervezete.

A Miasszonyunk Leánynevelőintézetben van:

a) liceum-tanítónőképző, párhuzamos osztályokkal,

b) polgári leányiskola párhuzamos osztályokkal,

c) osztott elemi népiskola négy osztállyal.

Tanulóotthon minden iskolafokozat részére.

d) Az intézet népessége.

	Beiratkozott:	Kimaradt:	Évvégi létszám:
Líceum-tanítónőképző	161	12	149
Polgári leányiskola	356	13	343
Elemi népiskola	251	7	244
Összesen:	768	32	736

A) LEÁNYLICEUM-TANITÓNŐKÉPZŐ

I. Adatok az iskolaév történetéhez.

1. **Az iskolaév kezdete.** A pótbeiratások szeptember 3-án és 4-én folytak le. Javítóvizsgálat 5-én volt. Veni Sancte és ünnepélyes évmegnyitó szeptember 9-én.

2. **Az iskola elhelyezése.** A növendékek számának emelkedése az évfolyamok párhuzamosítását tette szükségessé. Az ilyen módon négy osztályúvá fejlődött intézet számára a szerzetesháztól külön álló helyiségekről kellett gondoskodni, mivel annak összes termeit lefoglalták az elemi iskola és a polgári iskola osztályai és az internátus helyiségei.

Az 1942—43. iskolai évben a liceum-tanítónőképző I. és II. évfolyamának párhuzamos osztályai a nm. VKM. engedélyével és az újvidéki II. fokú Tanügyigazgatási Kirendeltség Vezetője 8187/1942—43. sz. és Szabadka város hozzájárulásával a *M. Kir. Áll. Óvónőképző Intézet* épületének (Damjanich-utca 53. sz.) I. emeletén nyertek elhelyezést, ahol 4 osztálytermet, 1 tanári szobát és 1 szertárhelyiséget bocsátottak rendelkezésre. Az intézet vezetősége ezúton is köszönetét fejezi ki felettes hatóságainak az engedély megadásáért és a *M. Kir. Áll. Óvónőképző igazgatójának, dr. Daday Lászlóné* önágyaságának, hogy az intézetek harmonikus együttműködésének megteremtésével a nyugodt munkálkodást lehetővé tette.

3. A tanártestület kialakulása.

Az iskola jogi helyzetéből kifolyólag az igazgatói állást ez évben is *dr. Erdős József*, a kalocsai rk. tanítónőképző igazgatója töltötte be.

A rendi főelőjáróság *Lászlóffy Mária Erzsébet* magyar-történelem szakos tanárt visszarendelte a bajai rk. tanítónőképző intézetéhez és helyébe *dr. Dehény Mária Alacoque* magyar-történelem szakos tanárt helyezte a kalocsai rk. tanítónőképzőből.

A tanítónőképző évfolyamainak gyarapodása új tanerők beállítását tette szükségessé: *Bolváry Mária Gemma* magyar-történelem-német szakos tanár Kalocsáról, *Szentgyörgyváros Mária Palladia* rajz-kézimunka szakos tanár a Képzőművészeti Főiskoláról, *Illin Mária Archangela* horvát-történelem szakos tanár Hőgyészről, *Szittnerné Képes Éva* testnevelő tanár Kalocsáról került az intézethez. Az intézet óraadó tanárai: *Pogány János* piarista tanár mennyiségtan, *Neverkla Tibor* gimn. tanár mennyiségtan, *Bálint Ferenc* ének-zenetanár. A test- és egészségktan tanára I. félévben *dr. Vágó Ilona* orvos, januártól kezdődőleg *Braun Mária Pacifika* gazdasági iskolai szaktanító.

4. Hivatalos és egyéb látogatások.

November 20—21-én a Katolikus Tanügyi Főigazgatóság részéről *dr. Tihanyi Béla* főigazgató tanulmányi felügyelői látogatást végzett.

Április 9., 10-én az újvidéki II. fokú Tanügyigazgatási Kirendeltség megbízásából *dr. Glatt Imre* tanügyi fogalmazó tanulmányi felügyelői látogatása.

Szeptember 9-én, február 26-án és június 3-án *dr. Erdős József* igazgató látogatása.

Szeptember 13-án *dr. Sik Sándor* egyet. tanár kedves, közvetlen irodalmi

est keretében hintette a szépet szomjazó délvidéki fiatal magyar leányszívekbe költszetének kincseit.

Október 25-én *Anna Főhercegasszony* magas látogatásával tüntette ki az intézetet.

Május 20., 21-én nagyontisztelendő *Vojnich Mária Aquina* anya, a Szerzetes Társulat általános főnöknője látogatta meg az intézetet.

5. Ünnepek és megemlékezések.

Szeptember 9-én *Veni Sancte és évmegnyitó ünnepség*. A Szent Teréz-templomban városunk összes leányiskoláinak tanulói közösen könyörögtek a Szentlélek Urísten megvilágosító, erősítő, segítő kegyelméért az új iskolai évre. Szentmise után a Miasszonyunk-Leánynevelőintézet mintegy 750 növendéke a Városi Színházba vonult évmegnyitó ünnepélyre. Itt, a tanárok, növendékek, szülők első közös találkozásakor, a közös cél nagy lendítőerejével fogadtunk egy évre kötelességvállalást, kötelességteljesítést — felelősségtudattal — a szép, katolikus és magyar emberi élet kialakítására.

Szeptember 12-én résztvettünk a *vitaminkonyha* ünnepélyes megnyitásán, az Inkey-úti napközi otthonban.

Szeptember 13-án testvéri együttérzéssel ünnepeltük a *piarista gimnázium első Veni Sancteját*. A piarista rend elsőnek érkezett a férfi tanítókörök közül a Délvidékre, a katolikus ifjúság nevelésére. A jó Isten bőséges áldását kértük induló missziójukhoz.

Október 5-én önképzőkori díszgyűlés keretében emlékeztünk meg az *aradi vértanúkról* és velük minden idők magyar hőseiről.

Október 6-án növendékeink énekeltek az ünnepélyes gyászmisén.

Október 18-án a Levente Otthonban tartotta a szabadkai *Szentlélek Szövetség* alakuló ünnepségét. Intézetünket kérte fel, hogy ének- és szavalatszámokkal egészítse ki az ünnepség műsorát. A liceum 40 növendéke Sik Sándor: Pünkösdi Kórusát adta elő szavalókórusban — belekapcsolódva az ünnepség hangulatába.

Október 25-én résztvettünk az *Allami Óvónőképző intézetnyitó Veni Sancteján* és kértük a vezetőségre és az ifjúságra a Szentlélek Urísten áldását.

November 30—31-én a liceum növendékei a magyar szívtől hősnek járó kegyelet és a nemzeti munkaszolgálat jegyében megható szeretettel vettek részt a szabadka-zentai temető *hősi sirjainak rendezésében*. A város 90 katonasírt jelölt ki az intézet részére. „Egyik nap ásóval, kapával, gereblyével vonultak ki, hogy megtisztítsák őket, másnap pedig virágdíszbe borultak a hősi sírok, mind-egyikre jutott kegyeletes kézzel virágból kitűzdelt kereszt vagy szív és úgy éreztük, könnyebb lett a kereszt, amelyet minden magyar ember visel és melegebb a szívünk, amelyet minden magyar ember a hősök felé tár” — írta a Délvidéki Magyarság.

December 5-én *Mikulás-járás* az iskolában és az internátusban. — Mikulás bácsi pajkos szolgálai meglesték a leányok csíny- és hóstetteit, semmi maradt titokban előttük; rimbe szedték, eldalolták: mulattatásra, okulásra.

December 6-án, *Kormányzó Urunk Ófömlétőségének* névünnepeén szentmisében kértük a jó Isten áldását életére, működésére.

December 8-án a szabadkai Mária-kongregációk testvéri találkozása a Szeplőtelen Szűzanya tiszteletére és a kongregációs gondolat megismertetését és hirdetését szolgáló hódoló *Immaculata-ünnepélyen* a városháza nagy tanács-termében. — Égi Édesanyánk ünnepléséhez lelkes szeretettel járultunk hozzá ének-számokkal, szavalatokkal és egy ádventi vágyakozó hangulatot a karácsonyi beteljesülés boldogságába emelő szavalókórusral (Sik Sándor: Advent).

December 9-én, a Miasszonyunk szerzetesrend alapítója Fourier Szent Péter ünnepének alkalmából közös ifjúsági szentmise a Szent Teréz-templomban. *Dr. Pintér László*, a Paulinum-Fiúnevelő Intézet igazgatója beszédéből szolt hoz-zánk a jó Atya szelleme — egy hősi életen keresztül, a kereszt és a lilium szimboliumában és a „Senkinek sem ártani, mindenkinek használni” jelszavában.

Miasszonyunk leányai és növendékei teljes bizalommal ajánlották magukat ünnepélyes felajánlással a jó Atya gondoskodó szeretetébe.

December 23-án karácsonyi angyaljárás az ONCsA-házaknál.

December 24-én karácsonyi lelkületébresztés a *fogházban*.

Január 23-án az intézet *h. igazgatóját* köszöntöttük névünnepe alkalmából.

Március 15-én délelőtt 9 órakor közös ifjúsági szentmise. D. u. önképzőköri diszgyűlés.

Március 19-én *dr. Ijjas József érseki biztos* köszöntése névünnepe alkalmából.

Március 24—25-én a Szociális Missziótársulat a helybeli kongregációkkal együtt Katolikus Női-napot rendezett és ennek keretében 24-én délután a Városi Színházban *Üdvözlégy Mária* c. képsorozatát mutatott be. A növendékek szavaltokkal és zenei aláfestést szolgáló énekszámokkal járultak hozzá az ünnepség megtartásához. — A női eszmény kialakításához élményi anyagot nyertek 25-én d. e. a városháza nagy tanácstermében megtartott diszgyűlés előadásából.

Április 4-én az A. C. *előadásán* Bárdos: Emberé a munka, Istené az áldás c. művét énekelték a növendékek.

Április 12-én ünnepelte Szabadka város a *hazatérés kétéves fordulóját*. Ebből az alkalomból résztvettek a növendékek a 11-én d. e. 10 órakor megtartott tábori szentmisén, ahol 2500 tanuló együttes kórusa tolmácsolta a lelkek hála-ujjongását a Mindenhatónak és a Boldogasszonynak. Az együttes énekkart az intézet ének-zenetanára, Bálint Ferenc vezényelte. A szentmisét Te Deummal kezdték, majd az Isten hazánkért — kezdetű énekkel könyörögtek, úrfelmutatás után az „Ez nagy Szentség...” kezdetű ének következett, majd szentmise végén: „Boldogasszony Anyánk...”. A nagyszámú énekkar mindenegyes hangjában benne csendült a gyermeklélek szíve dobogása. A szentmise után résztvettek a felszabadulási emlékünnepeken.

12-én osztályonként 1—1 óras *szentségimádást* tartottunk a Szent Teréz-templomban hálául Délvidék hazatéréséért.

Május 23-án *ünnepélyes tagfelvétel* a Mária-kongregációba.

Május 24-én *dalos-est* a vöröskeresztes hadikórházban, a nemzeti munkaszolgálat és a szociális szeretet jegyében.

Május 30-án együttes *Hősök-napja* ünnepség a tűzharcosokkal, a Zentai-úti temetőben.

Június 9-én reggel 9 órakor a Szent Teréz-templomban Te Deummal és háláadó szentmisével mondtak alázatos köszönetet a Mindenhatónak az intézet tanári kara és tanulói.

6. A tanulók segélyezése.

a) A *nm. VKM. 108,213/1942. V/a. ü. o. sz. rendeletével* 45 liceumi növendéket részesített államsegélyben. A segélyezett növendékek kötelezték magukat, hogy valamelyik nemzetiségi (német, illetve horvát-bunyevác) nyelven való tanításra jogosító képesítést megszerzik és hogy a népiskolai tanító oklevél megszerzése után tanítói alkalmazást vállalnak és legalább annyi éven át teljesítenek tanítói szolgálatot, ahány éven át az államsegélyt élvezték.

A segélyben részesülés előlegezett bizalom a *nm. VKM.-től*, amelyért elvárja és „elvárja a magyar haza minden adófizető polgára, akinek a közterhekhez való hozzájárulása folytán része van a segélyezésben, hogy a segélyben részesültek megfeszített munkával dolgozzanak és így építő munkásai legyenek a szebb magyar jövőnek” (a rendelet szövegéből).

800 P-t kaptak: Balazsic Irén, Balogh Eszter, Bálint Jolán, Domán Borbála, Gyukics Ilona, Hemberger Zsuzsanna, Hertelendy Marianna, Kálmán Mária, Madurka Irén, Mányi Rózsa, Nagy Terézia, Pecze Mária Valéria, Raffay Gizella, Rajsp Mária, Raáb Irén, Petek Katalin, Szerző Jolán, Tóth Erdélyi Ilona I. o.; Biró Franciska, Flesz Gizella, Pecze Gizella, Pohl Anna Mária és Tallér Julianna II. o. növendékek.

600 P-t kaptak: Berényi Franciska, Berényi Margit, Böndör Rózsa, Horváth Aranka, Kálmán Mária, Széger Erzsébet, Vörös Ilona I. o. növ. és Tóth Julianna II. o. növ.

400 P-t kaptak: Jenei Mária I. o., Básta Mária, Szedlár Viktória II. o.

300 P-t kaptak: Fábíán Ilona, Györög Etelka, Koncz Erzsébet, Koncz Mária, Milankovics Etelka helybeli II. éves növendékek.

200 P-t kaptak: Konta Erzsébet, Kozma Ilona, Mácskovics Mária, Vojnics Z. Edit I. o. növ.; Budincsevic Rozália, Sokcsics Magdolna II. o. helybeli növendékek.

b) *Vármegyei alispáni segélyben* részesült: Horváth Aranka, 400 P.

c) *Az intézettől segélyben* részesült növendékek:

Tandíjkedvezményt kaptak: Vojnics Z. Edit I. o.; Bodnár Ilona és Sokcsics Magdolna II. o. féltandíjmentességet; a szerzetesjelöltek: Johler Magdolna, Kirchhoffer Erzsébet, Kotán Anna, Rozsnai Erzsébet, Tripolszki Gizella I. o. növ. teljes tandíjmentességet élveztek.

Internátusi kedvezményben részesültek a szerzetesjelöltek: Kotán Anna ingyenes, Johler Magdolna, Rozsnai Erzsébet, Tripolszki Gizella havi 10—10 P-t, Kirchhoffer Erzsébet havi 40 P tartásdíjat fizetett.

7. A tanulók jutalmazása. A nm. VKM. a Kir. Egyet. Nyomda útján 8 könyvet juttatott intézetünknek jutalmazás céljaira: Balassa: Istenes énekei, Kenyeres: Rejtelmes irodalom, Jókai: Egy magyar nábob, Kárpáthy Zoltán, Petőfi összes versei, Vörösmarty összes versei, 2 drb. Kosztolányi összes versei.

Szabadka thj. város kulturális szakosztálya az év áprilisában pályázatot hirdetett versenydolgozatra Dél-Bácska visszacsatolásával kapcsolatosan. Iskolánkban hatvanegyen pályáztak. Az első díj nyertese: Burány Klára II. a) 50 P jutalomban részesült. 20—20 P-t kaptak: Pohl Anna, Kovács B. Piroska, Szabó-Szabados Erzsébet, Kiss Mária, Farkas Margit, Kalmár Klára II. a) o.; Thurzó Mária, Györög Etelka, Fügedi Irén, Kladek Zsuzsa, Nagypál Gizella II. b) o. növendékek. 10—10 P-t: Bálint Jolán, Raáb Irén, Balogh Eszter, Mácskovics Mária, Tripolszki Gizella, Rozsnai Erzsébet I. a); Szabó-Györgyei Ilona, Székely Mária, Vörös Ilona, Rajsp Mária, Bagi Margit, Hegyeshalmi Éva, Szerző Jolán I. b) o. növendékek. Az erre a célra juttatott 550 P összegből fennmaradt 150 P-t az intézet vezetősége évvégi jutalomkönyvekre fordította.

Szabadka thj. város kulturális szakosztálya ezenkívül év végén még hat könyvet juttatott a liceum növendékeinek: Szívós Donát: Magyar vagyok, Schmidt Béla: Lelket az életbe, Tömörkényi: Egyszerű emberek, Dénes: Kék autó, 2 drb. Lotta: Asszonyok a tűzvonalban.

E háromféle forrás tette lehetővé, hogy minden osztályból 10—10 növendék részesült könyvjutalomban: Pohl Anna, Farkas Margit, Santa Teréz, Kovács Birkás Piroska, Szabó-Szabados Erzsébet, Tallér Julianna, Andróczy Etelka, Básta Mária, Biró Franciska, Kiss Mária II. a) o.; Thurzó Mária, Györög Etelka, Nagy-Pál Gizella, Buday Petronella, Szűcs Mária, Szmágin Ilona, Fábíán Ilona, Kalmár Flóra, Basics Anna, Fügedi Irén II. b); Tripolszki Gizella, Molnár Rozália, Kirchhoffer Erzsébet, Varga Teréz, Bálint Jolán, Raáb Irén, Balogh Eszter, Goczol Valéria, Kotán Anna, Rozsnai Erzsébet I. a); Székely Mária, Bódiss Olga, Rajsp Mária, Kálmán Mária, Hegyeshalmi Éva, Csák Margit, Gyukics Ilona, Szabó-Czibolya Teréz, Kneféli Teréz, Kuhár Katalin I. b) o. növendékek. E könyvjutalmakkal egyrészt a szorgalmat méltányoltuk és további munkára óhajtattunk serkenteni, másrészt a jó könyv miszsióját akartuk szolgálni.

Hálás köszönetünket fejeztük ki a nm. VKM.-nek és városunk nemeslelkű vezetőinek az értékes adományokért.

8. Az évvégi vizsgálatok sorrendje.

Június 4., 5. és 7-én osztályvizsgálatok.

Június 9-én Te Deum.

Június 11-én bizonyítványosztás.

Június 11. és 12-én iratkozások.

II. A tanári testület névjegyzéke és munkaköre

Sorszám	A tanár neve, alkalmazásának minősége, képesítése (szakértői)	Szolgálati éveinek száma		Mely osztályokban, mely tantárgyakat és heti hány órában tanít?	Heti órászáma	Osztályfőnök	Egyéb szolgálati beosztása
		Összesen	Ennél az iskolánál				
1	Bali Mária Ildefonsa helyettes-igazgató mennyeség-tan- fizika szakcs. kép. tk. int. tanár	32	2				Intézeti főnök, a Szerzetes-Társulat ált. tanácsosnője Az ifj. Mária-kongregáció igazgatónője
2	Bálint Ferenc óráadó tanár ének-zene szakos középisk. és tk. int. tanár, egyházkarnagy	4	2	Ének I. ab. 2, II. ab. 2 Zene I. ab. 2, II. ab. 2 Karnagy I. ab. II. ab. 1	9		A bajai rk. tanítónő-képző intézet tanára
3	Blaskovics István hittanár	7	2	Hittan I. ab. 4, II. ab. 4	8		Az ifj. Mária-kongr. prézese. Az áll. polgári leányiskola hittanára
4	Bolvár Mária Gemma rendes tanár magyar-német nyelv-irodalom és történelem szakcs. kép. tk. int. tanár	21 2	1	Magy. ny. I. b. 5, II. b. 5 Német ny. I. ab. 6, II. ab. 4 Mindennapi kérd. 1	21	I. b.	Értekezleti jegyző. Az Önképzőkör tanárelnöke. Ifjúsági könyvtár őre
5	Boros Mária Agnella rendes tanár földrajz-termesztan-rajz szakcs. kép. tk. int. tanár	16	2	Földr. I. ab. 6, II. ab. 4 Term.-rajz I. ab. 6, II. ab. 6 Mindennapi kérd. 1	23	II. b.	Földr.-term.-rajzi szer-tár őre. Irodavezető. Meteorológiai állomás vezetője
6	Braun Mária Pacifika óráadó tanár gazdasági szaktanító	1	1 2	Az ember teste és egészsége II. ab. 4	4		Felügyel a tanuló-otthonban. Tanít a polg. iskolában
7	dr. Dehéay Mária Alacoque rendes tanár magyar nyelv és irod. történelem, földrajz szakcs. kép. középisk. és tk. int. tanár	32	1	Magyar ny. I. a. 5, II. a. 5 Tört. I. ab. 6, II. ab. 4 Mindennapi kérd. 1	21	II. a.	A tanári könyvtár őre
8	Illin Mária Archangela óráadó tanár horvát nyelv és irod. történelem szakcs. kép. polg. isk. tanár	3	1	Horvát-bunyevác nyelv I. ab. 6, II. ab. 6	12		Felügyel a tanuló-otthonban
9	Neverkla Tibor óráadó tanár mennyeség-tan- fizika szakcs. kép. középisk. tanár	6	1	Mennyeség-tan I. ab. 8	8		Leánygimnáziumban tanár
10	Pogány János óráadó tanár mennyeség-tan- fizika szakcs. kép. középisk. tanár	11	1	Mennyeség-tan II. ab. 6	6		Piarista gimnáziumban tanár
11	Szentgyörgyvár Mária Palládía óráadó tanár kézimunka-rajz szakos polg. isk. tanár	1	1	Kézimunka I. ab. 4, II. ab. 4 Rajz I. ab. 4, II. ab. 4 Mindennapi kérd. 1	17	I. a.	
12	Szittner Lajosné, Képes Éva helyettes tanár testnevelő tanár	11 2	1	Testnevelés I. ab. 4 II. ab. 2	6		Tanít a polg. iskolában

Az intézet ref. tanulóinak hitoktatója *dr. Tóth Kálmán* ref. lelkész, az evangélikusoké *Sostarecz Ferenc* ág. ev. lelkész.

III. A leánylíceum nevelő-oktató munkája.

Az, ami az egyéni nevelői eljárásokat termékenyvé és hatásossá teszi, az az a lélek, amely a külső cselekedeteket, eljárásokat irányítja. Ez akármennyire is belső, rejtett princípium, mégis megérződik, úgyszólván előlik a külső cselekedeteken is és megadja az egyéni eljárásnak a hatóerejét. — Éppen így lehet, sőt kell is, hogy legyen egy nevelő közösség, egy intézet nevelési eljárásaiban is lélek és szellem, amelynek hatóereje főképen az ifjúság tömegeire gyakorolt egységes hatásban nyilvánul meg.

Az egységes nevelési szellemnek nagy alakító ereje van. Ez a meggyőződés vezetett, amidőn nevelői eljárásaink a *tanári testület értekezleteinek* megbeszéléseiből indultak ki. Igyekeztünk munkánkba bekapcsolni a lehetőség szerint a szülőket is *szülői értekezletek* és egyéni megbeszélések útján. Megállapításaink az *osztályfői* munkakörben mélyültek el és az *ifjúsági egyesületekben* nyertek gyakorlati alkalmazást.

1. A tanártestület értekezletei. A tanári testület a Rendtartásban előírt értekezleteket szabályszerűen megtartotta: 1 alakuló (szeptember 6), 2 módszeres (szeptember 28., február 8.), 2 ellenőrző (november 23., április 12.), 2 nevelési tárgyu (október 27., március 29.), 2 osztályozó (február 22., június 7.), 2 tanulmányi felügyelő látogatási (november 21., április 10.), 1 tankönyvmegállapító (május 10.), 1 záróértekezletet (június 12.).

Az *alakuló értekezleten* a h. igazgató megvilágította az új tantestületi tagok előtt az intézet különleges feladatait és hivatását a felszabadult Bácska kapujában és kérte a tanári testület lelki összehangolódását az egységes katolikus világnézet képviselőtére és kisugárzására. Iskoláinknak a *szeretet és megértés* szellemét kell képviselniök, ahová nem hatolnak be a társadalmi, nemzetiségi, nyelvi stb. surlódások, s az ifjúságot az evangéliumi szeretet jegyében irányítjuk a jövőbe. Másik alapvető beállítottságunk az *alázatos szolgálat* szelleme — mint Istentől meghívott munkásoknak.

Az *első módszeres értekezlet* tárgya részben dr. Padányi-Frank Antal multévi tanulmányi felügyelő főbb megállapításainak és tanácsainak megbeszélése a látogatási jegyzőkönyv alapján, részint a tanmenetek bemutatása. Különösen két tárgy tanításának megbeszélése kívánt nagyobb figyelmet, mivel óraszámuk és anyagbeosztásuk eltért az anyaországi iskolákétól: a magyar nyelv és a német, — illetve horvát-bunyevác nyelv.

A *második módszeres értekezlet* tárgya a magyar nyelvhelyesség és a szép magyar beszéd fejlesztéséről szólt, — valamint ezen az értekezleten mutatták be a nemzeti tárgyak szaktanárai javaslatukat a jövő esztendei átmeneti tantervre vonatkozólag.

Az *első nevelési tárgyu értekezlet* az egységes nevelési szellem kialakulásának feltételeiről és akadályairól szólt.

A *második nevelési értekezlet* tárgya a nevelői felelősség volt. Ezzel kapcsolatban a tanártestület tagjai megbeszélték azokat az eszközöket és eljárásokat, amelyek segítségével növendékeikben is igyekeznek kialakítani a felelősségérzést.

Az *első hivatalos látogatás* november 20-án és 21-én volt, dr. Tihanyi Béla főigazgató úr személyében. Bácska első katolikus iskolája először üdvözölte ebből az alkalomból katolikus tanügyi főhatóságának képviselőjét, először nézett szembe a törekvéseit indulása óta szerető figyelemmel kísérő tekintettel és ebből a látogatásból: a katolikus és nemzeti munka méltánylásából új lendületet merített, további kitartó munkát ígért tanár és diák egyaránt.

Április 9-én és 10-én az újvidéki II. fokú tanügyigazgatási kirendeltség képviselőtében dr. Glatt Imre tanügyi fogalmazó látogatta meg az intézetet. Felügyelői látogatása kiterjedt az iskola külső és belső rendjére, a nevelő és oktató munkára. Látogatása során szerzett elismerő tapasztalatait és értékes tanácsait a tanári testület köszönettel fogadta.

2. Szülői értekezletek. Az iskolaév folyamán két szülői értekezletet tartotunk. a) Október 4-én, illetve november 3-án külön a helybeli és vidéki növendékek szülei részére. Az osztályfők ismertették a Rendtartásnak a tanulók magatartására vonatkozó részeit, az intézeti szabályokat és az intézet nevelési célkitűzéseit, elveit.

b) A május 16-i szülői értekezleten *Bali Mária Ildefonsa* h. igazgató fejtette ki az iskola és a szülői ház együttes nevelői felelősségét.

3. Vallásos nevelés. Intézetünknek mint a felszabadult Délvidék egyetlen katolikus iskolájának vezetősége szerető gondoskodással óhajtott odahatni, hogy a rábízott ifjúságot — a jövő magyar élet leendő nevelőit — öntudatos, gyakorlati, a lelki élet többletét igénylő katolikusokká nevelje. Ezt a célt szolgálták a hittanórák, a Mária-kongregáció, a mindennapi kérdések órája, a vasárnapi szentmisék és szentbeszédék és az évi lelkigyakorlat.

Vasárnaponként a Szent Teréz-templom közös ifjúsági szentmiséin énekel és liturgikus miseszövegek hangos imádkozásával kapcsolódtak be növendékeink a legfelségesebb Aldozatba. Utána a napi szent evangélium elmélyítéséül, heti lelki programmul, szentbeszédet hallgattak.

Az országos engesztelés akciójába örömmel kapcsolódtak bele ebben az évben is növendékeink, hogy imájuk és munkájuk révén könnyöröggé ki a jó Isten irgalmát: a világbékét.

Évi lelkigyakorlatot április 15., 16. és 17-én tartottak húsvéti előkészületül. A lelkigyakorlatok vezetője *dr. Marjai Dezső* zombori hittanár volt. Az igazgatóság lehetővé tette, hogy a léleknevelésre serkentő lelkigyakorlaton az áll. kereskedelmi iskola 71 és az áll. ipariskola felső tagozatának 10 növendéke is részt vegyen és így a háromnapos lelki fürdőben megtisztult leányifjúság a tiszta lélek diadalmas boldogságával énekelhesse a húsvéti alleluját és a családokban is megteremtse az ünneplés keresztény katolikus stílusát.

4. Szociális nevelés. A közösségi érzés megerősítése az iskolatársadalom keretein belül kezdődik. A közös munkában való részvétel, az egymás segítésére szolgáló alkalmak felismerése, a szolgálatkészség, áldozatvállalás stb. azok az előkészítő gyakorlatok, amelyek a jövő társadalmi munkáira nevelik az ifjúságot.

Az elmúlt háborús kemény esztendő kitágította a szociális nevelés feladatait évi programunk: a *nemzeti munkaszolgálat* szellemében.

Az intézet vezetősége mindjárt az ősz folyamán felajánlotta az ifjúság munkáját a helybeli Vöröskereszt Egyesületnek. Növendékeink megható szeretettel áldozták zsebpénzüket gypajufonal beszerzésére vagy felfejtették gypajukabátkáikat, hogy minél több kötött holmit készíthessenek katonáinknak. Ilyen módon 71 drb. *hósapkát*, 3 *sálat* és 56 *pár érmelegítőt* küldtek november folyamán fronton küzdő honvédeinknek.

Karácsonyra a harctéren küzdő bácskai katonák részére az intézet elemi és polgári iskolai növendékeivel együtt 200 drb. 2 kg-os *csomagot* készítettek, amelynek tartalmát áldozatos szeretettel gyűjtögették.

Az esztendő folyamán a *tábori posta* útján küldtek imádkozó szeretetet ígérő lapokat, ujságokat, folyóiratokat, imakönyveket — biztató zöldcsillagú sugárként a lélek-sötét Oroszországba.

Márciusban Vöröskeresztes Hadikórház létesült várcsunkban. Növendékeink kisebb csoportokban vasárnaponként és első-péntekenként ellátogattak a sebesült katonákhoz, hogy énekeljenek a szentmisén.

Május 24-én egyórás *dalosestet* rendeztek a líceum növendékei a hadikórházban: hálául és szórakoztatóul.

A hősöknek járó kegyelet szellemében hozták rendbe és borították virágdíszbe a Zentai-úti temető 90 *névtelen katona sirját*: Mindenszentek ünnepére, húsvétra, hősök napjára.

A karácsonyi szeretetszolgálat keretében a *foglázban* rendeztek betlehemes játékot és ősi karácsonyi énekekkel igyekeztek elvinni a karácsonyi kis Jézus szeretetüzenetét. Ezenkívül az intézet vezetősége alatt álló polgári iskolával

együttesen 10 ONCsA-ház szegény családjának szereztek boldog karácsonyt ajándékaikkal.

A szeretet segíteni kívánó kiadása hozta létre húsvét előtt a *házi betegápolási tanfolyamot*, amelynek keretében három csoportban 103 növendék nyert elméleti és gyakorlati kiképzést három vöröskeresztes nővér: Piribauer Mária Terezina, Romvári Mária Lúcia és Bolváry Mária Gemma vezetésével. A tanfolyam folyamán az ismereteken túlhaladó értékkel alakult ki a növendékek lelkében, hogy az irgalmasság testi és lelki cselekedetei jelentik számukra az igazi, maradandó értéket, — mint azt *dr. Ijjas József* érseki biztos a tanfolyamot záró vizsgán összegezte. Az elméleti tudásra — lehet — nem lesz szükség; adja a mindenható Isten, hogy a mindennapi imánkkal kikönyörgött békével elkerüljük a gyakorlati ismeretek hasznosítását; egyre azonban az élet minden helyzetében szükségünk van — egyéni életünk megnemesítésében és embertársaink egyetemes, katolikus szemléletében — és ez: a krisztusi, a megnemesült, áldozatos, irgalmas szeretet.

5. Értelmi nevelés. A Délvidék egyetlen katolikus jellegű iskolájának tanári kara munkáját teljesen a katolikus nevelői elvek szolgálatában végezte. Az oktatásban is felhasznált minden alkalmat, hogy a tantervi anyaggal is a keresztyény katolikus öntudat felbresztését és megerősítését szolgálja, mert erre a felszabadult területeken különös szükség van. Az értelmi nevelésen keresztül a szív nemesítését és az akarat irányítását, vagyis az ifjúság életének átformálását célozta.

Tanításunkat a nm. VKM. által a délvidéki középiskolák számára 109,400/1942. V/1. ü. o. sz. alatt kiadott átmeneti óraterv szabályozta. Ez annyiban jelentett eltérést az anyaországi óratervtől, hogy a magyar nyelvű órák számát 5 órában állapította meg. Idegen nyelvként a német, illetve horvát-bunyevác nyelv tanítása, heti 4 óra nemzetiségi nyelvű tanításra való képesítésre előkészítésül.

a) A *nemzeti tárgyaknak* és ezek között is legfőképpen a *magyar nyelv és irodalomnak* „egészen sajátos feladatot szab a magyar középiskolának az a célkitűzése, amely a nevelői munkának elsőbbséget szánt az összes feladatok megoldása között. Ha a nevelésnek ilyen előkelő szerepe van, vétkes mulasztást követnénk el, ha azokat az alkalmakat elszalasztanánk, melyek kínálkoznak a nemzeti nevelés megvalósítása érdekében” — mondta dr. Tihanyi Béla főigazgató úr öméltósága látogatása alkalmával.

Különösen éreztek e gondolat megvalósításának fontosságát itt, a nemzeti kultúra alapjainak letételénél. A heti 2 órai többletet legfőképpen arra használtuk, hogy a *hiányzó ismeret pótlásán* túl — a nyelvismereti anyagban, olvasmányi szemelvények tartalmi elmélyítésével, gyönyörködtető bemutatásával *megéreztesük a nemzeti kultúra kincseinek szépségét*, a költők és írók érzéseinek közvetítésével *belegyökereztessek a növendékeinket a magyar föld talajába és szellemébe*. Hogy növendékeink e törekvést megérezték, mutatja a következő beszámoló: „Jobban megismertük ennek a drága magyar földnek nemcsak egészét, hanem egyes tájait is. A testvérkezet nyújtó Erdélyt Reményik erdélyi földet ölelő meleg szemével még szebbnek és értékesebbnek láttuk és nagyon megszerettük. Hasonlóképpen tárgult ki előttünk a hozzánk közelebb álló Alföld végtelenségével, egyszerűségével, minden szépségével Petőfi szemén keresztül. — Olyan közvetlen viszonyba kerültünk így ezzel a kenyérországgal, mint honszerző Árpádunk, akiről a krónikás egyszerű, de mégis meleg meghatottságot kifejező szavakkal azt írta, hogy Szécsény-hegyén állva, méltóságteljesen tekintett körül, gyönyörködve nézte és — „ígen megszerette” (Pohl Anna).

A módszert illetőleg teljesen a líceumi Tanterv és Utasítás szellemének megfelelően történt a magyar nyelvi oktatás.

A nyelvismereti anyaggal lassabban és alaposabban haladtunk, többet elemeztünk a helyesírás tudatosítására. Az olvasmányok szemelvényi anyagát kibővítettük a növendékek ismereteinek pótlására. A szép magyar beszéd, olvasás és költeményelőadás gyakorlására népiskolai szempontok is ösztönöztek.

Az I. o.-ban 9, a II.-ban 8 dolgozatot írtak a tanulók. Az I. o. feladatai könnyebb leírások, élmények, hangulatok — a II. o.-ban már irodalmi tanulmányokkal párhuzamosan helyzetrajzot, jellemzést is írtak.

Az I. a) o. *dolgozatai*: 1. Az én legelső iskoláim. Leírás visszaemlékezés alapján. 2. Otthonom. Leírás. 3. Pillanatfelvételek az iskolai életből. Életkép. 4. Kísérő levél a karácsonyi szeretetsomaghoz a frontra. 5. A karácsonyi szünet egy kedves élménye. Elbeszélés. 6. Séta a középkorban. Elképzelés a tanultak alapján. 7. Ki ez? Egy társnőm személyrajza. 8. Életemből. Elbeszélés. 9. Visszapillantás a líceum első évére. Elmélkedés.

Az I. b) *dolgozatai*: 1. Tájéleírás. 2. Az én falumból. Kép. 3. Élőknek segítség, hősöknek kegyelet. Elmélkedés. 4. Karácsonyi mese. 5. Nagyon boldog voltam! Élmény. 6. Nyulak-szigete mesél. Elképzelés. 7. Én. Önleírás. 8. Olvasmányaim egyik hőse. 9. Mivel gazdagított az első líceumi esztendő? Levél.

A II. a) o. *dolgozatai*: 1. Egy kis társnőm az elemi iskola padjaiból. Jellemrajz. 2. Eljátszottam már kis játékidat... Alakítás. 3. Mit mond nekem Vörösmarty: A merengőhöz c. költeményében? Elmélkedés. 4. Karácsony 1942-ben. Szabad alakítás. 5. Mint a madár a fészkére... Helyzetrajz. 6. Önjellemrajz. 7. Arany egyik balladahősenek jellemzése. 8. Szép élményeim a tanultak megvilágításában.

A II. b) o. *dolgozatai*: 1. Gyermekekről. 2. „Az Alföld mély szívében, Szege-den.” Kirándulási élmény. 3. Mit mond nekem Vörösmarty: A merengőhöz c. költeményében? Elmélkedés. 4. Amit a kötötük mesélnek. Gondolatok 1942 háborús karácsonyán. 5. „Mert szegénynek drága kincs a hit.” Helyzetrajz. 6. Buda halála egyik hősenek jellemzése. 7. Elképzelés Jókai nyomán. 8. Élmények a szépről tanultak új megvilágításában.

b) Nyelvi képzés.

1. Tekintettel arra a körülményre, hogy a növendékek egyrésze *kiegészítő tanítóképesítést* óhajt szerezni, illetve az élvezett államsegély miatt kell szereznie, a *nyelv-készség gyakorlati elsajátítása* fokozottan előtérbe jutott. A líceum II. oszt. növendékeinek kb. 40%-a tanulja kisebbségi nyelvként a *németet* heti 4 órában, amelyből 2 társalgási óra volt, vagyis az órákon tárgyalt és a tankönyvben található beszédgyakorlatok kibővítése újabb szó- és cselekvéscsoportokkal, szabad tárgyú beszélgetés, önálló mesélés, dalok és játékok. — Az I. oszt.-ban 50% tanult németül. Mivel ebben az osztályban magasabb volt a tanulók létszáma, s még inkább mert nyelvkészségük és alaptudásuk nagy különbséget mutatott, a társalgás két csoportban folyt: külön a kezdők és külön a haladók. A kezdők társalgási óráin a tárgyalt beszédgyakorlatok begyakorlása, kibővítése történt, a haladókkal újabb beszédgyakorlatokat, apró történeteket dolgozott fel a szaktanár.

Írásbeli dolgozatok a beszédgyakorlatokkal és olvasmányokkal kapcsolatos könnyebb feladatok: kérdés-felelet, fordítás, képleírás, tartalomelbeszélés, levél.

2. Az intézet második kisebbségi nyelvként a *horvát-bunyevácot* tanítja, vagyis a horvát irodalmi nyelvet, tekintettel a bunyevác változatra. E nyelv tanításához alkalmas tankönyv még nem jelent meg, ami a tanítást és tanulást egyaránt megnehezítette. A tanulók vázlattal és begyakorlással rögzítették egy-egy óra anyagát, amelyet a szaktanár a Tanterv és Utasítás szlovén nyelvre vonatkozó részének áttanulmányozása alapján állított össze: beszédgyakorlatok, olvasmányok, költemények, helyesírási és stilisztikai gyakorlatok változatosságában.

Írásbeli dolgozatok a tanulók nyelvismereti fokozatának megfelelően rövidebb leírások, élmények, hangulatok, elmélkedések.

c) A *földrajz, természetrajz tanítása* az elmúlt esztendő munkájának folytatása volt. E tárgyak keretében különlegesen fontos szerepe van a szemléltető eszközöknek. Az intézet szertári felszerelése még az indulás szegénységét mutatja, a legnélkülözhetetlenebb dolgokra szorítkozik. A hiányokat azonban igen nagy százalékban pótolta a szemléltetés legújabb és legjobb eszköze: a film.

d) Filmoktatás.

Az 1942—43. iskolaévben teljes mértékben bekapcsolódtunk az iskolai filmoktatásba. Számunkra a film pótolta a még hiányzó szertári felszerelések, képek tömegét, de visszatekintve a lepergetett filmekre és tanítványaim ezzel kapcsolatos élményeire, úgy hiszem, nem hiányosabb az ismeretük, mint egy gazdagon felszerelt szertár mellett lenne.

1. A természetrajzi filmek felölelik az egész állatvilágot. A bemutatott sorozatot úgy válogattam össze, hogy a főemlősöktől a véglényekig minden állatkörből lássanak egy-két filmet és így ismereteik rendszertani szempontból is támogatást nyerjenek. Különös gonddal válogattam ki azokat a filmeket, amelyek számunkra meg nem figyelhető fejlődést szemléltettek, így: „Baglyok”, „Béka fejlődése”, „Hernyók és bábok” vagy „Szitakötő” c. film. Megértés szempontjából kitűnő szolgálatot tesznek a magyarázó rajzokkal ellátott filmek.

Ime, néhány gondolat a tanulók által írt beszámolókból.

Györög Etelka: „... az állattani filmek nagyon hasznosak voltak számomra. Itt ismertem meg a különböző állatok életkörülményeit. Élveztem azokat a filmeket, amelyek előttünk ismeretlen állatot mutattak be (Tengerek, Óserdő állatvilága). A hangyák lakását, medúzák, virágállatok életét, az amoebát el sem tudnám képzelni, ha nem láttam volna életüket előttem lezajlani.” Kladek Zsuzsanna: „Mindig örültem az állattani filmeknek, amikor magyarázat közben nemcsak színes szemléltető képeket, hanem magát az élő állatot, annak életmódját is láthattam és szinte lopva bepillantottam rejtelmes életükbe („A kakukk tojászcseréje”, „Mimikri” stb.).” — „Mindegyik film nyugtatót valami újat. A szarvasmarha kérődzése, a béka fejlődése, a vadsértés élete a filmek révén szemem előtt játszódott le” — írja Szabados Erzsébet. Rozgonyi Kornéliának a tanulásban nyújt nagy segítséget: „Az első állattani film után nem hittem volna, hogy ennyire megkönnyíti a tanulást. De hamarosan rájöttem, hogy milyen nagy segítséget jelent a film. Amikor tanultam, elővettem füzetemet, elolvastam a röviden lejegyzett filmtartalmat és sokkal könnyebben ment a tanulás, mert láttam mindazt, amit tanultam.” Papp Annát kétségében nyugtatja meg: „A kakukk különös természetét el se hinném, ha nem láttam volna a róla készült gyönyörű filmet.” Spitzer Éva: „Filmen keresztül megismertük az állatok jellemző tulajdonságait. Eddig csak elképzeltam, de ma már tudom, hogyan élnek a baglyok, mozognak a kígyók, mint harcol a hörcsög, gondoza fiait a sün és építi fészkrét a nádi rigó.” Egyik-másiknál megnyilatkozik már a jövődó tanítónő. „A könnyebb filmeket azért szeretem, mert ezeket, mint tanítónő, lepergethetem kis tanítványaim előtt is.”

A lepergetett természetrajzi filmek száma: 34.

2. A földrajzi filmek nagy nevelő értéke, hogy a tanuló csapongó, gazdag képzeletvilágát helyes irányba tereli és mindent látni akaró vágyát kielégíti. A filmezés alatt megfigyelhető csend, amit csak egy-egy tetszésnyilvánítás vagy csodálkozás „zavart” meg, elárulta, hogy a tanulók a látott helyeken járnak, gyönyörködnek, élvezik vagy csodálják azt, ami előttük lepereg. Ezt árulta el az a sajátságos tény is, amit a gép megindítása előtt a tanulók elhelyezkedésével kapcsolatban megfigyeltem. Ki előre hajolt, ki kényelmesen hátradőlt vagy felállt és a padok között foglalt helyet, és figyeltek, szórakozva tanultak sokkal többet, mint az elmondott szó vagy egy-két bemutatott kép alapján.

A bemutatásra került 36 film úgyszólván az egész világot feltárta előttük. A látottakról írt rövid vázlat rögzítette az ismereteket. Év végén beszámoltak a tanulók a filmek által szerzett ismereteikről. Vörös Ilona I. o. tanuló többek között így ír: „A filmek sokat jelentettek számomra, képzeletemet egészen megváltoztatták. Altalában minden filmből lehetett valami tanulni, amit egyéni életünkre is tudunk vonatkoztatni. Úgy gondolom, ha filmek nem lettek volna, sokkal kevesebbet tudnék ma.” Konta Erzsébetet a fővárosok érdekelték: „A filmek közül legjobban a különböző országok fővárosai érdekelték. Szerettem volna London mellett látni Budapestet (még nem volt a fővárosban), megfigyelni a

különbséget a két város között. Láttam a világ legnagyobb városát, New-Yorkot. Egy csöppet sem tetszett. Nagy felhőkarcolói vannak, az utcán semmi levegő, napsugár." Szabó Rózsa: „Egy-egy film lepergetése alatt képzeletben elutaztunk messze vidékekre. Megismertük azokat a tájakat, amelyeket az életben soha nem fogunk látni. Ott voltunk a tengerparton, amikor a víz dagály következtében magasra felszökött. Jártunk a Sark-vidéken, a jégkorszakbeli gleccserek-vájta fjordokban. Láttuk az Alpoknak csipkézett hegygerinceit. Különös érdeklődéssel néztem az olaszországi filmeket. Gyönyörű volt a Vezúv füstölő krátere és városai: Róma, Velence, Génua. Sohasem hittem volna, hogy ennyi szépség van a földön... Kincseket gyűjtöttünk, hogy később másoknak adhassunk.”

Szépen összefoglalja a filmes órák értékeit Varga Teréz: „A filmezés nagyon megkedveltette velem a földrajzot. A föld minden részéről láttam filmet, földrajzórákon beutaztuk az egész világot az egyenlítőtől a sarkvidékekig. Jártam a világ legnagyobb városaiban, a hegyek legmagasabb csúcsain, ahol a hó és jég uralkodik. Mennyi szépet és csodálatosat figyelhettem meg! Feltűntették azt, ami egy vidéken vagy helységben a legszebb, a legérdekesebb. Láttam szép városokat rendezett, csinos parkokkal, gyönyörű templomokkal, kikötőket nagy hajókkal. Bejártam az indiai császárok mesebeli palotáit és Japán virágos kertjeit. A filmek nemcsak gyönyörködtettek, hanem a tanulást is megkönnyítették, kiegészítették a magyarázatot és biztosabban jegyeztem meg a hallottakat.” Rozsnai Erzsébet I. o. tanuló, aki két éve magyarul még egy szót sem tudott, ezt írja: „Könnyű volt a filmek segítségével földrajzot tanulni, különösen azoknak, akik még nem értenek mindent, csak szóról-szóra bemagolják a leckét. Mi a filmek segítségével mindent könnyen megértettünk.” Majd így fejezi be beszámolóját: „Hála és köszönet mindazoknak, akik megadták nekünk ezt a nagy segítséget, az *oktató filmet*.”

Ehhez az őszinte gyermekszívből fakadó köszönethez csatolom én is intézetünk hálás köszönetét a *Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Oktatófilm Kirendeltsége Vezetőségének*. A mindig pontos időben megérkező filmek tették lehetővé azoknak a feldolgozott anyaghoz kapcsolódó módszeres felhasználását és biztosították az oktatásban azt az eredményt, amelyet a tanulók beszámolója világosan igazol. Bár a filmes óra a tanárnak több munkát jelent, de a tanítványnak tudást, értéktöbbletet ad, és iskolánk célja a leendő tanítónők lelkét minél gazdagabbá tenni, hogy bőségesen osztogathassanak majd kis tanítványaiknak és ezzel a művelt, boldog, magyar haza felépítésében tevékenyen résztvegyenek.

6. Művészi nevelés. A női lélek mélységeiben gyökerezik a szépek. Szereti és keresi a szépet, lényé kisugározza azt és bearanyozza vele környezetét. Ha ezt az ősi benső kényszert, a szépség utáni szomjat, nem fejlesztjük jó irányban, nem neveljük meg: akkor valami lényeges hiányzik pedagógiánkból és iztelen-színtelen, vérszegény lesz.

Mi tetszik egy leánynak? — mondja meg és bemutatkozott. Nemcsak színben, formában, hangban, muzsikában, de erkölcsi felfogásban is van valami időfeletti: a szépség Észménye. Az esztétikai nevelés erre hivatott: keresni az igazi, az örök szépet.

a) **Kézimunka.** — **Rajz.** Elindultunk. Nem úttalan utakon, vezető nélkül, sötétben rettegve, hanem a felszabadulás verőfényében, dobogó szívvel nyitottuk ki az ősi ország kincsesládáit: megtetszett Kalotaszeg, szorgalmasan gyűjtögettük a sárkózt, meglátogattuk a boldogiakat, és gazdagodtunk Erdély kincseivel.

Máskor: szétnéztünk a nagyvilágban. Kerestük a szépet piramisok mélyén és a bizánci kupolák alatt, meghajoltunk a görög Génusz előtt, csodáltuk Rómát, nagy áhitattal léptünk be egy-egy gót katedrális szentélyébe. — Alkalmatlan pillanatban megbarátkoztunk a modern művészettel. Szép, mert a kor lelke, szelleme érvényesül minden vonalán, őszintén, igazán, főnségesen, egyszerűen, a teljes kibontakozás feszülő reményében.

A kézzelfogható eredményről az év folyamán nagy szeretettel készült munkák adnak számot, amelyek közül a kalotaszegi és sárközi minták gyűjteménye és a tervezések tűnnek ki.

A lelki hatás — statisztika merev keretei közé nem szorítható — eredményről biztosít minket a munka hevében kipirult arc, csillogó szem és a szeretet, amely alkot újat, szépet, és örül, hogy — Szébb arcot ölt a föld kies határa, — Hogy kedvre gyúl, ki bájkörébe lép.

b) **Zenei nevelés.** — Csak aki ismeri az ének és muzsika lélekforrasztó, közösségteremtő erejét és az új magyar ének- és dalkultúra szerepét egy megcsonkítottságában erejét veszített nép lelki megerősítésében — csak az érti meg és értékeli azt a csöndes, de szívós küzdelmet, amelyet az intézet vezetősége és ének-zenetanára ez évben is a magyar ének és magyar dal diadaláért folytatott. — Volt ennek a munkának és küzdelemnek sok belső és külső akadálya. De ha egész évi programmunk elé a *nemzetszolgálat* szent jeligéjét tűztük, ezt a részletekben is becsületesen megvalósítottuk.

Az *egyházi éneknél* az Isten-szolgálat, lélekszolgálat és nemzetszolgálat együtt járt. Szolgáltuk Istent, akinek szép, méltó dicséretét énekeltük a Szent Teréz-templom ifjúsági szentmiséin, — szolgáltuk az emberi lélek igényeit, mert népénekeink ősi dallamai kifejezték az imáadásnak, hódolásnak, odaadásnak, Istenhez-vágyásnak szavakban kifejezhetetlen érzéseit — és szolgáltuk a nemzetet, a magyarságunkat is, mert az ének ősi szövegében és dallamában benne zengett egy szenvedő nép minden alázata, de minden követelőző élniakarása is. — Tulajdonképpen keveset tettünk. Csak minden pillanatban készen álltunk arra, hogy segítsünk, ahol segítenünk kell. Nem hatalmas énekkari művekkel ejtettük csodálkozásba a hívőket, csak énekeltük a *Szent vagy, Úram* kristályosan szép dallamait és engedjük, hogy belénk fogódzzanak a gyengék, a bátortalanok, azok, akik hosszú-hosszú hallgatás után most tanulnak meg újra a jó Istennel hangosan magyarul beszélni. Időnkint egy-egy többszólamú ének a magunk lelki kedvtelésére, de utána mindig az volt az érzésünk, mintha önzők lennénk. Menyynyel felemelőbb érzés volt az, amikor a májusi litániákon mindennap együtt zengett, szárnyalt, könyörgött és sírt százak, talán ezrek ajkán az ének! És mindig többen jöttek. Olyanok is, akik érzésben távol álltak tőlünk. Az ének megtisztított, összekapcsolt bennünket egymással és Istennel. — Szabadkán ez a célja az énekoktatásnak.

Zenei nevelésünk másik célja és feladata az volt, hogy megnyissuk növendékeink előtt a *magyar népzene kincsházának* ajtaját. Zenei nevelésünk másik pillére a magyar népdal volt. Megérezttük benne a nép lelkét, szíve dobogását. Rájöttek a növendékek, hogy ez a lélek, ez a szívdobbanás nem idegen tőlük, ez a magyarság szíve-lelke, az övéké is. Legkedvesebb népdalaik voltak: Megyen már a hajnalcsillag... A csitári hegyek alján... Barna kislány levelet ír... Amott legel... Elindultam szép hazámból...

Különös figyelemmel ápoltuk az énekórákon is a magyar katona iránt érzett megbecsülést, szeretetet. Nótát, dalcsokrot vittünk a vöröskeresztes hadikórházba, sebesült katonáinknak. Együtt énekeltük velük: Kimegyek a doberdói harctérre... Horthy Miklós udvarában... Esik eső... Százados úr... Nem szabad már... stb.

Karének-óráink képét leghívebben a többszólamú művek festik. Kodály: Biciniákból: Csillagoknak Teremtője... Elmegyek... Réten, réten... Bartók: Senkim a világon, Levél az otthoniakhoz... Kodály: Forr a világ c. kánon, Bárdos: Emberé a munka, Istené az áldás c. háromszólamú kánon.

Az év legnagyobb zenei eredménye az volt, hogy sikerült kapcsolatot, összhangot teremteni a zenei tárgyak között. Amit az énekórákon tanultunk, a zeneórákon elmélyítettük, karének-órán pedig felhasználtuk. Zeneórákon volt ének, énekórákon pedig volt muzsika. A zongora, hegedű és ének együttes művelésével a társas zenét igyekeztünk megkedveltetni.

Ez zenei nevelésünk külső eredményeinek rövid összefoglalása. A belső

eredmények a lélek mélyén húzódnak meg: magyarabbak és talán egy kicsit jobbak, emberebbek lettünk az ének- és zeneórákon.

7. Testi nevelés és iskolai egészségügy. Az intézet vezetősége nagy gondot fordított a növendékek testi fejlődésére, amelyet elsősorban a tanuló-otthon megnyugtató higiéniai viszonyainak megteremtésével akart biztosítani. A nyár folyamán a növendékek számára hatalmas, egészséges hálótermet, mosdó- és zuhanyozó helyiséget építtetett.

A testnevelő tanár irányításával és ellenőrzésével az internátusban minden nap van *10 perces reggeli torna*.

Az őszi és tavaszi hónapokban a 9 és 11 órás tízpercet a növendékek az udvarban töltötték. A tanuló-otthon növendékei használják az intézet udvarát és kertjét.

Az intézetnek *iskolaorvosa* nem volt. Az intézet vezetősége úgy igyekezett a hiányt pótolni, hogy a tanuló-otthon növendékei a házi orvos ellenőrzése alatt álltak, aki egy évben négyszer átvizsgálta őket és naponként rendelkezésre állt. A hivatalos ellenőrzést *dr. Tarnay Oszkár* tisztiorvos végezte.

A tanulók *egészségi állapota* általában megfelelő volt. Mindegyik osztályban akadt azonban egy-egy tanuló, aki hosszabban mulasztott: a II. a) o.-ban egy kanyarós megbetegedés, kettő vakbélműtét miatt; az I. a) o.-ban kettő szívburokgyulladás, egy mellhártyagyulladás miatt; az I. b) o.-ban egy mandula-, egy vakbélműtét, egy szívburokgyulladás és egy növendék általános gyengeségből származó, folyton visszatérő lázas állapota miatt. A többi növendék csak rövidebb ideig mulasztott influenzás megbetegedés, megfázás, torokgyulladás miatt, különösen a téli hónapokban. Többen vannak olyanok is, akik egyetlen órát sem mulasztottak.

IV. Tanulmányi kirándulások.

A földrajz, természettudományok könyvből szerzett ismerete sokszor holt töke, tanulása elég unalmas és a tanulóra nézve erős emlékezetbeli megterhelést jelent. De egyszerre könnyű, érthető és világos lesz minden, ha a tanult dolgot a valóságban szemléli a tanuló. Ezért szötte át tanításunkat a közvetlen megfigyelésekre alkalmas nyújtó kirándulás.

Augusztus 2—15-e között egy kicsiny csoport a *Székelyföldet* utazta be — Nagyváradtól le Sepsiszentgyörgy—Gyergyószentmiklóson át. A közvetlen megfigyeléssel szerzett ismeretek olyan elevenen élnek még ma is a résztvevő növendékekben, mintha csak pár napja tértünk volna vissza kéthetes utunkról. „Nagyon sok fogalmat tisztáztam Erdélyországban töltött napjaim alatt — írja Kladek Zsuzsa II. b) o. — Láttam a Mezőség suvadásos felületét, hegyoldalon (Csiksomlyón) a terraszos földművelést. El tudom képzelni a vulkáni krátert a Szent Anna-tó látása után, érthető előttem a szoros és hágó fogalma a Békás-szoros és a Királyhágó megtekintésével. Láttam a parajdi sóbányát, amely kiemérelhetetlenül adja a söt. Ismert előttem a medenceváros, pl. Gyergyószentmiklós 1—2 hosszú utcából áll, de a legkedvesebb ebben a kis városban, hogy a gyalogjáró peremén kis hegyipatakok csobog végig. — Most már nemcsak térképről ismerem a Körös, Maros és Olt vizét, a Hargitát és a Csíki Havasokat, Kolozsvárt és Nagyváradot; az elmúlt nyáron személyes ismerőseim lettek.”

Osztályonkint tartott 1—1 napos és félnapos kirándulásoknál kapcsolódott a földrajzi és a természetrajzi szempont. Palics a maga jellegzetességével (növényzet) vagy a város határa bőven nyújtott alkalmat az iskolai tanulmányainkhoz szükséges alapismeretek elsajátításához.

Szabadka környékén az alábbi kirándulásokat rendeztük:

A kirándulás helye	Ideje	Szaktárgy	Cél	Időtartam	Osztály	Vezető és kísérő tanárok
Kiserdő	IX. 10.	Földrajz	Földrajzi alapfogalmak	1 ó	I. a	M. Agnella
Kiserdő	IX. 10.	Földrajz	Földrajzi alapfogalmak	1 ó	I. b	M. Agnella
Palics	IX. 11.	Földrajz	Tájékozódás	félnap	I. ab	M. Agnella
		Term.-rajz	Növénytakaró			M. Gemma
Vágóhíd	IX. 12.	Term.-rajz	A szarvasmarha belső szervei	3 ó	II. ab	M. Agnella
Lenkey-utcai ovóda	IX. 12.	Gazdaságtan	Vitamin-konyha	félnap	I. ab	M. Alacoque
						M. Gemma
Deszkás-erdő	IX. 22.	Term.-rajz	Mező-erdő állatvilága. Gyűjtés	1 nap	II. ab	M. Agnella
Az intézet kertje	IX. 27.	Csillagászat-tan	A csillagos ég	2 ó	I-II. ab	M. Agnella
Bajai-úti temető és környéke	IX. 29.	Term.-rajz	Növénygyűjtés	félnap	I. ab	M. Agnella
Szent Teréz-park	X. 17.	Term.-rajz	Őszi lombhullás	1 ó	I. ab	M. Agnella
Szűcsmester	X. 21.	Term.-rajz	Állati prémek	1 ó	II. ab	M. Agnella
Szerb-temető környéke. Halasi szőlők	X. 21.	Term.-rajz	Termésgyűjtés	félnap	I. ab	M. Agnella
Szabadka parkjai	XI. 10.	Term.-rajz	Madárvilág megfigyelése	2 ó	II. ab	M. Agnella
Szent István-park	III. 23.	Term.-rajz	Nyitva termők megfigyelése	1 ó	I. ab	M. Agnella
Kálvária	III. 30.	Rajz	Perspektíva-alaptörvény szemléltetése	2 ó	I. a	M. Palládía
Szent Teréz-tér	IV. 1.	Rajz	Perspektíva-alaptörvény szemléltetése	2 ó	I. b	M. Palládía
Kiserdő körny.	IV. 2.	Term.-rajz	Állóvizek állatvilága. Gyűjtés	2 ó	II. b	M. Agnella
Kiserdő	IV. 3.	Term.-rajz	A fák rügyezése; koratavaszi növények	2 ó	I. a	M. Agnella
Kiserdő	IV. 4.	Term.-rajz	A fák rügyezése; koratavaszi növények	2 ó	I. b	M. Agnella
Napnyugati ugarok	IV. 8.	Term.-rajz földrajz	Nádas állatvilága. Gyűjtés	2 ó	II. a	M. Agnella
Zentai-úti temető környéke	V. 12.	Term.-rajz földrajz	Település, rét állatvilága	félnap	II. b	M. Agnella
Palics	V. 15.	Term.-rajz földrajz	A tó ismertetése. Növénygyűjtés	félnap	I. ab	M. Agnella
						M. Archangela
						M. Palládía

Október 15-én egynapos kirándulást tettünk *Szegedre*. Résztvettek a II. a) és II. b) o. növendékei. Vezető tanárok: Bolváry Mária Gemma és Boros Mária Agnella. Kirándulási költség: 5.20 P. — A város megtekintése alkalmával különösen a történelmi és kulturális vonatkozások megfigyelése volt a főcél. Tüzetesen végigszemléltük az alsóvárosi Mátyás-templomot, a ferences atyák múzeumát, a Fogadalmi-templomot az árkádokkal és a Közművelődési Palota gyűjteményeit. Láttuk az Egyetem és Főiskola épületeit, a város középületeit, a klinikasort; átsétáltunk Újszegedre és pedagógiai izelítőül ellátogattunk a Vakok Intézetébe.

Tanulmányi kirándulás Dunántúlra. Vezető: Boros Mária Agnella. Kísérő tanárok: Illin Mária Archangela, Láng Mária Leoncia, Romvári Mária Lúcia, Szentgyörgyváros Mária Palládía. Velünk tartott Blaskovics István hittanár is. A résztvevő tanulók száma: 78. Résztvételi díj: 70.— P. A tanulmányút ideje — az iskolai év gyors bezárása miatt az eredeti tervtől eltérően — június 14—21-ig.

A növendékek az első magyar iskolai évben Budapesten és környékén voltak kirándulni, hogy hazánk szívében hasson először rájuk az egyetemes magyar

élet, a történelmi levegőn, természeti szépségeken és kultúralkotásokon keresztül. A további években a magyar táj egy-egy újabb területét akarjuk megismertetni velük, hogy a közvetlen érintkezés élményével gyökerezzenek bele a magyar föld talajába és szellemébe és vigyék ezt az eredendően magyar lelket tovább iskolájukba.

Első nagyobb utunk legközelebbi szomszédunk, a Dunántúl megismerését célozza. — Június 14-én d. u. indult el a prűszkölő mozdony 85, egy hét rejtett szépségei boldogságát előre sejtő, izgatott leánnyal. — Bajáig legtöbbnek ismerős volt a táj: végtelen Alföld: sarló alá érett búzatáblák, vadvirágos, tejetadó rétek. Baján pár percig állt a vonat — kitartó várakozással lestük a Dunát, a magyar sorsfolyót. Átrobogtunk a hídon, — Dunántúl — végtelenhez szokott szemünk beleütközik apró dombokba, melyek mindjobban emelkednek, ahogy belerobogunk az éjtszakába.

Millió csillagszeggel köszönt első állomásunk: *Pécs*. A házak apró ablak-szemei kíváncsian nyílnak ki néhol és szeretettel szól hozzánk egy-egy álmos, kócos fej: Honnan jöttetek, kedveseim? — Szabadkáról? — ismételtetik, s meleg lesz a hangjuk, simogató a tekintetük. Érezzük, hogy szívesen látnak, örülnek nekünk s rajtunk keresztül Délvidéknek szól a szeretetük.

Mire kettőt üt a toronyóra, álmunkban járjuk az ősrégi város tiszta, rendezett utcáit, meghatódott lélekkel simogatjuk a százados *székesegyház* beszélő köveit s néma tisztelettel szállunk le a *katakombák* 1000 éves kriptájába. Ezekhez vitt első utunk: éreztük a történelem nagy összekapcsoló erejét.

Két napig jártuk Pécszet: a mesélő multat, a forgalmas jelent, a város munkás világát s a környék üdezőld üdülő tájait. A magyar akarat, tudás, alkotás eredményét csodáltuk a *Zsolnay-gyárban*. Körülsétáljuk a *városi tündőt*, a *Balokányitavat*. Megcsodáljuk a még épségben maradt *minaretet* — egy darab szomorú, letűnt török világ, — megmásszuk — alföldi, hegymászáshoz nem szokott lábakkal — a *Missina-tetőt*. Felmegyünk a kilátóhoz, napsugárban ragyog előttünk az egész város. Kattognak a kis fényképezőgépek, mindenki lop magának egy csöpp szépséget. A *Tettye* évszázados romjainál búcsúzzunk Pécsről, a négy torony felé, a szépségek Alkotója felé szálló hálafohással.

Tovább. — Peteg előttünk a változatos dunántúli táj, visz vonatunk *Kaposvár* felé. Kevés az időnk, de amit látunk, az újság: az utcák tele virággal: gondozott gypeszöngy az úttestek mellett — virágos Kaposvár! A csodaszép *Horthy-parkban* bekapcsolják tiszteletünkre a szökőkutat, megnézzük a *színházat*, ellátogatunk a *nyomdába*. Az újságok hasábjain az egész város fogad. Kedves vezetőink kifogyhatatlanok a vendégszeretet apró ötleteiben. Szeretnénk nagyon megköszönni a sok figyelmet — *templomaikban* a kaposváriakért imádkozunk s szeretettel visszük tovább emléküket.

A vágy tovább siettet: meglátni a magyar tengert, a Balatont. Vonatunk *Siófokra* visz, majd hajón utazunk *Balatonfüredre*. Bemutatkozik a Balaton szelíd, síma ragyogásban, majd sötét felhők ereszkednek a tóra s fekete, zöldeskék színek keverednek az aransárgába s folynak szét a hullámokon. A rettegett vihart nótáinkkal elkergetjük.

18-án *Tihanyban* ünnepeljük Kormányzó Urunk Öföméltóságát. A szentmisében kérjük a jó Isten áldását életére. Délután a kilátóról kiáltjuk: Éljen szeretett Kormányzó Urunk! — s a visszhang erősen, hiánytalanul hozza vissza egy szívű forrt ország feleletét. Ellátogatunk az ősi *bencés kolostorba*. A bolt-hajtásos falak 900 éves imádságos-munkás élet szellemét lehelik felénk. Díszes, farágott oltár 1750-ből, bencés fráter munkája, arannyal átszőtt miseruha Mária Terézia korából — csodáljuk. A templom *kriptájában* alusszák örök álmukat Isten hazatért fáradt munkásai, harcos katonái: az első bencés atyák. Megilletődött lélekkel állunk *IV. Károly* szobájában, ahol utolsó perceit töltötte magyar földön. — A tudomány eddig ismeretlen küzdőtereit csodáljuk a *Biológiai Tudományos Intézetben*.

Veszprém a következő állomás. Román stílusú *székesegyházában* hallgatunk

szentmisét. A gótikus *altéplom* boltíves ablakai, falai, freskói Szent István király idejéből valók. Áhítattal borulunk le hideg márványlapjára s átsuhan lelkünkön a szent mult: Szent Imre liliomos tisztaságáért fohászkodunk. A *Gizella-kápolnában* szent magyar édesanyák erősítő kegyelmi segítségét kérjük. Majd a völgybe sietünk a magyar áldozat, *Boldog Margit 700 éves klastroma romjaihoz*. A sok szent emlék erős vágyakat indít lelkünk mélyén.

Kirándulásunk utolsó állomása: *Székesfehérvár. Prohászka püspök templomában* hallgattunk szentmisét. Hőfőér márványszobra magasan néz az ég felé, ahová tört minden gondolata, vágya, munkája. Nagy lelke érthetően biztat most is: Dum Spiro Spero. — A nagy püspöktől az egyszerű jezsuita noviciushoz, *Kaszap István sírjához* visz utunk. Letörünk néhány kis virágfejet s mint drága kincset visszük haza szeretteinknek s benne az Isten-szeretet olthatatlan szomjúságát, a tékozló szeretet áldozatos életének üzenetét. — Továbbmegyünk a ki-
asott bazilika romjaihoz — Szent István sírjához, amelyben 1083-ig, szentté-
avatásáig nyugodott. Kegyelettel állunk meg *királyaink, főpapjaink ősi temet-
kezési helyénél*. Minden köhöz ezeréves mult fűz. A *múzeum* programmunk utolsó pontja.

Elrepült a hét. Tele a lelkünk élményekkel, szépségekkel. Hálás szívvel fordulunk mindazok felé, akik kirándulásunkat lehetővé tették, a vezetésben segítségünkre voltak, a látottakat a magyar vendégszeretet melegével közvetítették; szeretettel emlékezünk minden kedves dunántúlira és szeretettel zárjuk szívünkbe Dunántúlt.

V. Ifjúsági egyesületek.

1. Leányifjúsági Mária-kongregáció. Teljes címe: Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatásáról Nevezett és Szent Teréz pártfogása alatt álló Leányifjúsági Mária-kongregáció.

Tisztikar. Prézes: *Blaskovics István* hittanár, igazgatónő: *Bali Mária Ildefonsa*, felügyelő: Szabó-Szabados Erzsébet II. a) o., segédek: Milánkovics Etelka II. b) o., Kőműves Irén II. a) o., tanácsosok: Kiss Mária II. a) o., Bodnár Ilona II. a) o., Bleszich Margit II. b) o., jegyző: Sokcsics Magda II. b) o., pénztáros: Básta Mária II. a) o., könyvtáros Andróczky Etelka II. a) o. A tagok száma: 50, vendégtag: 3, jelölt: 40.

A kongregáció munkája csendes, a lelkek mélyén folytatott kegyelmi indítás, amely a közös szombati szentmiséken gyűjt erőt. Gyűlések hetenkint voltak, felváltva a tagok és jelöltek részére, váltakozva a prézes, illetve az igazgatónő vezetésével.

A kongregáció évi munkája a magyar Katolikus Akció évi programjához igazodott. A prézes a katolikus életszemlélet és a katolikus öntudat kialakításán dolgozott — exhortációinak központi gondolata: a liturgia által öltözködünk Krisztusba. Az igazgatónő a legszebb katolikus női eszmény, a Boldogságos Szűz Mária tiszteletének gyakorlati elmélyítésére erényeiről tartott elmélkedéseket.

A kongregáció főcélja általában is a Boldogságos Szűz Mária nagyobb tisztelete, gyermeki, ragaszkodó szeretete. Ez az általános tisztelet nálunk, a Kárpátok koszorúján belül különös színt kell hogy kapjon: évszázadok magyar szíveinek Boldogságon-tiszteletét.

Ma, 1943 szorongó-reménykedő esztendejében, amikor négy folyónk közt tenyérnyi földünkön a körülöttünk forrongó világban rettegve-bizakodva élünk, égbe kapcsolódó imánk előtt megnyíló felhők közül biztatóan tekint vissza egy anyai szempár. Biztat, hogy ne féljünk, ő kiterjeszti fölénk kék palástját, mint annyszor ezer év folyamán, mert nem felejtkezik el örökségéről. Nem felejtkezik el a nagy ígéretről, amelyet alapító szent királyunknak tett megnyugtató és halálból új életbe átgépető vigasztalásul, saját mennyei örömeinek, teljes dicsőségének évfordulóján. Nem felejt el, hogy a nagy, általános nemzet- és ország-felajánlást még megelőzte egy egyéni megajánlás a veszprémi templom csendjé-

ben, amikor egy ifjú lélek, az első királyfi, átvette a Szent Szűz kezéből a hóféhér liliumot és tartja magasra örök útjelzőül, eszményül, véreinek, a magyar ifjúságnak. Nem felejtí, hogy a nagy egyetemes és az áldozatos lelkű egyéni felajánlást követik azután a történelem folyamán hasonló sorozatos oltalomkere-sések, megajánlások: szent királyok, dicsőséges törökverő vezérek, áldozatos életet fogadó, elrejtett, névtelen lelkek, könyörögnek Magyarorszáért s dicsőítik a Nagyasszonyt.

Egy ezredéven át nőtt, fejlődött, mélyült, színesedett a magyar szívek Mária-kultusza, s ennek a tisztelétnek továbbvivői azok voltak, akik a gyermeklelek nyitogatói: a magyar édesanyák, a magyar nevelők. Ezt az örökséget kaptuk és ennek az örökségnek szellemét mélyítjük Mária-kongregációinkban, mert akarunk lenni folytatói, apostoli lelkületű terjesztői a Boldogasszony tisztelétének — és hisszük: csodákat teremti anyai szeretete velünk marad, megvéd, megóv kék palástja békéjében Édesanyánk, Nagyasszonyunk.

Két alkalommal lépett ki kongregációnk a nyilvánosságra. Először decem-ber 8-án, a kongreganisták főünnepén, a helybeli összes kongregációk közös ünnepségén. „Szimbolikus jelentősége van annak a körülménynek, hogy a hódoló Immaculata-ünnepség a városháza nagy tanácstermében folyt le. Jelenti azt, hogy Szabadka város hivatalos és közéletének alakításában a kongregációk mint aktív, építő tényezők jönnek számba.” (Dr. Ijjas József érseki biztos zárószavaiból.) — Ezen az ünnepségen fénylett fel sok növendék előtt a kongregációs eszmény-kép, a Szeplőtelen Istenanya — és utána tömegesen jelentkeztek felvételre.

Másik nagy ünnepe kongregációnkak a május 23-i tagfelvétel. 26 leány-lélek esküdött hűséget a kék lobogóra, hogy életfelajánlásában egyesüljön Szűz Mária szeplőtelen Szívével és így a hóféhér lélek hathatós engesztelését mutassa be az isteni Irgalomnak. Az Erős Asszony áldozatvállaló készségét, a máriás magyarság lelkületének kialakítását ígérve, a Nagyasszony oltalmazó kezében bizakodó szívvel hangzott el a fogadalmi ima a meghatódott leányajkakról. — Hisszük, szívesen fogadta a Boldogasszony!

2. Széchenyi-Önképzőkör. Az önképzőkör évi munkája nevelési célkitű-zéseink elmélyítését, gyakorlati megvalósítását szolgálta. Az önképzőkörök álta-lános célja — az önképzés — erőteljes ösztönzést kapott a tanítói hivatás és felelősségtudat meglátásával. Az önképzést főképen a nemzeti műveltség hiányai-nak pótlására állítottuk be: a magyar szellemi élet tudatosítására és élménnyé tételére, főképen a nyelvi és irodalmi alkotások terén. A kör másik munkaterülete a szociális szeretet megnyilatkozásai: a nemzeti munkaszolgálat.

Az Önképzőkör tanárelnöke: *Bolváry Mária Gemma*, ifjúsági elnök: Thurzó Mária II. b), titkár: Pohl Anna Mária II. a), jegyzőt esetről-esetre jelölt ki a tanárelnök, könyvtárosok: Andróczky Etelka II. a) és Milánkovics Etelka II. b), bírálók: Sánta Teréz II. a) és Spitzer Éva II. b), osztálymegbízottak: Raáb Irén I. a) és Székely Mária I. b), rendező házikisasszonyok: Pecze Gizella II. a) és Nagy-Pál Gizella II. b).

Az év folyamán nyolc gyűlést tartottunk. A gyűlések mind egy-egy központi gondolat elmélyítését tűzték ki célul és e köré csoportosultak a műsorszámok.

Szeptember 23-án tartottuk *alakuló* gyűlésünket, amelyen kijelöltük a tiszti-kart és megbeszéltük az évi munkatervet.

Október 6-i és március 15-i diszgyűlésünkön *minden idők magyar hőseiről és vértanúiról* emlékeztünk meg. „E két ünnep emlékezéseiben kegyelettel haj-tottuk meg fejünket az örök példák előtt. Elmélyítettük lelkünkben azt az ösz-tönző érzést, hogy nagy eszmék győzelmét csak hősök és vértanúk szerezhetik meg. Szép példájukkal lendítettek, erős akaratot és tennivágyást ébresztettek bennünk: mert ma is hősök kellene. Ők mint ideálok állnak előttünk, akiket valamiképen — adott körülményeinkben — követni akarunk.” (Pohl Anna be-számolójából.)

Október 25-i gyűlésünk tárgya: Burány Klára II. a) és Kladek Zsuzsanna II. b) o. növ. beszámolója nyári *erdélyi* útjukról és dr. Dehény Mária Alacoque

ismertetése *Reményik Sándorról*, az erdélyi lélek leghűségesebb kifejezőjéről halála egyéves fordulóján. — Az előadás közben a növendékek szemelvényeket szavaltak a költő verseiből (Imádság, Miért hallgatott el Végvári?, Hangszerek, Az Ünök, Csak ítéletnapján, Rádióoszlop a Házsongárd-tetőn, Elefántcsonttorony, Kegyelem, Ne próbálj! Ne ítélj! A testvér), majd erdélyi népdalokat adtak elő. A gyűlés célja: az erdélyi föld és lélek ismertetése, éreztetése, és az összefogó, egységes magyar építő munka feladatainak elmélyítése.

Különös jelentőséget adott e gyűlésnek az a körülmény, hogy az intézettel egy épületben működő m. kir. áll. óvónőképző tanári kara és növendékei Veni Sancte-juk napján vendégül megjelentek, s a két közös célú intézet a testvéri együttműködés kézszorításában találkozott Krisztus Király ünnepén.

November 21-i gyűlésünk tárgya: Széchenyi hatása Vörösmarty költészetére. — Önképzőnkörünk programmul tűzte ki, hogy minden évben megemlékezik kereiteiben egy klasszikus költőnkéről, hogy azokat az iskolai órákon túl kimerítően, alaposabban megismerhessék a növendékek és újabb irányító szempontok fényénél világosodjék előttük embervoltuk, egyéniségük nagysága s költői alkotásaiknak az örök szépségek világába emelő művészete.

Ebben az évben Vörösmartyt ismertettük, mégpedig a Széchenyi-Önképzőkörnek leginkább kínálkozó szempontot emeltük ki. A vezető tanár és a növendékek együttes munkájából irányító szempontokat kaptak a tanulók a két rokonlélek nemzetépítő munkájáról: a) hogyan fordította Széchenyi a magyarság multbanező arcát előre, b) hogyan nő hazaszeretete a nemzettel összeforró személyes egység és a kötelesség lépcsőfokán a mindenre kész áldozatosság hősi magaslátára, c) milyen energiával hirdeti és éli az önnemítés, a tökéletesedés lendítő eszményét, d) milyen nagy feladatokat tűz ki a haza szolgálatában a népek — és e) hogyan visszhangzanak korszakalkotó gondolatai Vörösmarty költészetében — és a mi lelkünkben.

E gyűlésünket *dr. Tihanyi Béla* főigazgató úr is megtisztelte megjelenésével.

December 24-én: Betlehemi járás a fogházban. „Karácsonykor, a szeretet ünnepén, minden ember szeretne adni és kapni valamit. Mi, a líceum növendékei is adni akartunk. A mi adakozásunk abból állt, hogy a fogház lakóinak életébe vittünk egy kis meleget, szeretetet. Karácsonyi hangulattal fel akartuk melegíteni a kegyelem befogadására a keménnyé fásult szíveket. — Krisztus Jézus született... örömhírral köszöntöttük a fogház lakóit. Az ügyességi elnök úr beszédében biztatta a foglyokat, hogy nyissák meg lelküket a lehajló isteni Gyermeknek, engedjék, hogy a régi ártatlan, gyermekkori karácsonyok emléke elhozza szívükbe a megbánás kegyelmét és a javulás erős akarátát. — Egyik társunk Móra László: Karácsony édes ünnepén c. versével hívta le az égi jóságot, szeretetet. Ezután a Csordapásztorok ősi dallamával idéztük az első betlehemi járást, majd Volly István: Levente-Betlehem c. játékában kértük a kicsi Jézust: áldja meg ezt a földet, adjon neki boldog újévet.” (Sokcsics Magda II. b) beszámolójából.)

Február 21-i gyűlésünk célja kettős volt: A bejáró növendékek beszámoltak karácsonyi szeretetszolgálatokról. Beszámolóikból kiérződött, hogy megismerték a szociális közösségérzést és az ajándékozó szeretet boldogító erejét és azokat mély élményként viszik tovább életükbe.

A gyűlés másik felében *Petőfi-versenyt* tartottunk. A növendékek a karácsonyi szünetben a tanárelnök biztatására szorgalmasan tanulták Petőfi verseit az órákon szerzett ismeretek bővítése céljából. A gyűlésen ezeket a szorgalmi eredményeket mutatták be. A verseny négy részből állt:

1. Ki tud legtöbb Petőfi-verset? — A verseny győztese Tallér Julianna II. a) 51 verssel, továbbá Györög Etelka II. b) 27, Buday Petronella II. b) 25, Nagy-Pál Gizella II. b) és Kladek Zsuzsanna II. b) 22—22 verssel.

2. Szép olvasás verseny a János Vitéz szabadon választott részéből. A jelentkező öt I. éves közül Bódiss Olga olvasott legszebben: tagolva, helyes hangsúllyal, kitűnő humorérzéssel.

3. Versenyszaválás: a) Az Alföld, Hegyeshalmi Éva I. b) technikai szempontból, Székely Mária I. b) tartalmi szempontból dolgozta ki szépen a költeményt. b) Egy gondolat bánt engemet... A hat vállalkozó közül Herczeg Rózsa II. b) és Papp Anna II. a) szaválása nyert különös tetszést.

4. Ki ismeri legjobban Petőfit? A tanárelnök 15 Petőfi-versből olvasott fel kiragadott sorokat s a növendékek írásban jelölték a vers címét. A 19 versenyző — köztük bunyevác anyanyelvűek is — bámulatosan jól oldotta meg a feladatot, alig volt egy-két címtévesztés.

A verseny eredménye mutatja, hogy a növendékek nagy érdeklődéssel és szeretettel tanulják a számukra eddig egészen ismeretlen költeményeket és lesznek általuk érzésben és gondolkozásban mélyebben és gyökeresebben magyarokká.

Május 23-i gyűlésünket a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére és a kongregációs felvétellel kapcsolatban az új tagok tiszteletére rendeztük. Központi gondolatunk: Anyánk Szűz Mária, az Erős Asszony, az örök szolgálóleány. Kegyelmi erőssége vonz, emel, segít, őriz, erősít egyéneket, nemzeteket. A 26 jelölt azzal az ígérettel lépett az oltárhoz, hogy a magyar anyák ősi örökségének: a Nagyasszony szeretetének, tiszteletének apostoli lelkű folytatói lesznek.

Június 3-án tartottuk zárógyűlésünket, amelyen összefoglaltuk az iskolai év munkájának eredményeit: mit adott önművelésünk fejlesztésére, szociális érzékünk mélyítésére és esztétikai meglátásaink finomítására. Az eredményeket a beszámolók így fejezik ki:

„Vörösmarty, Petőfi, Reményik — olyan idegennek látszik egymásmellett. Pedig mennyire egyek. Összeolvadnak a magyarság szebb jövőjének gondolatában, amelyet Reményik így fogalmazott meg: Nem a mi dolgunk igazságot tenni, a mi dolgunk csak igazabbá lenni.” (Tallér Julianna II. a) beszámolójából.)

„Az önképzőkörön gyarapodott tudásunk, kimélyült érzésvilágunk. És még egy: megtanultuk, hogy jobb adni, mint kapni. Amit kaptunk, nem zártuk önzön magunkba, hanem megosztottuk másokkal. Megtanítottak észrevenni: hol és hogyan lehet segíteni. Példákat láttunk, hogy mit tehet a szeretet. Nekünk, a jövő tanítónőinek talán másképpen nyílik alkalmunk a segítségre. Én azt kérem a jó Istentől, adjon nekem éber szemet, szeretettől kitágult szívet, segíteni akaró lelket — nekem és mindnyájunknak.” (Farkas Margit II. a) beszámolójából.)

„S minden, amit itt kaptunk, tartalmát és formáját tekintve egyaránt szép és értékes volt. Ami itt elhangzott: felolvasás, vers, ének, abban igazi mély élvezetet, szépet akartunk nyújtani. — Mindez fölkellette bennünk a szép keresésének vágyát. Keressük a szépet, de nemcsak azért, mert élvezni akarunk, hanem mert amit szomjas lélekkel magunkévá tettünk, azt tékozló szeretettel akarjuk majd tovább adni.

A szép mindig gazdagít, lendít. Ha természeti, erkölcsi vagy művészetben megnyilatkozó széppel találkozunk: jobban csillog a szemünk, melegebb a szívünk — mert minden, ami szép, visszacsillanása az örök Szépségnek, az Istennek. Amikor tehát a szépet kutatjuk, tulajdonképpen a jó Istent keressük és amikor az igazi szépet felfedeztük, megtaláltuk a jó Istent. És ebben van a szép lélek-nemesítő, gazdagító ereje.” (Pohl Anna II. a) beszámolójából.)

3. Szilágyi Irma Sportkör. — Tanárelnöke: Szittner Lajosné, Képes Éva testnevelő tanár. Ifjúsági elnök: Harmath Gizella II. b), alelnök: Kalmár Klára II. a), titkár: Spitzer Éva II. b), pénztáros: Szücs Ilona II. a), szertáros: Nagy-Pál Gizella II. b), szakosztályvezetők: Budincsevicz Rózsa II. b) (úszás), Koncz Erzsébet II. b) (tennisz), Papp Anna II. a) (korcsolya), Vaszlavik Júlia II. a) (ping-pong).

A sportkör célja: általános ügyesítés, az izmok ruganyosítása, kedélynevelés — a hazafias cél szolgálatában. Fő gyakorlatai: szertorna, atlétika. — A gyakorlatok megfelelő hely hiányában részint a leánygimnázium, részint az intézet polgári leányiskolájának tornatermében folytak.

A sportkör résztvevett az október 17-én városunkban megtartott tehetség-

kutató versenyen, amelyen a helybeli összes leányközépiskolák szerepeltek. A liceum növendékei közül a dobásban első lett Varga Teréz I. a) o. növ. Rajta kívül még 18-an bizonyultak alkalmasnak arra, hogy atlétikai továbbképzésben részesüljenek.

Az év folyamán az intézet polgári iskolájának növendékeivel versenyzett a sportkör, azonkívül május 29-én tornabemutatót tartott, melyen a növendékek buzogány- talaj-, svédsekreány-gyakorlatokkal és magyaros táncbemutatóval szerepeltek.

VI. Könyvtárak, szertárak gyarapodása.

1. Tanári könyvtár.

A tanári könyvtár átrendezés, kiselejtezés, átcsoportosítás révén némileg módosult, leltárszáma megváltozott. Az irodalmi, történelmi, pedagógiai könyvek egy leltári kezelés alá esnek, a földrajz, természettudományiak a megfelelő szertári állományba kapcsolódnak. Vétel és ajándékozás útján ebben az évben is volt gyarapodás. Főleg az irodalmi és történelmi könyvtár részére szereztünk be néhány újabb értékes munkát.

a) *Az irodalmi könyvtár gyarapodása:* Horváth János: Magyar versek könyve, Az irodalmi műveltség megoszlása. Sik: Pázmány, Zrínyi Miklós, Esztétika I—III. Modern költők versei, a modern regényírás 1—1 példánya, délvideki írók művei stb.

b) *A történelmi könyvtár részére* beszereztük Juhász Vilmos: Nagy hódítók, Klebelsberg: Világválságban, Eötvösy: Ferenc Ferdinánd élete, Kornis—Schimanek: A mai világ képe c. hatalmas négy kötetes munkáját, továbbá A mai háború c. 11 kötetes művet, Gaáli: A székely ősvárak (2 k.) és Jajczay—Schwartz: Karácsony a művészetben c. művészettörténeti könyvet.

c) *Pedagógiai könyvtárunk* Quint József élete és munkája címen megindult vállalat első kötetével, Padányi—Frank: Eszményi gyakorlatiasság a tanítóképzésben c. munkával és néhány módszertani könyvvel gyarapodott.

Vétel által beszerzett könyvek száma: 58 mű, 67 kötet, értéke: 600.16 P.

Az ajándékozók sorában első helyen illeti köszönet a nm. VKM.-et 8 kötet részben irodalmi, részben történelmi, illetve zeneművészeti ajándékáért. Értékes művel gyarapította könyvtárunkat a piaristák rendi főnöke ft. Zimányi Gyula, Balanyi György: Magyar piaristák a XIX. és XX. sz.-ban c. könyvével.

** Az ajándékkönyvek száma 31 — 161.50 P értékben.*

2. Ifjúsági könyvtár.

Az ifjúsági könyvtár majdnem egészében a megszállás előtt beszerzett klaszszikusok iskolai kiadásából állt. Szórakoztató műveket csak kevés számmal tartalmazott. A folyó iskolai évben 83 könyvvel gyarapodott az ifjúsági irodalom javából és nagy magyar regényíróink az ifjúsághoz közelebb álló műveiből 365.90 P értékben. A növendékek szorgalmasan és nagy érdeklődéssel olvasnak.

3. Földrajzi és természetrajzi szertár.

Gyarapodás: A magyarság néprajza III—IV., Földrajzi zsebkönyv, 3 drb. fali térkép, 1 film visszatekercselő, Növény- és állatgyűjtemény összeállításához szükséges útmutató könyvek, biológiai eszközök, összesen: 479.29 P értékben.

VII. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata

I. a) osztály

Osztályfőnök: Szentgyörgyvári Mária Palladia

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Internátusban lakik?	T a n t á r g y a k															Általános tanulmányi eredmény	Rendszeret	Tandij
		Magaviselet	Hitman	Magyar nyelv és irod.	Történelem	Föld- és néprajz	Német nyelv	Horvát-bunyevác nyelv	Természetr.	Mennyiségtan	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Karének			
5	Almási Magdolna	1	1	2	1	1	3		2	3	1	1	2	2	2	1	elégs.	1 100	
	Andróczky Ilona i.	1	2	3	2	1		2	2	3	1	2	1	1	2	1	elégs.	2 100	
	Balazsic Irén i.	1	2	2	2	2		1	2	3	1	1	1	1	1	1	jó	2 100	
	Balázs Erzsébet i.	2	3	3	3	3	3		3	4	1	2	1	2	fm	1	elégt.	2 100	
	Balogh Eszter i. ref.	1	1	1	1	1		1	1	3	1	1	2	2	1	1	jó	1 100	
10	Báics Mária	1	2	2	2	2		1	2	3	1	2	1	2	2	1	jó	1 100	
	Bálint Jolán i.	1	1	1	1	1		2	1	1	2	2	2	2	1	1	jó	1 100	
	Berényi Franciska i.	1	1	2	1	1		2	1	2	2	2	2	2	1	1	jó	2 100	
	Blans Magdolna	1	1	2	1	2		1	2	2	1	2	2	2	3	2	jó	2 100	
	Bundula Mária i.	1	3	2	2	3	3		2	3	1	1	2	3	1	2	elégs.	2 100	
15	Crnkovics Rózsa	1	3	3	2	2		1	2	3	2	2	2	2	2	2	elégs.	2 100	
	Czabafi Vilma i.	1	2	2	2	1		2	1	2	1	1	2	2	2	1	jó	2 100	
	Csábi Ilona i.	1	2	2	2	2		2	2	3	2	2	3	3	2	2	elégs.	2 100	
	Domán Borbála i.	1	2	2	1	2	2		1	2	1	1	2	2	2	1	jó	1 100	
	Goczol Valéria	1	1	1	2	1	1		1	3	1	1	1	2	1	1	jó	1 100	
20	Horák Magdolna	1	2	3	2	1	2		1	3	2	3	2	2	3	2	elégs.	2 100	
	Jenei Mária i.	1	1	2	2	1		1	2	3	2	2	2	1	1	2	jó	2 100	
	Johler Magdolna sz.	1	1	1	2	2	1		2	2	1	1	1	1	2	1	jó	1 100	
	Kálmán Mária i.	1	2	2	2	2		2	2	3	2	2	1	1	2	1	jó	2 100	
	Kirchhoffer Erzsébet sz.	1	1	2	1	1	1		1	1	1	1	1	1	3	1	jeles	1 100	
25	Koleszárevits Ilona	1	2	2	1	1		2	1	3	1	1	1	1	2	1	jó	1 100	
	Kotán Anna sz.	1	1	1	1	1	2		2	2	1	1	1	1	2	1	jó	1 100	
	Kozma Ilona	1	2	2	1	1		1	2	2	2	2	2	2	3	1	jó	2 100	
	Kun Éva i.	2	2	2	3	2	3		3	4	3	3	1	1	1	1	elégt.	2 100	
	Laczko Mária ev.	1	1	2	2	2	3		3	2	1	1	1	2	2	1	elégs.	2 100	
30	Mácskovics Mária	1	2	2	2	1		1	2	3	1	1	1	1	2	1	jó	1 100	
	Miklós Gizella i.	1	1	3	2	2		2	2	3	2	2	2	2	2	2	elégs.	2 100	
	Molnár Rozália	1	1	1	1	1	1		1	2	1	1	1	1	2	1	jeles	1 100	
	Mrák Irén	1	1	2	2	1	2		2	3	2	2	1	1	2	1	jó	1 100	
	Nagy Terézia i.	1	2	2	1	2		1	2	2	1	1	1	2	2	1	jó	1 100	
35	Osztrogonác Anna	1	2	2	2	2		1	1	3	1	2	2	2	3	2	jó	1 100	
	Otos Margit i.	1	2	3	2	3	2		2	3	2	2	1	1	2	1	elégs.	2 100	
	Petek Katalin i.	1	2	2	2	3		2	3	3	1	2	1	1	1	1	elégs.	2 100	
	Petres Anasztázia	1	1	2	2	2		2	2	3	1	1	1	1	1	1	jó	1 100	
	Pintér Veronika i.	1	1	2	2	1		1	2	2	1	1	1	1	3	1	jó	1 100	
40	Puhálák Ilona i.	1	3	3	2	2	3		2	3	1	2	1	1	3	1	elégs.	1 100	
	Raáb Irén i.	1	1	1	1	1	2		1	2	1	2	1	2	2	1	jó	1 100	
	Rozsna Erzsébet sz.	1	1	1	1	2		1	1	2	1	1	1	1	2	1	jó	1 100	
	Sendula Ágnes i.	1	2	1	2	2	2		1	3	2	2	2	2	1	1	jó	1 100	
	Szabó Rózsa	1	2	2	1	1		2	1	2	1	1	2	2	2	1	jó	1 100	
45	Szabó Veronika i.	1	2	2	1	1	2		1	2	1	2	1	1	1	1	jó	1 100	
	Tripolcsky Gizella sz.	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1 100	
	Varga Livia	1	2	2	1	2	2		1	2	2	2	1	1	1	1	jó	1 100	
	Varga Terézia	1	1	1	1	1	1		1	2	1	1	2	2	1	1	jó	1 100	
	Zödi Julianna	2	3	4	3	3		3	3	4	2	2	2	3	3	2	elégt.	1 100	

Betegség miatt nem kapott osztályzatot: Bodnár Erzsébet, Göncöl Erzsébet.

Kimaradt: Hegedűs Ilona, Hribár Mária, Tislarics Ilona.

Gimnáziumból jött: 1 jeles, 3 jó, 4 elégséges = összesen: 8.

Polgári iskolából jött: 10 kitűnő, 3 jeles, 16 jó, 8 elégséges = összesen: 37.

Jegyzet: Ahol a vallás nincs külön feltüntetve, a tanulók római katolikusok; i. = internátusi növendék, sz. = szerzetesjelölt.

I. b) osztály.

Osztályfőnök: Bolváry Mária Gemma.

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Internátusban lakik?	T a n t á r g y a k															Általános tanulmányi eredmény	Rendszeret	Tandij
		Magaviselet	Hitlan	Magyar nyelv és irod.	Történelem	Föld- és néprajz	Német nyelv	Horvát-bunyevác nyelv	Természettarajz	Mennyiségtan	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Karének			
5	Arancsics Borbála	2	2	3	1	2		1	2	3	2	3	1	2	2	1	elégs.	2	100
	Bagi Margit	1	1	1	1	1	2		1	3	1	2	2	2	3	1	jó	1	100
	Basics Palkovics Rozália	1	2	2	1	1		1	1	2	2	2	2	2	3	2	jó	2	100
	Berényi Margit i.	1	2	2	2	2		2	1	3	1	2	2	2	1	2	jó	1	100
	Bicskei Mária	1	2	3	1	1		3	2	3	2	3	3	3	3	2	elégs.	3	100
10	Bódisz Olga ref.	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	kitünő	1	100
	Böndör Rózsa i.	1	2	2	2	1		2	2	3	1	2	2	2	1	2	jó	1	100
	Böröcsök Hedvig	1	2	2	1	2	1		2	2	1	2	2	2	3	1	jó	2	100
	Csák Margit i.	1	1	1	1	1	1		1	2	1	2	2	2	1	1	jó	1	100
	Gyukics Ilona i.	1	1	1	1	1		1	1	2	1	2	1	2	1	1	jó	1	100
15	Hegyesalmi Éva	1	1	1	1	1	2		1	2	1	1	1	1	1	1	jó	1	100
	Hemberger Zsuzsanna i.	1	3	2	2	3	1		3	3	1	2	1	1	3	1	elégs.	1	100
	Herk Verona ev.	1	1	2	1	2	1		2	2	1	1	2	2	1	2	jó	1	100
	Hertelendy Marianna i.	1	2	2	1	2		3	3	3	1	2	3	2	3	2	elégs.	2	100
	Horváth Aranka i.	1	2	2	2	3	2		3	3	1	2	2	2	2	1	elégs.	2	100
20	Jung Teréz	1	2	2	2	3	2		3	3	1	2	2	2	2	2	elégs.	2	100
	Kálmán Mária i.	1	1	1	1	2	1		1	1	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
	Kébert Georgina i.	1	2	2	2	2	1		2	2	1	2	2	2	2	2	jó	1	100
	Knefeli Teréz i.	1	2	1	1	1	1		1	2	1	2	2	1	1	1	jó	1	100
	Kocsis Erzsébet ism.	1	1	3	2	2	3		2	3	3	3	2	2	1	1	elégs.	2	100
25	Kocsis Petronella	2	3	4	3	3	4		2	4	3	3	2	2	2	2	elégt.	2	100
	Konta Erzsébet	1	3	3	2	3		3	3	3	2	2	2	2	2	1	elégs.	2	100
	Körösi Ilona i.	1	2	1	2	2		1	1	2	2	2	2	2	2	1	jó	1	100
	Kuhár Katalin ref.	1	1	2	1	1	1		1	1	1	1	2	2	2	1	jó	2	100
	Lelik Mária i.	1	2	3	1	2		2	2	3	1	2	2	2	2	2	elégs.	2	100
30	Madurka Irén i.	1	1	1	1	2		2	2	3	1	2	2	2	2	2	jó	2	100
	Marcikics Mária	1	3	2	2	3		1	2	3	2	2	2	2	2	1	elégs.	2	100
	Mányi Rózsa i.	1	2	3	2	2		2	2	3	1	2	2	2	1	2	elégs.	2	100
	Nagy Balog Zsófia ref.	1	1	2	2	1	2		1	2	1	2	2	2	2	2	jó	2	100
	Olasz Gizella ref.	1	2	2	2	2		2	2	2	1	1	3	3	2	2	elégs.	2	100
35	Oravec Erzsébet	1	2	2	1	2		2	2	3	1	2	1	1	2	1	jó	2	100
	Pecze Mária Valéria	2	3	3	3	3		2	3	4	2	2	2	3	2	2	elégt.	2	100
	Popovits Mária ev.	1	1	2	1	2	2		2	1	2	2	2	2	3	1	jó	2	100
	Raffay Gizella i.	2	3	2	3	3	2		3	3	2	2	3	3	3	2	elégs.	2	100
	Rajsp Mária i.	1	1	1	1	1		1	1	2	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
40	Szabó Cibolya Teréz	1	2	2	1	1	1		1	2	1	1	1	1	3	1	jó	1	100
	Szabó Györgyei Ilona i.	1	2	2	2	2		2	2	3	2	1	2	2	2	2	jó	2	100
	Szerző Jolán ref. i.	1	2	2	2	3	1		3	3	1	1	2	3	3	2	elégs.	1	100
	Széger Erzsébet i.	1	2	2	2	2		2	2	3	1	1	2	2	1	2	jó	1	100
	Székely Mária	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	3	1	kitünő	1	100
	Takács Klára	1	2	2	1	2	1		2	2	1	1	1	1	2	1	jó	1	100
	Virág Amália	2	3	3	2	3		3	4	4	2	2	2	2	1	2	elégt.	2	100
	Vojnics Zélics Edit	1	3	3	2	3		3	3	3	2	2	2	2	3	2	elégs.	2	50
	Vörös Ilona i.	1	1	2	1	2		2	1	3	1	1	1	2	1	1	jó	1	100

Kimaradt: Bajor Mária, Czegléd Olga, Fonyó Margit, Pintér Ilona, Tóth Erdélyi Ilona.

Gimnáziumból jött: 1 jó, 6 elégséges = összesen: 7.

Polgáriból jött: 9 kitünő, 4 jeles, 16 jó, 8 elégséges = összesen: 37.

II. a) osztály.

Osztályfőnök: Dr. Dehény Mária Alacoque.

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Internátusban lakik?	T a n t á r g y a k															Általános tanulmányi eredmény	Rendszerezet	Tandíj		
		Magaviselet	Hittan	Magyar ny. és irodalom	Történelem	Földrajz és néprajz	Német nyelv	Horvát-bunyevác nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Testi élet ismerete	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés				Karének	
5	Andróczky Etelka i.	1	1	2	1	1	2		2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	jó	1	100
	Básta Mária i.	1	1	2	1	2	1		1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	jó	1	100
	Biró Franciska i.	1	1	1	1	1		2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	jó	1	100
	Bodnár Ilona	1	2	3	2	2	2		1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	elégs.	2	50
	Burány Klára i.	1	1	1	2	1	2		1	2	1	2	2	2	2	3	1	1	jó	1	100
10	Dulics Márta	1	2	3	2	2		2	2	1	2	1	1	2	2	3	2	2	jó	2	100
	Farkas Margit	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
	Flesz Gizella i.	1	1	2	1	2	2		1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	jó	1	100
	Futó Jolán	2	3	2	2	2		2	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	elégs.	2	100
	Ivkovics-Ivandékics Mária	1	2	3	2	2		1	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	elégs.	2	100
15	Kalmár Klára	1	2	2	1	1	2		1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	jó	2	100
	Kiss Mária i.	1	1	2	1	1	1		1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	jó	2	100
	Kovács Birkás Piroska	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	jó	1	100
	Kovács Oskolás Gabriella	2	2	3	2	3		1	3	2	3	2	2	3	2	3	2	2	elégs.	2	100
	Körműves Irén	1	1	2	2	2		2	2	3	2	1	1	2	2	1	2	2	jó	1	100
20	Miklovicz Julianna ref.	2	1	3	2	3		2	3	3	3	2	3	4	4	3	3	3	elégt.	2	100
	Olasz Katalin ref.	1	2	2	2	2		1	2	1	3	1	1	3	3	2	2	2	elégs.	2	100
	Papp Anna	1	1	2	1	1		1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1	jó	1	100
	Pecze Gizella i.	1	1	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	jó	1	100
	Pohl Anna Mária i.	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	jeles	1	100
25	Rozgonyi Kornélia	1	2	2	1	2		2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	elégs.	2	100
	Sánta Teréz	1	1	2	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
	Szabó Szabados Erzsébet	1	1	1	1	1		1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	jó	1	100
	Szedlár Viktória	2	1	2	2	2		2	2	2	2	1	1	2	3	1	2	2	jó	2	100
	Szőllősi Anna	1	1	2	1	2		1	2	2	2	1	2	1	1	2	1	1	jó	2	100
30	Szűcs Ilona i.	1	1	1	1	1	3		1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	jó	1	100
	Tallér Julianna ref. i.	1	1	1	2	2	2		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jó	1	100
	Tóth Julianna i.	1	1	2	1	2		1	2	1	1	1	1	2	3	2	1	1	jó	1	100
	Truka Mária i.	2	1	2	2	2	3		3	2	2	2	3	1	1	2	1	2	elégs.	2	100
	Varga Borbála i.	1	2	3	2	2	3		2	2	2	1	2	3	3	2	2	2	elégs.	2	100
	Vaszlavik Julianna	2	2	3	1	1	2		1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	jó	2	100

II. b) osztály.

Osztályfőnök: Boros Mária Agnella.

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Internátusban lakik?	T a n t á r g y a k															Általános tanulmányi eredmény	Rendszeret	Tandíj	
		Magaviselet	Hitlan	Magyar ny. és irodalom	Történelem	Föld- és néprajz	Német nyelv	Horvát-bunyevác nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Testi élet ismerete	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés				Karének
5	Basics Palkovics Anna	1	2	2	3		1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	jó	2	100
	Bleszich Margit	1	1	2	2	1		1	1	2	1	1	2	2	2	1	2	jó	1	100
	Budai Petronella i.	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
	Budincsevs Rozália	2	2	2	2	1		1	1	2	1	1	1	2	3	1	2	jó	1	100
	Csernicsek Jolán	1	2	2	1	1	2		1	2	2	1	2	2	2	2	1	jó	1	100
10	Fábián Ilona	1	1	2	1	2	2		1	1	1	1	2	1	2	2	1	jó	2	100
	Fügedi Irén i.	1	1	3	2	2	2		1	2	2	1	2	1	1	1	1	jó	2	100
	Györög Etelka	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	jó	1	100
	Harmath Gizella	1	2	2	2	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	jó	1	100
	Herczeg Rózsa	1	1	2	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jeles	1	100
15	Ivkovics-Ivandékics Mária	2	2	3	2	2		2	1	1	2	1	2	2	3	2	2	elégs.	1	100
	Kalmár Flóra	1	1	2	1	1		2	1	2	1	1	1	2	2	2	2	jó	1	100
	Kászoni Róza	1	1	3	2	2		2	1	1	2	1	1	2	1	1	1	jó	1	100
	Kladek Zsuzsanna	1	2	2	2	2		1	1	2	2	1	2	2	1	2	2	jó	1	100
	Koncz Erzsébet	1	1	2	1	2	1		1	1	1	1	2	1	1	1	1	jó	2	100
20	Koncz Mária	1	1	2	1	2	2		1	1	1	1	2	2	2	1	1	jó	2	100
	Majstorovits Irén i.	1	2	2	2	2		1	1	2	1	1	2	2	3	1	2	jó	2	100
	Merkovits Márta	1	1	1	1	1		1	1	1	1	2	2	3	3	2	2	elégs.	1	100
	Milánkovics Etelka	2	2	2	1	1		1	1	2	1	2	2	1	2	1	1	jó	1	100
	Nagy-Pál Gizella	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	2	1	1	1	jeles	1	100
25	Polyákovics Erzsébet	2	3	3	3	3		2	3	1	3	2	2	3	3	1	2	elégs.	4	100
	Sági Erzsébet i.	1	1	2	2	2	3		2	3	2	1	2	3	3	2	2	elégs.	2	100
	Sokcsics Magdolna	1	1	2	1	2		1	2	1	1	2	2	1	1	2	1	jó	2	50
	Spitzer Éva ref.	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	3	3	1	2	elégs.	1	100
	Szmágin Ilona i.	1	1	2	1	1		1	1	2	1	1	1	1	1	3	1	jó	1	100
	Szűcs Mária	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	2	1	2	1	1	jó	1	100
	Thurzó Mária	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	100
	Tikviczi Magdolna	1	2	3	2	2		2	2	2	2	1	1	3	3	3	1	elégs.	2	100
	Zombola Gizella	3	2	3	3	2		1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	elégs.	1	100

Kimaradt: Molnár Ilona, Huszár Anna.

VIII. Statisztika.

1. A tanulók száma és fontosabb adatai.

		I. a-b	II. a-b	Együtt
a)	Beírt nyilvános tanuló Osztályozott nyilvános tanuló Osztályozott összesen	99 89 89	62 60 60	161 149 149
O s t á l y o z o t t t a n u l ó k	b) életkora	1921-ben született 1922-ben „ 1923-ban „ 1924-ben „ 1925-ben „ 1926-ban „ 1927-ben „ 1928-ban „	— — 1 1 8 25 39 16	1 1 — 6 18 24 9 —
	c) vallása	római katolikus református ág. evangélikus	80 6 3	56 4 —
	d) anyanyelve, nyelvismerte	magyar anyanyelvű német „ szlovák „ horvát „ bunyevác „ szlovén „ vend „	76 2 1 1 7 1 1	52 1 — — 7 — —
		csak magyarul beszél magyarul és németül beszél magyarul és szerbül, horvátul (bunyevácul) beszél magyarul és szlovákul beszél magyarul, szerbül, oroszul beszél	25 13 57 2 —	8 3 48 — 1
	e) szülők foglalkozása szerint	középbirtokos és bérlő kisbirtokos, kisbérlő kisbirtokos — napszámos gazdasági segédszemély földmívelési napszámos kisiparos ipari segédszemély nagykereskedő kiskereskedő kereskedelmi tisztviselő kereskedelmi segédszemély közlekedési tisztviselő közlekedési segédszemély köztisztviselő pap, tanár, tanító más értelmiségi ilyeneknél alkalmazott segéd, írnok stb. közhivatalban alkalmazott altiszt katona-altiszt nyugdíjas köztisztviselő nyugdíjas altiszt egyéb és ismeretlen foglalkozású	2 15 3 1 1 18 1 3 11 1 — 6 1 15 4 1 1 1 1 1 1 1 1	3 8 1 — — 12 2 — 2 3 4 — 4 5 7 — 1 — 1 2 6 — —
				5 23 4 1 1 30 3 3 13 4 4 6 5 20 11 1 2 1 3 7 1 1

			I. a-b	II. a-b	Együtt
O s t á l y o z o t t t a n u l ó k	f) szülők lakóhelye szerint	az iskola székhelyén: Szabadka thj. városban lakik	35	38	73
		Bács-Bodrog vm.-ben lakik	36	16	52
		Baja thj. városban lakik	—	1	1
		Ujvidék thj. városban lakik	1	1	2
		Baranya vm.-ben lakik	1	—	1
		Csanád vm.-ben lakik	1	—	1
		Esztergom vm.-ben lakik	1	—	1
		Jász-Nagykun-Szolnok vm.-ben lakik	1	—	1
		Nógrád vm.-ben lakik	1	—	1
		Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.-ben lakik	3	2	5
		Szabolcs vm.-ben lakik	1	—	1
		Zala vm.-ben lakik	3	—	3
		Külföldön lakik, éspedig: Bánátban	5	2	7
	g) közül bejárók vonaton	Bajnok községből	—	1	1
		Bácskossuthfalváról	—	1	1
		Horgos-Királyhalomról	—	1	1
		Kishegyesről	1	—	1
		Összesen:	1	3	4
	h) lakás szerint (internátus)	szülőinél lakik	37	41	78
		kosztadónál lakik	6	1	7
		internátusban lakik	46	18	64
	i) óra- mulasztása	a heti óraszámnál kevesebbet mulasztott tanulók száma:	46	34	80
		az igazoltan mulasztott órák száma:	4438	3033	7471
		az igazolatlanul mulasztott órák száma:	—	19	19
	j) általános előmenetele	kitünő rendű	3	1	4
		jeles rendű	4	6	10
		jó rendű	50	37	87
		elégséges rendű	26	15	41
		túlnyomóan elégséges	5	3	8
		elégtelen { egy tárgyból	3	—	3
		{ két tárgyból	3	1	4
		{ 3—4 tárgyból	—	—	—
		{ 4-nél több tárgyból	—	—	—
	k) közül rendkívüli tárgyat tanult		adatok nincsenek		
	l) tandíj- mentes, tandíjat fizet	teljes tandíjat fizet (100 P)	83	58	141
		tandíjkedvezményt élvez (50 P)	1	2	3
		tandíjmentes	5	—	5

2. Tanulmányi eredmény

Tantárgy	Osztályok — Nyilvános tanulók száma — Érdemjegyek															
	I. A) o. 45				I. B) o. 44				II. A) o. 31				II. B) o. 29			
	jeles	jó	elég.	elégt.	jeles	jó	elég.	elégt.	jeles	jó	elég.	elégt.	jeles	jó	elég.	elégt.
Magaviselet	42	3	—	—	39	5	—	—	25	6	—	—	24	4	1	—
Hittan	20	20	5	—	15	21	8	—	21	9	1	—	18	10	1	—
Magyar nyelv és irod.	11	26	7	1	11	23	9	1	8	16	7	—	7	16	6	—
Történelem	19	23	3	—	23	18	3	—	17	14	—	—	15	12	2	—
Földrajz	22	18	5	—	14	19	11	—	13	16	2	—	15	12	2	—
Német nyelv	5	9	6	—	13	7	1	1	4	9	3	—	5	6	1	—
Horvát-bunyevác nyelv	13	11	1	—	6	11	5	—	8	7	—	—	12	5	—	—
Természettud.	19	21	5	—	16	18	9	1	15	13	3	—	23	5	1	—
Mennyiségtan	3	17	22	3	5	14	22	3	12	17	2	—	17	11	1	—
Test- és egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	14	13	4	—	20	8	1	—
Kézimunka	30	14	1	—	30	12	2	—	20	11	—	—	24	5	—	—
Rajz	21	22	2	—	13	27	4	—	15	13	3	—	12	17	—	—
Ének	26	18	1	—	13	27	4	—	11	14	5	1	13	11	5	—
Zene	21	21	3	—	10	29	5	—	9	15	6	1	11	10	8	—
Testnevelés	14	21	8	—	16	16	12	—	13	13	5	—	18	8	3	—
Általános tanulm. eredm.	3	28	11	3	4	22	15	3	3	19	8	1	4	18	7	—
Rendszeret	27	18	—	—	20	23	1	—	16	15	—	—	19	9	—	1

3. Iskolai felszerelések értéke

Tételek	Gyarapodás az 1941—42. évben				Gyarapodás az 1942—43. évben			
	Vétel	Ajándék	Érték		Vétel	Ajándék	Érték	
	darab		pengő	fill.	darab		pengő	fill.
Bútorok	—	—	—	—	230	—	7.200	—
Tanári könyvtár	182	38	1.827	70	67	31	761	66
Ifjúsági könyvtár	—	15	65	—	83	2	379	90
Történelmi szertár	166	50	1.070	80	—	—	—	—
Földrajz-természettud. szertár	162	1	1.179	—	—	1	479	29
Összesen:	510	104	4.142	50	380	34	8.820	85

4. Az iskola népessége 1941—42-től

Tanév	Osztályozott nyilvános tanulók				
	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	Együtt
1941—42	33	33	—	—	66
1942—43	45	44	31	29	149

B) POLGÁRI LEÁNYISKOLA

I. Az iskolai év története.

1. Javító- felvételi és különbözeti vizsgálatok szeptember 2-án voltak. Sikeres javítóvizsgálatot tett 14 tanuló. Felvételi vizsgálattal a II. o.-ba 9, a III. o.-ba 4, a IV. o.-ba 1 tanuló iratkozott be. A gimnázium I—II—III. osztályából eredményes különbözeti vizsgálattal a II. o.-ba került 2 tanuló, a III. o.-ba 3, a IV. o.-ba 2 tanuló.

2. **Beiratásokat** június 23—24-én, a pótbeiratásokat szeptember 4-én tartottuk. Beiratkozott 356 tanuló. A tanév folyamán elköltözött, betegség vagy más okok miatt kimaradt 13, bizonyítványt kapott 343 tanuló.

3. **A tanév megnyitása** szeptember 9-én volt, ünnepélyes keretek között. Veni Sancte után az *igazgató* buzdító szavakat intézett a növendékekhez, amelyekkel fokozottabb kötelességtudásra és áldozatos hazaszeretetre lelkesítette a tanulókat. Utána *dr. Ijjas József* érseki biztos szólt a növendékekhez. — Az első tanítási napon az osztályfők ismertették az intézeti rendszabályokat és utasítást adtak az iskolai felszerelések beszerzésére.

4. **Személyi változások a tanári testületben.** A Főtisztelendő Egyházi Hatóság intézkedése folytán *Blaskovics István* hittanár az áll. polg. leányiskolába kapott kinevezést, helyette *Abonyi Pál* és *Hrubai Endre* hittanárok látják el polgári iskolánk hittanóráit. — A Tisztelendő Rendi Elöljáróság *Horváth Mária Szalutária* magyar-történelem szakos tanárt Siklósra helyezte, helyébe *Gymessy Mária Lakrimóza* magyar-történelem szakos tanárt rendelte. Eltávozott még *Will Anna* földrajz-természettan szakos tanár. Új tantestületi tagok: *Braun Mária Pacifica* gazdasági iskolai szaktanítónő és *Krieszl Mária Zefyrina* mennyiség-tanfizika szakos iskolánövér. Testnevelő tanár: *Szittner Lajosné Képes Éva*.

5. **A tanárok társadalmi munkássága.** Tanártestületünk tagjai résztvettek a hitbuzgalmi egyesületek gyűlésein, munkálkodtak az ünnepségek rendezésénél. *Endrődy Mária Illumináta* nővér vezetője az Oltáregyletnek.

6. Az iskola nevelő-oktató munkája.

a) **A tanártestület értekezletei.** A folyó tanévben a következő értekezleteket tartottuk: 1 alakuló, 2 módszeres, 2 nevelési tárgyú, 2 ellenőrző, 2 osztályozó, 1 tanulmányi felügyelői látogatással kapcsolatos, 1 szakfelügyelői és 1 záró-értekezletet.

A szeptember 29-én megtartott *első módszeres* értekezleten a múlt évi tanulmányi felügyelői látogatás jegyzőkönyvét tanulmányoztuk át, hogy az abban foglalt értékes utasításokat minél eredményesebben felhasználhassuk. — Március 3-án *második módszeres* értekezleten *Gymessy Mária Lakrimóza*, a magyar nyelv és történelem tanára: *Magyartalanságok a tanár és növendék beszédében* címen tartott értekezést. A hozzászólások és megbeszélések gyakorlati hasznosítására nyelvőröket jelöltünk ki osztályonként és tantermeinkben Magyarosan! feliratú táblákat függesztettünk ki, amelyek a leggyakrabban előforduló idegen szavakat és az ezeknek megfelelő helyes magyar kifejezéseket tartalmazzák.

Az október 28-án megtartott *nevelési értekezlet* tárgya: Az egységes nevelési szellem kialakításának feltételei és akadályai. Előadó: *Bali Mária Ildetonsa* igazgató. — A március 30-i *második nevelési* megbeszélésen az igazgató: A család és az iskola felelőssége a leányifjúság nevelésében címen vezetett megbeszélést, amely után a tanárok hozzászólásai hangzottak el azzal kapcsolatban, hogy milyen gyakorlati eljárásokkal nevelje a tanár a gyermeket felelősségtudatra.

Szaksfelügyelői látogatással kapcsolatban egy értekezlet volt. Április 3-án végezte hivatalos látogatását *Varga Miklósné Magyar Anna*, a testgyakorlás szaksfelügyelője. Szerzett tapasztalatait és megfigyeléseit megbeszélte a testnevelő tanárral.

Tanulmányi felügyelői látogatás alkalmából egy értekezletet tartottunk. Május 25–26-án az újvidéki II. fokú Tanügyigazgatási Kirendeltség megbízásából Domokos Sándor, a kirendeltség szakelőadója látogatta meg iskolánkat. Megvizsgálta a külső-belső rendet, a nevelő-oktató munkát. Megfigyeléseit és tapasztalatait a május 27-én tartott értekezleten közölte a tanári testülettel. Gazdag pedagógiai ismereteivel és hasznos útmutatásaival a nevelő-oktató munka sikerét mozdította elő. Látogatása a tanárok és növendékek lelkében mély nyomokat hagyott.

b) *Szülői értekezletek*. Az iskola és a szülői ház munkaközösségének megteremtése és a nevelés érdekében való együttműködés céljából négy ízben hívtuk meg a szülőket értekezletre. Az első értekezletet az I., II. a), b) oszt. tanulók szüleinek tartották az osztályfők november elején. Ismertették a fegyelmi szabályokat és felhívták a szülők figyelmét korszerű kérdésekre, főleg a nemzetvédelem szempontjából annyira fontos takarékosagra. A III–IV. oszt. tanulók szüleinek november 6-án tartottunk közös értekezletet. Tárgy: A serdülőkori hibái és azok megjavításának módja. Előadó: *Gymessy Mária Lakrimóza* tanár.

A december elején megtartott szülői értekezleten *Faragó Mária Karolina* a vasúttal bejáró növendékek szüleinek ismertette az iskolai rendszabályokat, valamint az iskola és szülői otthon együttműködésének célját és módját. — Május 16-án volt a negyedik szülői értekezlet, amelyen az igazgató az intézet összes növendékeinek szülei számára A család és iskola felelőssége a leányifjúság nevelésében címen tartott előadást. — Valamennyi értekezleten szép számmal jelentek meg a szülők s az előadások után az eredményes nevelés céljából kölcsönös megbeszéléseket folytattak a tanárokkal.

c) *Tanításunkat* a nm. VKM. a délvidéki iskolák számára 109,400/1942. V. ü. o. sz. alatt kiadott átmeneti óraterve szabályozta. Munkánkat a f. évben készült jóváhagyott tanmenetek szerint végeztük. A nemzeti tárgyak tanításában még mindig elég sok nehézséggel küzdöttünk. A földrajz-természettan tanításának könnyítésére és szemléltetésére 72 filmet pergettünk le a VKM. Oktatófilm Kirendeltség közvetítésével.

A helybeli mozgóképszínházakban a következő filmeket nézte meg az ifjúság: „Isten rabjai”, „Negyediziglen”, „Harmincadik”, „Kék Madár”, „Emberek a havascon”. — A Városi Színházban Vedd le a kalapod a honvéd előtt és az „Erzsébet királyné” c. cperetteket nézték meg, továbbá Ujházi György: Boldog Margit legendája c. misztériumjátékot.

Felmentések. Orvosi bizonyítvány alapján felmentést nyert a rajz gyakorlati része alól 3, a kézimunka alól 5, a testgyakorlás alól 25, összesen 33 tanuló.

Rendkívüli tárgy intézetünkben a *zene, König Mária Benildina* vezetésével. A négy osztályból összesen 11 növendék tanul, valamennyi jeles eredménnyel.:

Burány Márta, Krempotics Rózsa I. o.; Fábik Margit Predovics Verona II. o.; Becker Anna, Eichinger Éva, Hack Teréz III. o.; Finck Mária, Gönczö Mária, Percsich Magdolna, Szendi Anna IV. o.

Évi munkájuk eredményét a június 6-án tartott zenevizsgán mutatták be szülők és vendégek jelenlétében.

d) *Valláserkölcsi nevelés*. Valláserkölcsi nevelésünk központi gondolata az öntudatos, gyakorlati katolikus életre való nevelés. A szentmise mélyebb átélése céljából az intézet újra nyomatta és a tanulók kezébe adta a szentmise állandó részeinek szövegét, amelyet a Szent Teréz-templomban hallgatott közös vasárnapi ifjúsági szentmiséken fennhangon imádkoztak. A növendékek két csoportban felváltva vettek részt vasárnaponként a szentbeszédeken, amelyeket ft. Pogány János kegyesrendi tanár mondott. A váltakozó csapatnak az osztályfők tartottak rövid magyarázatot a napi szent evangélium szövegéről. Növendékeink szép

számmal vettek részt a májusi litániakon és a líceum tanulóival felváltva buzgó énekükkel tették bensőségesebbé a könyörgéseket. Legtöbb növendékünk rendszeresen tartotta az első-pénteket.

A lelkek fejlődésének új lendületet adott az április 15—16—17-én végzett *lelkigyakorlat*, amelyen növendékeink két csoportban vettek részt. Az I., II. oszt. tanulók részére *ft. Hrubai Endre* tartott előadásokat. A III., IV. oszt. csoportjához csatlakozott a helybeli áll. ipariskola 25 növendéke; vezetőjük *ft. P. Liska István S. J.* volt. A ft. vezetők hivatásszeretettől áthatott, lelkesítő, lélekindító előadásaikkal komoly hatást gyakoroltak az ifjúságra. Áldozatos munkájukért hálás köszönetet mondunk.

A gyakorlati vallás-erkölcsi nevelés szolgálatában álltak az *osztályfői* órák is, amelyeket tervszerűen vezettünk az időszerű eseményeknek megfelelően. Ezeken az órákon a közvetlenség hangján bő alkalom nyílt az egyéni nevelésre és a jellemfejlesztésre.

e) *A nemzeti nevelés* szolgálatában álltak az iskolai ünnepélyeken kívül a nemzeti munkaszolgálat szellemében végzett jótékonykodások, továbbá a hősök, hadirokkantak megbecsülése és segítése. Harctéren küzdő katonáink részére imakönyveket, érmeket és kb. 7500 drb. folyóiratot és ujságot küldtünk. A nemzeti együttérzést biztosította a tábori levelezés, csomagküldés s a helybeli kórházzal való kapcsolat. — A növendékek *szociális* érzését akartuk mélyíteni, amikor karácsonyra 10 ONCsA-ház szegény családjának élelmet adtunk össze. A nyomorék gyermekek javára 313 P-t gyűjtöttek növendékeink. (Egyéb idevonatkozó adat a Líceum: Szociális nevelés c. fejezetnél.) — Tanításunk folyamán a nemzeti értékek kiemelésével mélyítettük a magyar érzést és fokoztuk a nemzeti öntudatot.

f) *Testi nevelés és egészségi állapot.* Jó időben az iskola udvarán tornáztak tanulóink. A május 29-én tartott tornabemutatón ritmikus és szabadgyakorlatokkal, ügyes talaj- és szertornájukkal, versenyszámaikkal nagy ügyességről, komoly munkáról és hozzáértő vezetésről tanúszkodtak növendékeink.

A tanulók egészségére egész éven át gondosan ügyeltünk. A tanulók általában jól fejlettek, egészségesek. A tél folyamán vörhenyben megbetegedett 5 tanuló, kanyaróban 2, járványszerűen fellépő sárgasága 10 tanulónak volt. Tüdőgyengeség miatt hosszabb ideig nem látogatta az iskolát 6 tanuló. Ideggyengeség miatt kimaradt 1 tanuló. Dr. Tarnay Oszkár városi tisztiorvos az ősz folyamán szemvizsgálatot végzett. Egy tanuló trachomásnak bizonyult, orvosi kezelésben részesült.

g) *Allat- és növényvédelmi* nevelésre kirándulások és tanítási órák alatt minden alkalmat felhasználtunk. A szépérvék fejlesztésére tantermeinket állandóan virággal ékesítettük. A virágokat a tanulók gondozták.

h) *A magyar ipar pártolására és a takarékoság* nemzeti erényének fontosságára gyakorlatilag neveltük rá növendékeinket. Magyar gyártmányú író-, rajzszerkeket és kézimunkaanyagot használtunk.

7. Ünnepek és megemlékezések. Ünnepeinket együtt tartottuk intézetünk líceum-tanítónőképzőjével és népiskolájával; ezzel is kifejezve az intézet különböző iskolafajainak testvéri egymáshoz tartozását. (Az ünnepekről részletesen a líceum-tanítónőképző jelentéseinél számoltunk be.)

8. Hivatalos látogatás. Május hó 25—26. napján végezte hivatalos látogatását az újvidéki II. fokú Tanügyigazgatási Kirendeltség megbízottja: *Domokos Sándor*, a kirendeltség szakelőadója.

9. A tanulók segítése.

a) *A nm. VKM. 253,491/1942. V./a. ü. o. sz. rendeletével* 800 P tanulmányi segélyt utalt ki iskolánk arra érdemes és rászoruló tanulóinak. A tanulmányi segélyt december 20-án osztottuk ki az érdekelt szülők jelenlétében. A következő tanulók részesültek segélyben:

IV. o. Rotter Anna	60 P	II. o. Köhalmi Anna	60 P
Szücs Ilona	100 „	Potápi Irma	100 „
III. o. Kovacsits Mária	100 „	I. o. Gönczöl Erzsébet	40 „
Kenyeres Gizella	60 „	Lak Ilona	40 „
Mazák Mária	100 „	Marek Erzsébet	40 „
II. o. Ambrus Magdolna	60 „	Tóth Róza	40 „

A nm. VKM. a segély kiosztásának alapjául elsősorban a jó tanulmányi eredményt jelölte meg s csak másodsorban a növendék családi és egyéb körülményeinek figyelembevételét. A segélyt a növendékek tandíj és internátusi tartásdíj fedezésére fordították.

b) *Szabadka thj. város* szociális osztálya cipő- és ruhasegélyben részesítette az elemi és polgári iskola szegénysorsú tanulóit. Segélyben részesültek a polgári iskolából: Cservik Erzsébet, Szilágyi Erzsébet, Szücs Ilona IV. o., Kalmár Terézia III. o., Szekulics Teréz, Kopunovics Katalin, Surányi Gizella, Erdélyi Teréz, Ambrus Magdolna II. o., Alács Mária, Horák Rózsa, Cservik Borbála, Tóth Ludasi Ilona, Marek Erzsébet I. o. tanulók.

c) A tanártestület határozata alapján négy tanulót részesítettünk *tandíjmentességben*: Alács Mária, Petrik Mária I. a), Germ Mária, Marek Erzsébet I. b), hét tanulót pedig *tandíjkedvezményben*: Darázs Gizella, Hadikfalvi Irma, Hadikfalvi Margit, Szekulics Teréz II. a), Surányi Gizella II. b), Czéfi Erzsébet III. a), Altarac Anna IV. o.

10. A tanulók jutalmazása.

a) A nm. VKM. a Kir. Magyar Egyetemi Nyomda útján 14 drb. jutalomkönyvet juttatott iskolánk tanulói részére: 2 drb. Benedek: Szent Anna tavától a Cenk tetőig, 1 drb. Csűrös: Számok, 2 drb. Gárdonyi: Az én falum, 2 drb. Jókai: Kárpáthy Zoltán, 3 drb. Méreyné: Meotiszi ének, 4 drb. Jókai: Az új földesúr.

b) *Szabadka thj. város* kulturális osztálya szintén több ifjúsági könyvet utalt ki intézetünk vezetőségének, hogy azokkal az arra érdemes tanulókat megjutalmazza.

A jutalmak szétosztásánál nemcsak a kiváló előmenetelt, hanem a jó magaviseletet is számbavettük. Könyvjutalomban részesültek elsősorban a polgári iskolától búcsúzó, a IV. osztályt végzett növendékek: Cziger Veronika, Hirschmann Jolán, Kovács R. Márta, Perlaky Erzsébet, Szendi Anna, Szilágyi Erzsébet, Szücs Ilona. — A III. o.-ból: Brunner Katalin, Ivandekics Mária, Dankó Teréz, Kladek Anna, Kovacsits Mária, Patócsi Irén, Tápay Márta. — A II. o.-ból: Hadikfalvi Irma, Hadikfalvi Margit, Muhi Teréz, Takács Erzsébet, Takács Ilona, Vujkovics L. Margit. — Az I. o.-ból: Herczeg Györgyi, Molnár Teréz, Simetich Teréz, Szabó Irén.

Hálás szívvel mondunk köszönetet a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak és a város Vezetőségének az iskola munkáját megértő és nagylelkűen támogató értékes könyvekért.

11. Magánvizsgálatok. Magánvizsgálatot négy ízben tartottunk: szeptember 3-án, november 28-án, december 21-én és június 18—19. napjain. Magánvizsgálatra jelentkezett és engedélyt kapott 35 tanuló. Vizsgálatot tett 32 tanuló.

12. Az iskolaév befejezése.

Június 4-én hittanvizsgálat.

Június 4., 5., 7. és 8-án összefoglaló ismétlések.

Június 9-én Te Deum.

Június 11-én bizonyítványosztás.

Június 12-én iratkozások.

II. A tanári testület névjegyzéke és munkaköre

Sorszám	A tanár neve, alkal- mazásának minősége, képesítése (szakterületei)	Szolgálati éveinek száma		Mely osztályokban, mely tárgyakat és heti hány órában tanít?	Heti óraszám	Osztályfőnök	Egyéb szolgálati beosztása
		Össze- sen	Ennél az is- kolánál				
1	Bali Mária Ildefonsa igazgató mennyiség- tan- fiz. szakcs.	32	2				Intézeti főnök. Rendi tanácsos
2	Abonyi Pál óraadó hitoktató	5	1	hittan I. a, II. a III. a, b	8		Gimn. tanár. Prefek- tus a Paulinum fiú- nevelő-intézetben
3	Bali Mária Flávia rendes tanár földrajz, természetrajz, kémia szakcs.	18	2	földrajz I—III. a, b osztályfői III. a	18 1	III. a	
4	Balogh Mária Victima rendes tanár kántorképesítéssel	19	2	ének I—IV. a, b egyházi és karének I—IV. szépirás I. a, b rajz II. a, b, IV. osztályfői IV.	7 2 2 6 1	IV.	Szövetség vezetője
5	Braun Mária Pacifika helyettes tanár gazdasági szaktanítónő	1	1	háztartástan IV. természetrajz I. a, b német I. a, b, II. b, IV. osztályfői I. b	2 4 11 1	I. b	Tanít a líceumban. Felügyel a tanuló- otthonban
6	Endrődi Mária Illuminát kézimunka- mesternő	22	2	rajz III. a, b kézimunka—IV. a, b osztályfői III. b	4 16 1	III. b	Szerzetes-jelöltek felügyelője. Oltár- egylet vezetője
7	Faragó Mária Karolina rendes tanár mennyiség- tan, fizika szakcs.	27	2	számítan, mértan I. a, b, III. a, IV. ásványl., vegyt. IV. élet- és egészségt. IV. rajz I. a, b osztályfői	12 3 2 4 1	I. a	Felügyelő a vona- ton bejáró növen- dékeknél
8	Gymessy Mária Lakrimoza rendes tanár magyar, történelem szakcs.	8	1	magyar II. a, b, IV. történelem III. b, IV. osztályfői	18 6 1	II. a	Önképzőkör veze- tője. Irodavezető. Ifjúsági könyvtár őre
9	Hrubány Endre óraadó hitoktató	10	1	hittan I. b, II. b, IV.	8		Óvónőképző intézet tanára
10	Krieszl Mária Zefyrina helyettes tanár mennyiség- tan, fizika szakcs.	1	1	számítan II. a, b, III. b fizika III. a, b természetrajz II. a, b szépirás II. a, b osztályfői	8 6 4 2 1	II. b.	Értekezleti jegyző
11	Mátray Mária Ambrózia rendes tanár nyelv- tört. tudományok szakcs.	43	2	magyar I. a német II. a, III. a, b	6 9	15	
12	Piribauer Mária Terezina rendes tanár magyar, történelem szakcs.	17	2	magyar III. a, b, I. b történelem III. a	18 3	21	Felügyel a tanuló- otthonban
13	Szittner Lajosné Képes Éva helyettes tanár testnevelő tanár	11 ²	1	testnevelés I—IV. a, b	14	14	Tanít a líceumban

Az intézet ref. tanulóinak hitoktatója *dr. Tóth Kálmán* ref. lelkész, az evangélikusoké *Sostarecz Ferenc* ág. ev. lelkész, az izraelita tanulóké *Vadnai Ábris* izr. hitoktató.

III. Tanulmányi kirándulások.

1. Március 21-én a polgári III. és IV. oszt. növendékei közül 24-én két tanár kíséretében tanulmányi kirándulást tettek *Bajára*. Megnézték a város nevezetességeit, a Belvárosi-templomot, a Déry-kertet, kísérték a Dunapartra, megtekintették a Türr István-emlékművet, átmentek az összekötő vasúti hídon. Délután a bajai testvérintézetben Újházi György: Boldog Margit legendája c. misztériumjátékában gyönyörködtek. Felejthetetlen élményekkel gazdagon tértek haza másnap.

2. Május 22-én a III. a b) oszt. 50 tanulója három tanár kíséretében szintén Bajára utazott. Délelőtt résztvettek a Sportpályán a hazatérő hős honvédek fogadásán, nagy csokor virággal kedveskedve nekik. Utána megtekintették a város szépségeit, kísérték a Kamarás-Duna partjára, átmentek a kis Pandurszigetre, ahol bő alkalom nyílt a kagylógyűjtésre. Délután az öreg Duna partján sétáltak, majd átmentek az összekötő vasúti hídon „Dunántúlra”. Hazafelé megnézték a Türr István-emlékművet és hazánk legnagyobb kotrógépének munkáját a Kis-Dunaág medrében. A testvérintézet megtekintése után vidám kedvvel és sok gazdag élménnyel értek vissza éjjel felé Szabadkára.

3. Ugyancsak május 22-én tett kirándulást a polgári I. a) oszt. 29 tanulója két kísérő tanárral *Szegedre*. Megnézték a Fogadalmi-templomot, megcsodálták a Csúri-féle zenélőórát, megtekintették a Hősök kapuját és nagyjaink arcképcsarnokát, a város parkjait, piacát s a Közművelődési Palota múzeumának természetrajzi és néprajzi osztályát. A hídról szemlélték a Tiszát, élvezték az árnyas újszegedi parkot. Ebéd után kísérték a Maros torkolatához s itt tartották meg a madarak-fák napját. Visszafelé a lurdi barlangnál énekeltek és foglalták imájukba édes hazánkat.

4. Május 24-én a IV. oszt. tanulói közül 45-en három tanár kíséretében egynapos tanulmányi kirándulást tettek *Szegedre*. A történelmi nevezetességű ferencrendi templom megtekintése után ellátogattak a Tanárképző Főiskola Gyakorló Polgári Iskolájába, ahol dr. Alpár Gyuláné vezetésével megnézték a jól felszerelt szép iskolát. A tiszai hídon átmenve ellátogattak a Vakok Intézetébe. Mély hatást tett növendékeinkre az itt töltött óra. Hódoltak az újszegedi park Fehér Asszonyának, oltalmába ajánlva drága hazánkat. Visszafelé a városi Közművelődési Palota képtárát és múzeumát szemlélték meg. Délután végigsétáltak a klinikakerteken, majd megnézték a Fogadalmi-templomot, lementek a kriptába, majd fel a toronyba. Végigjárták az arcképcsarnokot is.

Kisebb szaktárgyi kirándulások órák keretében az év elején megállapított tervezet szerint történtek.

IV. Könyvtárak, szertárak gyarapodása.

Az intézet iskoláinak együttes könyvtára és szertára van. Ezeknek gyarapodásáról a líceumi rész jelentéseinel számoltunk be.

Az ifjúsági könyvtár selejtezését elvégeztük. Csak a hivatalos könyvjegyzékben felvett könyveket használjuk. A f. évben 68 drb. új könyvet szereztünk be, 233 P értékben.

V. Ifjúsági egyesületek.

1. **Szívárdá.** A polgári iskola katolikus vallású tanulóit a Szívárdá tömegnevelésre hivatott, apostoli és szociális tevékenységre serkentő egyesületébe tömörítettük. A gyűléseket kéthetenként tartottuk, szombaton 12—1-ig. Tárgyuk általánosságban: az engesztelő Jézus Szíve-tisztelet megismerése, mélyítése,

korunk engesztelési szándékai, a katolikus öntudat érvényesülése a leányok mindennapi életében. A tagok létszáma: 200. „A Szív”-ujságot hetenkint ugyanannyi példányban rendeltük. — Sajtóapostoli munkát végeztünk még 100 *Margitvirág*, — Bogner Mária Margitról szóló hitbuzgalmi tudósító — és *Kaszap István lapjának* negyedévenkénti elhelyezésével. E lapok kiolvasott példányaiból hetenkint 50—60 példányt küldtünk harctéren küzdő honvédeinknek.

A Szívgárda keretében működő *Missziós Ifjúsági Front* munkája volt a legélénkebb. A decemberi kimutatás szerint a polgári iskolák között az első helyre, az ország összes MIF-munkát végző szervei között pedig negyedik helyre kerülünk. A MIF egész évi munkájának eredménye 422 P. Március 15-én ft. *P. Szabó Ernő S. J.*, a MIF országos vezetője szép missziós filmelőadást tartott jutalmul a kis missziós munkásoknak. — Az év folyamán négy ízben vettünk részt az A. C. és más vallásos egyesületek ünnepi gyűlésén, hogy énekkari számokkal tegyük változatossá a felnőttek munkáját.

Az év legörvendetesebb eseménye a Szívgárda hivatalos megalakulása. Május végén kapta meg kinevezését ft. *Hrubány Endre* hittanár úr a Jézus Szíve Szövetség helyi igazgatójává s gondjaiba fogadta Szívgárdánkat is. Így sikerült 176 jelöltet az iskolaév bezárása előtt ünnepélyesen felvétetni a szabadkai Jézus Szíve Gárda Boldogasszony Csapatába. Ezen a június 4-én tartott felvételi szertartáson éreztük legmelegebben annak a tűznek lehelletét, amely Jézus szentséges Szívéből, mint „a Benne reménylők üdvösségéből” árad a lelkek felé.

A Szívgárdában és missziós munkában kifejtett buzgó apostoli munkájukért elismerést és könyvjutalmat kaptak: Czieger Veronika, Szendi Anna, Nagy Irén, Kladek Anna, Nagypál Teréz, Takács Erzsébet, Molnár Piroska és Simetich Teréz tanulók.

2. Önképzőkör. Polgári iskolánk Boldog Gizella Önképzőköre szeptember 18-án tartotta alakuló gyűlését és választotta meg tisztikarát. Tanárelnöke: *Gymessy Mária Lakrimóza*. Ifjúsági elnök: Szendi Anna, titkár: Kovács R. Márta, jegyzők: Szilágyi Erzsébet és Matus Magdolna IV. o., könyvtárosok: Szikra Mária és Rajcsányi Éva IV. o., Dankó Teréz és Simon Mária III. o., ének- és zenevezetők: Richter Margit és Vas Margit IV. o. tanulók.

Önképzőköri működésünk céljául ez évben a magyar irodalom megszeretetését, magyarságunk, nemzeti erényeink és értékeink kidomborítását és így a magyar öntudat fokozását tűztük ki. Az alakuló gyűléssel együtt 9 gyűlést rendeztünk. Az egyes gyűlések műsorát egy központi gondolat köré csoportosítottuk.

Október 6-án díszgyűlést rendeztünk az *aradi vértanúk* emlékére és egyben hódoltunk minden idők magyar vértanúinak. Utána tisztelegve vonultunk el a nemzeti zászló, államiságunk szent jelvénye előtt.

Október végén *Reményik Sándor* halálának egyéves évfordulóján Erdély nagy fiát, a prófétaköltőt ismertük meg. Megértettük sorsvállaló magányának tanítását: minden magyar végezze becsülettel kötelességét azon a helyen, ahová az isteni Gondviselés állította; csak így lehet építő tagja a hazának.

Novemberi gyűlésünket a két őshazakutatónak: *Juliánusz barát*nak és *Körösi Csoma Sándor*nak, a törhetetlen magyar akarat és kitartás hőseinek szenteltük. Változatos műsorunkban kapcsolódott történelem, földrajz, zene, mult és jelen. Gondolatom Távol-Keletre száll c. dolgozat elénk varázsolt a harci zajtól hangos Don vidékét, ahol egykor Juliánusz barát járt, keresve Keletre szakadt véreinket.

Decemberben oláhtalvi népies betlehemes játékot adtunk elő. Több eredeti magyar karácsonyi és újévi köszöntő, népies „kántálás” hangzott el megfelelő jelmezben.

Februárban 3 kis vidám farsangi szindarabbal szórakoztattuk a kisebb növendékeket.

Március 15-én a szabadság hőseit ünnepeltük. Az énekek, szavalatok és dolgozatok a mostani keresztesháború hőseit magasztalták. Az intézet igazgatója ünnepélyt záró beszéde végén pályatételt tűzött ki a következő címmel: Hős akarok lenni! A legjobb dolgozatok készítői jutalomban részesültek.

Áprilisban a törhetetlen lelkű munkácsi nagyasszonynak, Zrínyi Ilonának küzdelmes életét ismertük meg. Magasztos példáját eszményképpül állítottuk a mai sorsdöntő időbe, amikor senkinek sincs joga arra, hogy középszerű legyen. Megtanultuk a nagyasszonytól, hogy „a magyar nő nemcsak virág, de ha kell, hős, hatalom!”.

Májusi gyűlésünkön a bajai és szegedi *kirándulásról számoltak* be a növendékek. Ez az összejevetel egyben zárógyűlésünk is volt és a IV. o. búcsúzója.

Az önképzőkör tagjai nagy lelkesedéssel dolgoztak és igyekeztek tehetségük legjavát adni. A gyűlések szinte ünnepé emelkedtek s a növendékek lelki-erkölcsi gazdagodását és nemesedését szolgálták. — A *Magyar Tavasz* c. folyóiratot 32 példányban járatták a tagok.

3. Sportkör. Tanárelnök: Szittner Lajosné Képes Éva. Ifjúsági elnök: Szendi Anna, alelnök: Kovacsits Mária, titkár: Kovács R. Márta.

A sportkör tagjai az intézet tornatermében és udvarán gyakorlatoztak. Résztvettek az október 17-én tartott középiskolás tehetségkutató atletikai versenyen, ahol a 40 méteres síkfutásban második lett Varmuzsa Erzsébet IV. o., harmadik Richter Margit IV. o. Magasugrásban Magyar Ilona IV. o. második, Földi Irén IV. o. negyedik helyezést ért el.

Télen a líceum növendékeivel együtt háziversenyt tartottak, amely talaj-svédszekerény és egyensúly-gyakorlatokból állott. Összpontozásban első Perlaky Erzsébet, második Szendi Anna, harmadik Varmuzsa Erzsébet.

Május 29-én tornabemutatót tartottak, amelyen az I. és II. polgári társas talajgyakorlatot és tréfás stafétát, a III. polgári szabadgyakorlatot, a IV. polgári botgyakorlatot mutatott be. A válogatott csapat svédszekerényugrásokkal és egyéni talajszámokkal szerepelt.

A sportkör egész évi működésén érezhető a háborús viszonyok korlátozó hatása, de a felszerelési hiányokat pótolta a tanulók lelkes munkája.

VI. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata

I. a) osztály

Osztályfőnök: Faragó Mária Karolina

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Növény- és állattan	Számtan és mértan	Rajz	Kézimunka	Szépíráás	Ének	Testnevelés	Általános tanul- mányi eredmény	Rendszeret	Tandíj
5	Alács Mária	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	2	2	jó	1	tm
	Balázs Irén	1	1	2	3	2	3	2	2	1	2	2	1	elégs.	1	40
	Berényi Gabriella	1	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	3	elégs.	2	40
	Bende Piroska	1	2	2	3	2	3	3	2	2	1	2	1	elégs.	1	40
	Bozsik Irén i.	1	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1	jó	2	40
10	Bóczin Mária	1	2	1	2	2	2	2	3	1	2	2	1	jó	2	40
	Brunner Magdolna i.	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	1	jó	2	40
	Burány Márta i.	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	jó	1	40
	Copkó Viktória	2	1	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1	elégs.	2	40
	Dózsai Gizella	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1	fm	elégt.	3	40
15	Dörfler Szilvia	1	1	1	2	2	2	1	2	3	1	1	2	jó	2	40
	Dulics Franciska	2	3	4	3	4	4	3	3	1	3	2	2	elégt.	3	40
	Eichinger Magdolna i.	1	1	2	1	2	2	2	2	1	1	2	1	jó	2	40
	Ertl Borbála i.	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	1	jó	1	40
	Feisz Anna	1	2	3	2	2	3	3	3	1	2	2	2	elégs.	3	40
20	Fraknóy Hajnalka	1	1	1	2	3	3	2	3	1	2	1	2	elégs.	2	40
	Gilicze Gizella	2	3	4	3	4	3	3	3	2	2	1	1	elégt.	3	40
	Gönczöl Erzsébet	2	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	fm	elégt.	3	40
	Herczeg Georgina	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Herczeg Verona i.	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	elégs.	3	40
25	Horvát Cinger Júlia	3	3	3	3	3	4	2	3	2	3	1	3	elégt.	3	40
	Horák Rózi	2	2	4	3	3	3	3	3	1	2	1	3	elégt.	3	40
	Ilánkovity Katalin	3	3	3	4	4	4	3	3	2	3	1	1	elégt.	3	40
	Kajdi Margit	1	1	1	2	3	2	2	2	1	2	2	1	jó	1	40
	Kopunovics Irénke	1	2	2	2	3	3	2	3	1	2	2	2	elégs.	2	40
30	Kopunovics Róza	1	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	3	elégs.	2	40
	Kovács Éva	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1	2	elégs.	2	40
	Lak Ilona	1	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	fm	jó	2	40
	Mike Mária	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	elégs.	3	40
	Milodánovity Ottilia	2	3	3	3	4	3	3	2	2	3	3	2	elégt.	2	40
35	Molnár Mária	1	2	2	3	3	3	2	2	1	1	2	2	elégs.	2	40
	Molnár Piroska	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	jó	2	40
	Müller Anna i.	1	2	2	1	2	2	3	1	1	1	2	1	jó	2	40
	Nagy Ilona	2	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	1	elégt.	3	40
	Orbán Gizella	1	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	elégs.	2	40
40	Pallos Márta i.	1	1	2	2	2	1	2	3	2	2	1	1	jó	3	40
	Pernyész Ilona	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	2	elégs.	3	40
	Petrik Mária	1	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	2	elégs.	2	tm
	Pellérdy Márta	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1	3	jó	2	40
	Prisztál Etelka i.	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1	1	jó	2	40
45	Privoda Éva i.	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	jó	2	40
	Quintus Anna i.	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	1	jó	2	40
	Róka Anna i.	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2	3	jó	2	40
	Szalma Erzsébet	2	2	3	4	4	4	3	3	1	2	1	2	elégt.	3	40
	Szabó Irén	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	jeles	2	40
50	Szabó Rózsa	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1	elégs.	3	40
	Szines Erzsébet	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	elégs.	2	40
	Tomajek Erzsébet ág. ev. i.	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1	1	3	jó	2	40
	Tumbász Julianna i.	1	2	3	3	3	3	3	3	1	2	2	2	elégs.	2	40
	Varmuzsa Anna	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1	elégt.	4	40
55	Vásárhelyi Ilona	1	1	2	3	3	3	2	2	1	2	2	3	elégs.	2	40
	Vinczer Piroska	1	1	2	3	2	2	2	3	3	2	3	3	elégs.	3	40
	Vörös Emília i.	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	jó	2	40
	Vörös Gizella	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	elégs.	3	40
	Wetstein Teréz i.	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	1	jó	2	40
	Zabos Piroska	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	elégs.	2	40

Azok a tanulók, akiknek vallása nincs feltüntetve, r. k. vallásúak; i = internátusi növendék.

I. b) osztály.

Osztályfőnök: Braun Mária Pacifika.

Sorszám	A tanuló neve, vallása. Ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Növény- és állattan	Számítan és mértan	Rajz	Kézimunka	Szépíráás	Ének	Testgyakorlás	Általános tanulmányi eredmény	Rendszerezet	Tandíj
5	Altarc Ernesztina	2	2	3	3	4	3	3	3	3	3	1	2	elégt.	3	40
	Boros Ilona	2	1	3	2	3	3	3	1	3	1	2	2	elégt.	2	40
	Borgyoski Veronika	3	3	4	3	4	3	4	3	2	3	3	2	elégt.	3	40
	Cservik Borbála	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	elégt.	2	40
	Deutsch Mira izr.	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	jó	2	80
10	Erdődi Teréz	2	1	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1	elégt.	2	40
	Evetovics Teréz	2	2	3	3	3	4	3	3	2	3	2	fm	elégt.	2	40
	Germ Mária	1	2	3	2	2	2	2	2	3	3	1	2	elégt.	1	tm
	Gizúr Edit	1	1	3	1	3	3	3	3	2	2	2	2	elégt.	1	40
	Gönczö Júlia	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	elégt.	2	40
15	Gyetvai Erzsébet	1	2	2	3	3	3	2	2	1	2	2	2	elégt.	2	40
	Hajdú Mária	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2	1	fm	elégt.	2	40
	Hegedűs Gizella	1	2	2	2	2	1	3	3	3	3	3	2	elégt.	1	40
	Horváth Emma	1	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	elégt.	1	40
	Horváth Teréz	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1	elégt.	2	40
20	Huimann Klára	2	1	3	1	3	3	3	3	2	3	2	3	elégt.	1	40
	Huzsvár Szilárdka	2	2	3	3	4	3	3	3	3	3	1	1	elégt.	1	40
	Jenei Róza	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	elégt.	3	40
	Katona Margit	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	3	1	jó	1	40
	Kiss Julianna	1	2	2	3	2	2	2	3	1	2	2	1	elégt.	1	40
25	Kis Juhász Irén	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	jó	1	40
	Konc Erzsébet	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	3	3	jó	1	40
	Kujundzsics Viktória	1	1	3	3	3	3	2	3	1	3	3	3	elégt.	2	40
	Lality Mária	1	2	3	3	3	3	2	2	1	2	2	2	elégt.	2	40
	Lakatos Róza	1	2	3	2	2	3	3	3	1	3	2	3	elégt.	1	40
30	Löwy Judit izr.	1	2	2	1	2	3	2	3	1	3	2	2	elégt.	2	80
	Marek Erzsébet	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	2	jó	1	tm
	Márki Krmpotics Rózsa	2	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1	1	elégt.	2	40
	Merkovics Anna	1	1	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	elégt.	1	40
	Mohai Mária	1	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	elégt.	1	40
35	Molnár Margit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Néger Mária	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2	1	jó	1	40
	Németh Júlia ism.	2	2	3	2	3	3	3	2	3	1	1	2	elégt.	1	40
	Orcsics Klára	2	2	3	2	4	3	4	3	2	3	3	fm	elégt.	2	40
	Paul Terézia	1	1	2	2	2	1	2	3	2	2	1	3	jó	1	40
40	Pölhe Ilona	3	2	4	3	4	4	4	3	2	3	2	1	elégt.	2	40
	Rajcsics Ilona	3	3	4	3	4	4	4	3	2	2	1	2	elégt.	2	40
	Ranzinger Ilona	1	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	elégt.	1	40
	Raszveiler Erzsébet ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	elégt.	2	80
	Rákity Sztojánka g. kel.	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2	jó	1	80
45	Ruzman Erzsébet	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	elégt.	2	40
	Simetics Teréz	1	2	1	1	2	1	1	2	2	2	1	1	jó	1	40
	Sinkovics Etelka	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	jó	1	40
	Szalatnai Valéria	3	3	3	3	4	4	3	3	1	3	2	1	elégt.	2	40
	Szegedincsev Katalin g. kel.	2	1	3	2	3	3	2	3	2	2	2	2	elégt.	2	80
50	Szekrény Katalin	2	1	3	3	2	2	3	3	2	3	2	1	elégt.	2	40
	Szkenderovics Margit ism.	2	2	3	3	3	3	2	2	1	1	1	2	elégt.	1	40
	Tikviczki Mária	1	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2	jó	1	40
	Tóth Ludasi Ilona	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	elégt.	2	40
	Tóth Róza	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	jó	1	40
55	Török Verona	1	1	2	2	3	2	2	3	2	2	1	2	elégt.	1	40
	Tumbász Ibolyka	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	jó	2	40
	Vojnics Purcsár Katalin	2	2	3	2	2	3	2	3	3	3	2	2	elégt.	2	40
	Zombola Róza	1	1	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	elégt.	1	40
	Zrinyi Erzsébet	1	2	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	elégt.	1	40

Betegség miatt nem osztályozható: Fazekas Borbála. — Kimaradt: Nagyhegyesi Erzsébet.

II. a) osztály.

Osztályfőnök: Gymessy Mária Lakrimóza.

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hitt- és erkölcsan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Növény- és állattan	Számítan és mértan	Rajz	Kézimunka	Szépírá	Ének	Testgyakorlás	Általános tanul- mányi eredmény	Rendszeret	Tandíj
5	Bahl Ottilia	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2	jó	2	40
	Bajsa Vojnits Mária	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	fm	jó	2	40
	Balogh Margit	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1	jó	2	40
	Barát Erzsébet	2	2	3	1	3	3	4	2	2	2	3	2	elégt.	2	40
	Börcsök Gabriella	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	elégt.	4	40
	Börcsök Kornélia	3	3	4	3	4	3	3	3	2	3	3	fm	elégt.	3	40
	Csajkás Jozefa	1	2	2	1	2	2	1	1	2	1	2	1	jó	1	40
	Darázs Gizella ref.	2	2	3	2	3	1	2	2	2	2	1	1	elégs.	3	40
	Dunai Margit	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3	2	2	elégt.	3	40
10	Fábik Margit i.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	fm	jó	1	40
	Fodor Judit	3	2	3	4	4	3	4	2	2	3	2	1	elégt.	3	40
	Forgó Juszti	1	1	2	2	3	1	2	2	1	1	3	1	jó	1	40
	Futó Ilona	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	jó	2	40
	Gucunski Emilia i.	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	jó	1	40
15	Gyarmati Olga	2	1	3	3	3	3	3	2	2	3	2	1	elégs.	3	40
	Hadikfalvi Irma i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	20
	Hadikfalvi Margit i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	20
	Herédi Jolán	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	3	2	jó	1	40
	Horti Ibolya i.	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	jó	1	40
20	Horváth Ilona	2	2	3	3	3	1	2	2	3	3	2	2	elégs.	3	40
	Imrei Julianna	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1	3	elégs.	2	40
	Kakas Ilona	2	2	3	3	3	3	4	3	2	2	3	3	elégt.	2	40
	Kopunovics Katalin	1	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2	2	elégs.	2	40
	Kovács Lidia ref. i.	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	3	2	jó	1	40
25	Kozma Erzsébet	1	2	2	2	3	1	2	2	2	2	3	2	jó	2	40
	Kőhalmi Anna	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	1	jó	2	40
	Landovics Mária	1	1	2	3	2	1	2	2	2	2	1	1	jó	2	40
	Márkus Piroska i.	1	1	2	1	2	1	1	2	2	2	2	1	jó	1	40
	Michelsz Borbála i.	1	2	3	1	3	2	2	2	1	2	2	2	elégs.	1	40
30	Muhi Terézia	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	3	fm	jó	2	40
	Nagypál Terézia i.	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	fm	jó	1	40
	Ordas Katalin i.	1	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	jó	2	40
	Pecze Jolán i.	2	2	3	3	2	2	3	2	2	2	3	2	elégs.	2	40
	Potápi Anna Irma i.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	jó	1	40
35	Predovics Veronika i.	1	1	3	2	2	2	2	1	1	1	2	1	jó	1	40
	Prizner Zsuzsanna izr.	2	2	1	2	2	1	2	3	3	2	1	2	elégs.	3	80
	Rác Ilona	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	jó	2	40
	Rosenfeld Marianna izr.	1	2	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	jó	1	80
	Rosenfeld Verona izr.	2	2	3	2	3	2	3	3	3	2	2	2	elégs.	3	80
40	Steiner Irén	2	2	3	2	3	2	3	3	3	2	4	2	elégs.	2	40
	Szabó Marcella	2	2	3	3	3	2	3	2	3	2	3	fm	elégs.	2	40
	Szalai Ida	2	2	3	3	3	3	3	1	2	2	3	2	elégs.	2	40
	Szalai Mária	2	2	3	3	3	1	2	2	1	2	2	2	elégs.	2	40
	Szekulics Teréz	2	1	3	3	3	1	1	2	2	2	2	2	elégs.	2	12
45	Tumbász Katalin i.	2	2	3	3	3	2	2	2	1	2	2	1	elégs.	2	40
	Varnyú Erzsébet	1	1	2	3	3	1	1	1	2	2	2	2	elégs.	2	40
	Vujkovics L. Margit	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	jeles	1	40
	Vujkovics L. Márta	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1	3	1	jó	1	40

II. b) osztály

Osztályfőnök: Krieszl Mária Zefyrina.

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Növén- és állattan	Számítan és mértan	Rajz	Kézimunka	Szépíráás	Ének	Testgyakorlás	Általános tanul- mányi eredmény	Rendszeretet	Tandíj
5	Ambrus Magdolna	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	3	1	jó	2	40
	Ács Erzsébet	2	2	4	4	3	2	2	2	2	2	2	2	elégt.	2	40
	Barsai Margit ev.	1	1	2	3	1	1	1	2	1	2	1	1	jó	2	80
	Bogesics Alojzia	1	1	2	3	2	2	2	1	2	1	3	1	jó	1	40
	Bondy Sárika izr.	1	2	2	3	2	2	2	2	1	1	3	3	jó	2	80
10	Crnkovics Etel	2	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1	elégs.	2	40
	Dulics Ilona	1	1	3	2	2	2	1	2	1	2	2	1	jó	2	40
	Egrényi Rozália	2	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	1	elégs.	2	40
	Erdélyi Teréz	2	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	2	elégs.	3	40
	Fülöp Katalin	1	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1	2	elégs.	2	40
15	Friedmann Ilona	1	1	1	2	2	1	3	2	1	1	1	1	jó	1	40
	Hajdú Jolán izr.	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	2	jó	1	80
	Hirsch Ágnes izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	jeles	1	80
	Holender Sarolta izr.	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	jó	2	80
	Horváth Rozália	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2	2	elégs.	2	40
20	Kis Juhász Ilona	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	elégs.	3	40
	Komor Veroná izr.	1	2	2	1	2	1	1	2	2	1	3	2	jó	1	80
	Konta Rozália	2	1	3	3	3	3	3	2	1	2	2	1	elégs.	2	40
	László Viktória	1	2	2	3	3	1	1	2	2	2	3	3	elégs.	2	40
	Lévai Teréz	3	2	3	4	4	3	4	1	2	1	3	2	elégt.	1	40
25	Miklenovics Margit	1	2	3	3	2	2	2	1	1	1	2	2	elégs.	1	40
	Nyilas Zsuzsanna	1	3	3	1	3	2	3	1	1	2	2	2	elégs.	2	40
	Okolisan Ilona	3	3	4	4	4	3	4	2	3	2	2	3	elégt.	3	40
	Orosz Teréz	2	3	3	3	4	3	3	2	2	1	3	2	elégt.	2	40
	Pavlukovics Mária	1	1	3	3	2	2	2	3	2	3	3	1	elégs.	3	40
30	Percsics Magdolna	2	3	3	3	3	2	1	1	1	1	2	3	elégs.	1	40
	Polyvás Magdolna	2	2	3	3	3	2	3	2	1	2	1	2	elégs.	2	40
	Reményi Erzsébet	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1	jó	1	40
	Richter Ilona	2	2	3	1	3	3	3	2	2	2	1	2	elégs.	3	40
	Surányi Gizella	1	1	2	3	3	2	2	2	2	2	3	1	elégs.	2	20
35	Szabó Margit	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	elégt.	3	40
	Szabó Sipos Katalin	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1	jó	2	40
	Szabó Sipos Margit	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1	elégs.	3	40
	Szebenyi Viktória	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2	3	1	elégs.	3	40
	Szekeres Irén	3	2	4	4	4	3	3	2	1	2	2	2	elégt.	2	40
40	Sziklai Éva	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	2	jó	1	40
	Takács Erzsébet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Takács Ilona	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	jó	1	40
	Tisics Teréz	2	2	3	4	4	3	3	2	2	2	3	fm	elégt.	2	40
	Varga Ilona	2	2	3	3	4	2	3	2	2	2	3	1	elégt.	3	40
40	Vukovics Erzsébet	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	fm	jó	1	40
	Zódi Anna	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	elégs.	3	40

Kimaradt: Magyar Matild, Skenderobity Gabriella, Szentiványi Mária.

III. a) osztály.

Osztályfőnök: Bali Mária Flávia.

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hitt- és erkölcsan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Számítan és mértan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Általános tanul- mányi eredmény	Rendszeret	Tandíj
5	Ágoston Veronika	1	1	2	2	2	3	2	2	2	1	3	fm	jó	2	40
	Barsai Zsuzsanna ág. ev.	1	1	3	2	2	3	2	2	2	fm	1	fm	elégs.	2	80
	Barta Terézia	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	1	elégt.	3	40
	Baics Terézia	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	3	jó	1	40
	Becker Anna i.	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	1	2	jó	1	40
10	Bekes Irén	2	2	3	2	2	3	4	3	2	1	2	2	elégt.	3	40
	Czéli Erzsébet ref.	1	1	1	2	1	1	1	2	3	1	2	1	jó	2	60
	Dankó Terézia i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Dulics Julianna	3	2	4	4	3	4	4	3	3	1	3	2	elégt.	3	40
	Eichinger Magdolna i.	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1	2	1	jó	1	40
15	Erdősi Gizella	3	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	1	elégs.	3	40
	Frenkel Ibolya izr.	1	2	3	2	2	2	1	3	2	2	3	3	elégs.	2	80
	Gyukits Klára	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	elégs.	3	40
	Husza Ilona	1	2	2	3	1	2	1	3	2	1	1	1	elégs.	2	40
	Ivandékics Mária	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
20	Kalmár Terézia	2	1	3	2	2	2	3	3	3	3	2	3	elégs.	3	40
	Kenyeres Gizella	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	jó	2	40
	Kis Juhász Jolán	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1	elégs.	2	40
	Kovács Mária i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Kurtos Milosza g. kel.	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	3	jó	2	80
25	Mazák Mária i.	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	jó	2	40
	Mészáros Erzsébet	2	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	elégt.	3	40
	Mohai Erzsébet	2	1	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	elégs.	3	40
	Nagy Éva ref.	2	2	2	2	1	2	3	3	2	2	2	1	elégs.	2	80
	Nagy Irén	2	2	3	3	2	3	3	3	2	3	2	1	elégs.	3	40
30	Neszvecskó Gizella	2	2	2	3	3	3	3	3	2	1	2	2	elégs.	3	40
	Német Ibolyka	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	1	3	elégs.	3	40
	Pertich Viktória	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	3	elégs.	3	40
	Pertschy Erzsébet i.	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1	1	1	jó	1	40
	Piukovity Anna i.	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	elégs.	2	40
35	Radukity Veronika i.	1	1	2	1	2	2	1	3	2	2	2	fm	jó	2	40
	Szalai Ilona	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	elégs.	3	40
	Szalma Márta	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	elégs.	3	0
	Szebenyi Katalin	1	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3	jó	2	40
	Szuszed Mária	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1	2	2	jó	2	40
40	Takács Edit	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1	3	jó	3	40
	Tápay Márta	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	2	jó	2	40
	Tóka Livia	1	1	2	1	2	2	1	2	3	2	1	2	jó	2	40
	Tóth Márta	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	jó	1	40
	Törtely Otília	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	3	jó	2	40
40	Ürmös Erzsébet	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	elégs.	2	40
	Vujkovics Anna	2	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	3	elégt.	3	40

Kimaradt: Kladek Márta, Pertics Emilia.

III. b) osztály.

Osztályfőnök: Endrődi Mária Illumináta.

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hit- és erkölcsan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Számítan-mértan	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Általános tanulmányi eredmény	Rendszeret	Tandíj
5	Bajgó Erzsébet	2	1	2	3	3	3	3	3	1	1	2	1	elégs.	2	40
	Baruch Zsuzsanna izr.	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2	3	jó	2	80
	Bitiz Mária	2	1	2	3	3	3	2	2	2	3	1	1	elégs.	2	40
	Beck Lea izr.	2	2	3	2	3	3	1	2	3	2	2	2	elégs.	3	80
5	Berényi Mária	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	3	2	jó	1	40
	Biró Teréz	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	elégs.	2	40
	Bláboly Júlia	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	elégs.	2	40
	Bohus Ilona	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	3	jó	2	40
	Brunner Katalin i.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	jeles	1	40
10	Csabai Mária i.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	elégs.	2	40
	Dániel Etelka	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	1	elégs.	2	40
	Dulics Lujza	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	elégs.	2	40
	Eichinger Éva i.	1	1	3	1	3	3	2	2	1	1	2	3	elégs.	1	40
	Fábián Irén	1	2	3	2	3	3	2	2	1	1	3	fm	elégs.	1	40
15	Fonyó Ilona	2	2	3	3	3	3	3	4	3	3	1	3	elégt.	3	40
	Fonyó Teréz	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	elégt.	3	40
	Göncöl Ilona	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1	2	elégs.	2	40
	Gross Éva izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3	3	jeles	1	80
	Hack Teréz i.	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	jó	1	40
20	Horváth Militicsi Mária	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	elégs.	2	40
	Hosszú Ilona	1	1	3	2	1	2	2	2	2	1	3	3	jó	1	40
	Ivkovics Ivandékics Mária	1	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	elégs.	2	40
	Kladek Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
	Kovács Irén	1	2	3	2	2	2	3	3	2	2	2	3	elégs.	2	40
25	Matkovics Anna	2	3	3	3	4	4	3	3	2	2	2	1	elégt.	2	40
	Matkovics Margit Szibilla	2	3	4	3	3	4	3	3	1	2	2	3	elégt.	2	40
	Máy Magdolna i.	1	1	3	2	2	2	1	1	1	1	2	1	jó	1	40
	Mikovics Margit	3	2	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	elégt.	3	40
	Nagy Katalin	3	3	4	3	4	4	4	3	3	1	2	3	elégt.	3	40
30	Neorcsics Julianna	1	2	3	3	1	2	2	3	3	2	3	3	elégs.	2	40
	Patócskai Irén	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	jeles	1	40
	Pernyész Gizella	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	jó	1	40
	Pollinger Katalin i.	2	2	3	2	3	3	3	3	2	1	2	1	elégs.	1	40
	Prisztál Rózsa i.	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	3	1	jó	1	40
35	Prtyty Erzsébet	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	2	3	jó	1	40
	Rácz Simon Gizella	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1	elégs.	3	40
	Simon Mária	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	elégs.	2	40
	Szedlák Ágota	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	elégs.	1	40
	Tóth Perge Mária	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	2	elégs.	2	40
40	Weiner Irén	1	2	3	2	2	3	2	1	2	1	1	3	jó	2	40
	Sipos Gizella	1	1	3	3	2	3	2	1	2	2	3	1	elégs.	2	40

IV. osztály.

Osztályfőnök: Balogh Mária Victima.

Sorszám	A tanuló neve, vallása, ismétlő-e? Internátusban lakik?	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Ásvány- és vegytan	Számítan és mértan	Élet- és egészségt. ism.	Háztart. és nevelési ism.	Rajz	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Általános tanul- mányi eredmény	Rendszeret	Tandíj
5	Altarc Anna	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	2	2	3	elégt.	3	20
	Ábrahám Teréz	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	elégs.	2	40
	Bajza Lenke	2	1	2	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	elégs.	2	40
	Balogh Márta	1	1	2	3	2	2	2	1	2	2	2	1	1	jó	2	40
	Barcsák Júlia	1	1	2	2	1	1	1	1	2	3	2	2	3	jó	2	40
10	Basics P. Anasztázia	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	elégs.	2	40
	Bélik Ilona i.	1	2	3	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1	elégs.	1	40
	Cziger Veronika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	jeles	1	40
	Crnkovics Gabriella	1	1	3	3	2	2	2	1	2	2	1	2	1	elégs.	1	40
	Csajkás Ibolya	2	2	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2	2	elégt.	3	40
15	Cservik Erzsébet	1	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	3	1	elégs.	2	40
	Ertl Apollónia i.	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1	jó	1	40
	Fábián Teréz	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	jó	1	40
	Fekecs Julianna i.	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	fm	elégs.	2	40
	Fenyves Eszter izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	3	jeles	1	80
20	Fink Mária i.	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	jó	1	40
	Fischer Katalin izr.	1	1	1	3	1	1	2	1	2	2	1	2	fm	jó	2	80
	Földi Margit i.	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	elégs.	2	40
	Fried Éva izr.	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	elégs.	2	80
	Fülöp Erzsébet	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	fm	jó	2	40
25	Geher Hedvig	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1	3	2	jó	1	40
	Göczö Mária i.	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	jó	1	40
	Gönczöl Margit	1	1	3	3	2	2	2	1	3	2	1	2	2	elégs.	1	40
	Görög Zsuzsa	2	1	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	elégs.	2	40
	Hegyesi Etelka	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	jó	1	40
30	Hirschmann Jolán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	jeles	1	40
	Ivkovics I. Anna	2	2	4	3	3	3	2	3	3	2	1	2	3	elégt.	2	40
	Kokstein Angela	1	1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2	jó	1	40
	Kovács Éva	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	jeles	3	40
	Kovács R. Márta	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	jeles	1	40
35	Kovács Rozália	2	2	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2	1	elégs.	2	40
	Kozma Margit	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	elégs.	3	40
	Lipkay Éva	2	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	elégt.	3	40
	Magyar Ilona	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2	2	2	1	elégs.	2	40
	Matus Magdolna	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	jó	1	40
40	Milyacski Ilona	1	1	2	3	2	2	3	1	2	2	1	2	fm	elégs.	2	40
	Nádas Zsuzsa izr.	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3	3	elégs.	3	80
	Osztrogonác Rózsa	2	2	3	3	2	2	3	2	2	3	1	2	2	elégs.	2	40
	Percsich Magdolna	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	fm	jó	2	40
	Perlaky Erzsébet i.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	jeles	1	40
45	Pertich Ágota	1	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	3	1	jó	2	40
	Pertich Júlia	1	2	2	3	2	1	2	1	2	1	2	3	1	jó	1	40
	Rajcsányi Éva i.	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	jó	1	40
	Richter Margit	1	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	jó	2	40
	Rotter Anna	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1	1	jó	2	40
50	Rupp Gabriella	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1	2	2	elégs.	2	40
	Rúza Julianna	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	elégs.	2	40
	Simon Erzsébet	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	jó	2	40
	Siska Gizella i.	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	1	2	2	jó	2	40
	Szendi Anna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kitűnő	1	40
55	Szikra Mária	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	jó	1	40
	Szilágyi Erzsébet	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2	1	jó	1	40
	Szkiwa Anna	1	2	3	2	2	2	3	2	1	2	1	2	fm	elégs.	2	40
	Szücs Ilona	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jó	2	40
	Turcsányi Jolán	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	jó	2	40
	Varmuzsa Erzsébet	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	2	1	elégs.	2	40
	Vas Margit	1	1	2	2	3	2	3	2	2	3	1	1	3	elégs.	2	40
	Vidákovics Mária i.	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	elégs.	2	40
	Vörös Rozália i.	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	elégs.	2	40

A magántanulók névsora és adatai.

I. osztály. Létszám: 1.

Túlnyomóan elégséges: Szabó Margit rk. 1929. Összesen: 1.

II. osztály. Létszám: 7.

Jó: Grimm Lilián izr. 1930. — Összesen: 1.

Elégséges: Vasúth Irén rk. 1925. — Összesen: 1.

Túlnyomóan elégséges: Bokányi Gizella rk. 1925, Szakál Irén rk. 1913, Vukovits Katalin rk. 1912. — Összesen: 3.

Elégtelen két tárgyból: Mariánovics Lenke rk. 1925. Pletikoszty Jolán rk. 1922. — Összesen: 2.

III. osztály. Létszám: 13.

Elégséges: Ilgenn Emília Róza rk. 1926, Krizsán Margit rk. 1927. — Összesen: 2.

Túlnyomóan elégséges: Kiss Erzsébet rk. 1920., Kollár Piroska rk. 1925., Pletikoszty Jolán, Erzsébet, rk. 1922., Szalma Jolán rk. 1921., Szakál Irén Mária rk. 1913. — Összesen: 5.

Elégtelen egy tárgyból: Pertich Irén rk. 1923., Szabados Gizella rk. 1926., Vukovits Katalin rk. 1912., — Összesen: 3.

Elégtelen két tárgyból: Garai Rózsa rk. 1927., Pipic Erzsébet rk. 1919. — Összesen: 2.

Elégtelen három tárgyból: Varga Ibolya rk. 1926. — Összesen: 1.

IV. osztály. Létszám: 11.

Jó: Kerék Sylvia rk. 1926. — Összesen: 1.

Elégséges: Ilgenn Emília Róza rk. 1926., Krizsán Margit rk. 1927., Olasz Gizella ref. 1926., Szabó Györgyei Ilona rk. 1926., Vesziák Ilona rk. 1921. — Összesen: 5.

Túlnyomóan elégséges: Erdélyi Éva rk. 1927., Pipic Erzsébet rk. 1919. — Összesen: 2.

Elégtelen egy tárgyból: Jaramazovics Mária rk. 1928. — Összesen: 1.

Elégtelen két tárgyból: Balogh Elza ev. 1923., Varga Ibolya rk. 1926. — Összesen: 2.

VII. Statisztika

1. A tanulók száma és fontosabb adatai

		I. ab.	II. ab.	III. ab.	IV.	I—IV. együtt
a)	Beírt nyilvános tanulók	113	94	88	61	356
	Osztályozott nyilvános tanulók	111	90	83	59	343
	Osztályozott magántanulók	1	7	13	11	32
	Osztályoztatott összesen	112	97	96	70	375
	Ezek közül ismétlő	2			3	5
O s z t á l y o z o t t	b) nyilvános tanulók életkora	1932-ben született	21			21
		1931-ben ..	52	10		62
		1930-ban ..	33	50	15	98
		1929-ben ..	3	20	34	76
		1928-ban ..	2	6	27	55
		1927-ben ..		4	6	22
		1926-ban ..			1	8
		1925-ben vagy előbb született			1	1
	b ²⁾ magántanulók életkora	1930-ban született		1		1
		1929-ben ..	1			1
		1928-ban ..			1	1
		1927-ben ..		2	3	5
		1926-ban ..		3	4	7
		1925-ben ..	3	1		4
		1924-ban ..		1	1	2
		1923-ban ..		1		2
		1922-ben ..	1	1		2
		1921-ben ..		1	1	2
		1920-ban ..		1		1
		1919-ben ..		1	1	2
		1913-ban ..	1	1		2
		1912-ben ..	1	1		2
c) ny. tanulók vallása	római katolikus	105	79	75	54	313
	református	1	2	2	1	6
	ág. evangélikus	1	1	1		3
	görögkeleti	2		1		3
	izraelita	2	8	4	4	18
d) ny. tanulók anyanyelve, nyelvismertete	magyar anyanyelvű	90	80	60	51	281
	német anyanyelvű	6	1	9	4	20
	szerb	2		2		4
	bunyevac	13	9	12	4	38
	csak magyarul beszél	41	23	16	8	88
	magyarul és németül	10	3	10	6	29
	magyarul és bunyevacul beszél	60	64	57	55	236
e) ny. tanulók szülei foglalkozása szerint	magyarul, németül és bunyevacul	1	2	12	5	20
	középbirtokos és bérlő	28	3	2	7	40
	kisbirtokos, kisbérlő		18	21	9	48
	egyéb önálló östermelő	1			2	3
	gazdasági tisztviselő		1			1
	egyéb gazdasági segédzemély	2				2
	nagyiparos	1				1
	kisiparos	29	20	19	13	81
	ipari vagy bányászati tisztviselő	2	2			4
	egyéb ipari v. bányászati s. sz.	2	3			5
	nagykereskedő			1	1	2
	kiskereskedő	6	12	11	3	32
	kereskedelmi tisztviselő			4	1	5
	egyéb kereskedelmi segédz.	1			1	2
	kereskedelemnél napszámos			1		1
	közlekedési tisztviselő	7	7	1	5	20
	egyéb közlekedési segédzemély	13	4	4	2	23
	köztisztviselő	3	5	2	3	13

		I. ab.	II. ab.	III. ab.	IV.	I—IV. együtt
e) ny. tanulók szülők foglalkozása szerint	pap, tanár, tanító	1	3	2	3	9
	más értelmiségi önálló	1	1	3	4	9
	ilyeneknél alk. segéd, őrök	1	2			3
	közhivatali v. más értelmiségi alt.	4	1		2	7
	katona-altiszt		1	8		9
	nyugdíjas köztisztviselő		2		1	3
	egyéb nyugdíjas tisztviselő	1	1	4		6
	nyugdíjas altiszt	1	3		2	6
e 2) osztályozott magántanulók foglalkozása szerint	különböző v. meg nem nevezett napszamos	7	1			8
	városi tisztviselő			1		1
	munkaszolgálatos				1	1
f) ny. tanulók szülők lakóhelye szerint	otthoni háztartásban segít	1	4	8	10	23
	Az iskola székhelyén lakik	73	54	44	35	206
	A vármegyében lakik	107	80	75	57	319
	Baranya vármegyében lakik				1	1
	Csongrád vármegyében lakik	4	9	7	1	21
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.-ben l.		1	1		2
g) nyilvános tanulók közül bejárók	Vonaton: Babapusztáról				1	1
	Bajmokról	1		3		4
	Bácskossuthfalváról	1				1
	Békovapusztáról				2	2
	Csantavérről	1	1			2
	Csikériáról	1		3	1	5
	Horgosról	4	8	5	1	18
	Horgos-Királyhalomról				1	1
	Magyarakanizsai Tanyáról	1				1
	Kelebiáról	2	1	5	2	10
	Kisszállásról		1		2	3
	Völgyesről		1			1
	Autobuszon: Tompáról		2	3	1	6
	Villamoson: Palicsról	2	2		2	6
	Összesen:	13	16	19	13	61
h) ny. tanulók lakás szerint	Szüleitől lakik	88	68	63	47	266
	Kosztadónál (rókonnál) lakik	7	8	5	1	21
	Internátusban lakik	16	14	15	11	56
i) ny. tanulók óra-mulasztása	A heti óraszámánál kevesebbet mulasztott tanulók száma	43	38	41	27	149
	Az igazoltan mulasztott órák száma	5324	3553	3541	2756	15174
	Az igazolatlanul mulasztott órák száma	117	6		28	151
j) nyilvános tanulók általános előmenetele	kitűnő rendű	2	3	4	1	10
	jeles rendű	1	2	3	6	12
	jó rendű	34	37	27	24	122
	elégseges rendű	55	34	38	24	151
	túlnyomóan elégseges	23	17	21	12	73
	elégtelen egy tárgyból	8	6	3	3	20
	elégtelen két tárgyból	5	3	4		12
	elégtelen három-négy tárgyból	6	5	4	1	16
j 2) osztályozott magántanulók általános előmenetele	jó rendű		1		1	2
	elégseges rendű	1	4	7	7	19
	túlnyomóan elégseges	1	3	5	2	11
	elégtelen egy tárgyból			3	1	4
	elégtelen két tárgyból		1	2	2	5
k) közül rendkívüli tárgyat	elégtelen három-négy tárgyból		1	1		2
	zenét (zongora, harmonika)	3	2	3	7	15
l) tandijmentes, tandíjat fizet	Tandijmentes	4				4
	12 pengőt fizetett		1			1
	20 pengőt fizetett		3			3
	40 pengőt fizetett	102	77	75	55	309
	60 pengőt fizetett			1		1
	80 pengőt fizetett	5	9	7	4	25

2. Tanulmányi eredmény.

Osztályok. — Nyilvános tanulók száma. — Érdemjegyek.																												
T a n t á r g y a k		I. A) o. 56.			I. B) o. 55.			II. A) o. 48.			II. B) o. 42.			III. A) o 42.			III. B) o. 41.			IV. o. 59.								
		jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen	jeles	elégseges	elégtelen						
Magaviselet	37	17	2		30	21	4		29	16	3		22	16	4		24	15	3		20	19	2		41	17	1	
Hittan	23	24	9		24	27	4		23	23	2		15	19	8		23	18	1		17	20	4		30	27	2	
Magyar nyelv és irodalom	14	22	15	5	2	18	32	3	11	16	19	2	5	13	20	4	8	17	15	2	3	10	25	3	14	23	19	
Német nyelv	10	18	23	5	8	24	23		12	19	15	2	7	9	20	6	9	16	15	2	8	12	19	2	11	23	25	
Történelem																	14	17	10	1	8	10	21	2	17	23	18	
Földrajz	6	22	22	6	3	19	26	7	6	18	20	4	6	10	19	7	5	20	15	2	4	11	22	4	2	10	28	19
Számítan és mértan	12	23	21		9	22	21	3	15	20	9	4	11	11	17	3	4	17	18	3	14	7	18	2	18	26	15	
Növény- és állattan	12	13	27	4	8	16	27	4	26	13	9		11	17	14													
Ásványtan és vegytan																												
Természettan																												
Élet- és egészségtani ismeretek																												
Háztartástan																	13	14	10	5	12	11	17	1	28	23	8	
Rajz	3	27	26		1	21	33		11	30	7		7	30	5		9	21	12		13	20	8		14	33	10	
Szépírá	12	33	11		5	28	22		16	26	6		15	22	5										15	31	13	
Kézimunka	29	19	8		14	27	14		20	22	6		15	24	3		19	13	10		19	16	6		37	20	2	
Ének	25	25	6		23	22	10		14	20	13	1	12	14	16		14	21	7		12	16	13		21	27	11	
Testgyakorlás	25	14	14		19	25	8		18	21	3		19	16	5		14	15	10		13	12	15		26	16	11	

3. Az iskola népessége 1940—41. tanévtől

Tanév	Oszályozott nyilvános tanulók					Oszályozott magántanulók				
	I.	II.	III.	IV.	I—IV.	I.	II.	III.	IV.	I—IV.
1940/41.	51	48	34	27	160	—	—	—	—	—
1941/42.	80	78	57	52	267	5	3	3	1	12
1942/43.	111	90	83	59	343	1	7	13	11	32

C) N É P I S K O L A

I. A tanítótötestület névjegyzéke és munkaköre

Sorszám	A tanító neve, alkalmazásának minősége, képesítése	Szolgálati éveinek száma		Mely osztály- ban tanított?	Heti óraszám	Egyéb szolgálati beosztása
		összesen	ennél az iskolánál			
1	Bali Mária Ildefonsa igazgató mennyiségtan, fizika szakcs. tk. int. tanár	32	2			Intézeti főnöknő, a Szerzetes Társulat ált. tanácsosnője
2	István Mária Verona népiskolai tanítónő	2	1	Elemi isk. I. o.	23	Felügyel a tanuló-otthonban
3	Kóder Mária Bonfilia népiskolai tanítónő	6	2	Elemi isk. IV. o.	29	Irodavezető
4	Láng Mária Leoncia népiskolai tanítónő	26	2	Elemi isk. III. o.	28	
5	Romvári Mária Lucia népiskolai tanítónő	10	2	Elemi isk. II. o.	23	Felügyel a tanuló-otthonban

II. A tanulók névjegyzéke és általános tanulmányi előmenetele.

Népiskola I. osztálya.

Tanítónő: *István Mária Verona.*

Kitűnő: Auspitz Ivánka, Bün Kamilla, Császár Judit, Fazekas Magdolna, Fábian Etelka, Feurer Alajos, Huber Erzsébet, Ivandekity Mária, Kabelik Margit, Kammnerer Klára, Kopilovics Veronika, Kiss Györgyi, Laczkó Gabriella, Palencsár Mária, Páncsics Viktória, Polyákovics Iván, Szkala Júlia, bajsai Vojnits Pál, Glavina Veronika, Weisz Anna.

Jeles: Boros Mária, Borsits Ilona, Darnay Arzén, Gyevi Dénes, Jakab Irén, Kopilovics Dénes, Mohai Katalin, Pálcs Anna, Rávay Margit, Sábli Julianna, Sógor Klára, Szpremő Hajnalka, Takács Tibor, Takács Aranka, Törjék Erzsébet, Tucity Teréz.

Jó: Balázs Ilona, Csicsics Olga, Jenei Anna, Kovács Szrikó Mária, Macskovics Margit, Szudarevics Ilona, Szuturcvics Katalin, Teleki Katalin, Tumbász Ágnes, Vukmanov Júlia, Vukovics Ilona.

Elégséges: Gönczöl Borbála, Kiss Mária, Ötvös Péter, Risztics Ilona, Szabó Czibolya Teréz, Szeitz Emma.

Elégtelen: Szabó Éva, Vigh Katalin.

Kimaradt: Góli Etelka, Nagykanász Erzsébet, Varga Mária.

Összesen: 58.

Népiskola II. osztálya.

Tanítónő: *Romvári Mária Lúcia.*

Kitűnő: Bikár György, Bikár Mária, Bencze Margit, Betti Györgyi, Búdicsevics Angéla, Boljovcsics Klára, Bün Kornélia, Dienes Oehm Judit, Farkas Katalin, Farkas Rózsa, Fischer Verona, Géczy Firoška, Gordán Valéria, Gyöngyösi K. Gábor, Horváth Mária, Kucsera Erzsébet, Lutz Ágnes, Mánik Erzsébet, Márton Mária, Mócsy Cecília, Ötvös Éva, Peits Katalin, Piontek Éva, Seftits Teréz, Szávodd Etel, Takács Thurzó Verona, Ulrich Anna, Varga P. Ilona, Velez Irén.

Jeles: Andrasits Anna, Bobay Erzsébet, Borcs Tibor, Dulich Rózsa, Göncző Ilona, Gyevi Anna, Mackó Gizella, Matalovics Dezső, Molnár M. Viktória, Perneszi Verona, Pertity Júlia, Takács Erzsébet, Tormai Katalin, Tóth Klára, Törjék Ilona, Tüske Éva, Vidákovics Ilona, Zanin András, Zarnóczki Eleonóra, Zsáki Ilona.

Jó: Gorotva Etel, Kókay Mária, Német Jolán, Óberkes Mária, Perneszi Verona, Scheib Erzsébet, Schwicker Erzsébet, Siflis Gizella, Soksity Mária, Szudarevics Mária, Udvardy Éva, Vörös Gizella, Zombola Magdolna.

Elégséges: Balázs Teréz, Góbi Mária, Hauser Anna, Koncsek Magdolna, Merkovich Gizella, Tóth Jolán.

Elégtelen: Matkovics Antónia, Varga Magdolna.

Kimaradt: Balázs Ibolya, Gróf Klára, Sarcsevics Béla.

Összesen: 74.

Népiskola III. osztálya.

Tanítónő: *Láng Mária Leoncia.*

Kitűnő: Bali Ilona, Csubik Teréz, Damjanov Jádranka, Décsei Margit, Erdélyi László, Fehér Ilona, Gertlesi Mária, G. Kovács Zsuzsa, Jadek Erzsébet, Kastalanec Iván, Knézsevit Ilona, Kollár Olga, Kvintusz Mária, Macankó Rózsa, Marcikics Ilona, Mészáros Márta, Mohovics Ilona, Molnár Éva, Molnár Ilona, Molnár Klára, Ney Ilona, Osztrogonác Katalin, Páncsics János, Raffay Irén, Sárcevecs Karolna, Sinkovics Irén, Szutorovics Mária, Tikviczki Antal.

Jeles: Angyal Verona, Crnkovics Klára, Cvitkovics Katalin, Jávor Gabriella, Kovács O. Júlia, Majlát Teréz, Milánkovics Margit, Némédi Margit, Pavkovics Gizella, Pálics Júlia, Radovics Teréz, Rukovina Szmilyána, Simetich Zsuzsa, Temunovits Ilona, Vidákovics Viktória.

Jó: Dabcsik Myra, Faragó Cecília, Faragó Rozália, Göli Magdolna, Jánity Jolán, Jenovai Ilona, Klucsek Rózsa, Kosztolányi Teréz, Pertich Anna, Sznopcsék Mária, Vukovics Lujza.

Elégséges: Balázs Nelli, Mészáros Klára, Sztojko Erzsébet, Vukovics Mária.

Elégtelen: —.

Összesen: 59.

Népiskola IV. osztálya.

Tanítónő: *Kóder Mária Bonfilia.*

Kitűnő: Balogh Ibolya, Baumgärtner Katalin, Bedsula Mária, Budincsevit Mária, Erdélyi Éva, Gubics Rozália, Huszár Éva, Huszár Katalin, Karnis Adél, Lőrincz Éva, Polyákovics Ibolya, Sercer Mária, Tóth Magdolna, Vitos Livia, bajsai Vojnits Imre.

Jeles: Bajgó Irén, Berényi Ilona, Égető Gabriella, Feurer Julianna, Frank Erzsébet, Grätz Mária, Jurkovics Róza, Kosztolányi Vera, Landovics Rozália, Mumuzsich Magdolna, Mózi Margit, Osztrogonác Magdolna, Perneszi Mária, Rávy Ilona, Rotarides Mária, Tóthgyörgy Klára.

Jó: Belényi Jolán, Berényi Éva, Grätz Aranka, Kapás Erzsébet, Kókai Mária, Malağurszki Teréz, Markovics Anna, Mohai Ilona, Nagy Jolán, Simity Edit, Szebenyi Mária, Szpuzsics Arianna, Veress Katalin, Véber Éva, Zeke Rozália.

Elégséges: Borgyoski Olga, Dafcsik Mária, Füle Ilona, Gesztesi Gábor, Kiss Katalin, Kovács Dóra, Laczkó Ágnes, Laszák Mária, Rizsányi Katalin, Szekulics Veronka, Sztojko Mária, Teleki Emma, Tumbász Péter.

Kimaradt: Bárányos Erzsébet.

Összesen: 60.

Az intézet helyiségeinek, udvarának, kertjének méretei.

Az intézet 13,196.68 négyzetméter területen épült.

Beépített terület: 2665.66 négyzetméter.

Kápolna	52.65	m ²	Tanuló-otthon:	
Szekrestye	9.36	"		
1. Fogadószoba, könyvtár, szertár	98.—	"	1. Tanulószoza	72.— m ²
2. Fogadószoba	29.—	"	2. "	76.31 "
Portaszoba	16.37	"	3. "	55.62 "
Zeneszoza	25.84	"	Folyosó	57.— "
Tornaterem	118.80	"	Ebédülő	120.84 "
Öltöző	38.85	"	1. Hálószoba	42.96 "
Folyosó	57.—	"	2. "	51.50 "
			3. "	53.04 "
<i>Iskolák.</i>			4. "	27.20 "
<i>Liceum</i> (Damjanich-u. 53.)			5. "	40.— "
I. a) osztályterme	70.95	"	6. "	21.— "
I. b) "	70.85	"	7. "	47.45 "
II. a) "	57.20	"	8. "	58.80 "
II. b) "	50.05	"	9. "	72.40 "
Tanári szoba	37.—	"	10. "	84.75 "
Szertár	43.55	"	11. "	120.50 "
<i>Polgári iskola:</i>			Folyosó	122.40 "
I. ab) osztályterme	82.—	"	1. Ruhatár	13.81 "
II. ab) "	61.41	"	2. "	11.26 "
III. a) "	71.10	"	3. "	15.84 "
III. b) "	72.—	"	1. Betegszoba	26.— "
IV. "	67.62	"	2. Betegszoba	13.60 "
Folyosó	100.70	"	Konyha	92.80 "
<i>Elemi népiskola:</i>			Éléstár	31.40 "
I—II. osztályterme	76.—	"	Folyosó	179.40 "
III—IV. osztályterme	68.—	"	Udvar	4481.02 "
Folyosó	89.28	"	Kert	6050.— "

Tanuló-otthon.

A tanuló-otthon fenntartója a Miasszonyunk Iskolanővéreinek szabadkai szerzetesháza. Igazgatója: *Bali Mária Ildefonsa* főnöknő. Nevelők: *Piribauer Mária Terezina* nővér és *Vuleta Hedvig* szerzetesjelölt; *Illin Mária Archangela* és *Braun Mária Pacifika* nővér; *Romvári Mária Lúcia* és *István Mária Verona* nővér. Háziorvos: *dr. Fekete László*. A tanulóotthon segédszemélyzete: Fügedi Mária Abília, Losonczi Mária Gilberta, Papp Mária Tullia nővér, 1 szerzetesjelölt és 1 világi alkalmazott.

A tanuló-otthonban elhelyezett *növendékek száma* 140, akik korosztályonként 3 csoportban, 3 tanulószobában nyertek elhelyezést. A növendékek közül liceum-tanítónőképzőintézeti tanuló 62, gimnáziumi tanuló 13, kereskedelmi középiskolai tanuló 3, ipari középiskolai tanuló 1, polgári iskolai tanuló 57, elemi népiskolai tanuló 5.

A tanuló-otthon növendékeinek létszáma *anyanyelv* szerint a következőképpen oszlott meg: magyar 117, német 16, horvát-bunyevác 5, vend 2.

A növendékek *vallási* megoszlása: római katolikus 135, református 4, evangélikus 1.

Internátusi segélyek: államsegélyben részesült 33 liceumi növendék és 2 polgári iskolai növendék; összesen 35; — 25,600 P összegben. Vármegyei segélyben részesült 1 növendék 400 P összegben. A Szerzetesház segélyében részesült 14 növendék 2800 P összegben.

A tanuló-otthon épülete. Tanuló-otthonunk ezidőszerint még nem egységes beosztású. Két tanulóterme közül egyet délelőttönként polgári iskolai tanteremnek használunk. A nyár folyamán a növendékek számára hatalmas, egészséges hálótermet, mosdó és zuhanyozó helyiséget építettünk. A tanuló-otthon további fokozatos kibővítése és modern berendezése folyamatban van. A nm. VKM. 10,000 pengős segélye lehetővé teszi, hogy két tanulóterem 84 növendék számára az 1943—44. iskolai évre új berendezést kapjon.

A tanuló-otthon fontosabb eseményei és ünnepei. A tanuló-otthon megnyitása szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján történt. Növendékeinket ünnepélyes keretek között ajánlottuk a Boldogasszony oltalmába. Utána következett a növendékek bemutatkozása és a tanuló-otthon házi szabályainak ismertetése. — Szeptember 14-én volt növendékeink orvosi vizsgálata, amely negyedévenként megismétlődött. — Szeptember 20-án megszerveztük a növendékek intézeti munkaszolgálatát, a nemzeti munkaszolgálat szellemében. Önkéntes jelentkezés és arravalóság alapján felváltva beosztást nyertek a következő munkáknál: 1. betegápolás a nem fertőző beteg körül, 2. segítés a tanulószobák és hálótermek rendben tartásánál, 3. segítés az ebédlőben felszolgálásnál, 4. segítés könnyebb konyhai munkáknál. A növendékek komolyan vették a munkaszolgálatot, amely előnyösen fejlesztette önállóságukat, kötelesség- és felelősségérzetüket, valamint közösségérzetüket is. — Október 4-én külön szülői értekezletet tartottunk a tanuló-otthon növendékeinek szülői számára, amelyen ismertettük velük a Házi Szabályokat, a növendékek kötelességeit Isten, haza és embertársak iránt és tanuló-otthoni nevelésünk célkitűzéseit. Ugyanígy évzáró szülői értekezletet is terveztünk, ez azonban az iskolai év váratlanul gyors befejezése miatt elmaradt. Ez az egy közös megbeszélés is közelebb hozta a szülőket a nevelőkhöz a közös nevelő munka érdekében.

A tanuló-otthon ünnepei inkább családi jellegűek voltak. Ezek közül kiemelkedett december 8-a — a Miasszonyunk intézetek hagyományos „közös névnap”-ja a tanuló-otthon növendékei részére. A tanári kar élén az igazgató köszöntötte a növendékeket és rámutatott minden idők legszebb női eszményére, a Boldogságos Szűz Máriára. Névnapi „nagy ebéd” és közös szórakozások a tanári kar részvételével tették színessé a napot és emelték ki a mindennapok komoly munkájából. — Egyébként a tanuló-otthon növendékei elsősorban és legteljesebb mértékben vették ki részüket az iskola minden megmozdulásából. Időnkint, — ha idejük megengedte — felügyelet mellett az iskolától függetlenül is megnézték egy-egy értékesebb filmet vagy színdarabot.

Hivatalos látogatások. November 20—21-én dr. Tihanyi Béla katolikus tanterületi főigazgató úr, április 9-én és 10-én dr. Glatt Imre és Domokos Sándor tanulmányi felügyelő urak az újvidéki II. fokú tanügyigazgatási kirendeltség képviselőiben tekintettel meg tanuló-otthonunkat; május 20—22-én pedig nagyon tisztelendő Vojnich Mária Aquina, a Szerzetes Társulat általános főnöknője volt az intézet kedves vendége.

A tanuló-otthon nevelési célkitűzése és munkája. A nevelés szellemének egységesítése érdekében a nevelési felügyelők minden hónap első hetében a tanuló-otthon igazgatójának elnöklete alatt pedagógiai megbeszéléseket folytattak: bírálat tárgyává tették saját nevelési eljárásaikat, feltárták a nehézségeket, keresték a megfelelő nevelői eljárásokat, eszközöket, amelyeket mindig a növendékek egyéniségéhez alkalmaztak.

Az öntudatos és egységes nevelési eljárások olyan légkört teremtettek a tanuló-otthonban, amely egyesítette magában a tekintély erejét és a szeretet mele-

gét. A növendékek szívesen vetették alá magukat a Házi Szabályok rendelkezéseinek, nevelői irányításának. Szerették az esti megbeszéléseket nevelőikkel, amikor meghányták-vetették a nap eseményeit, előkerültek a nehézségek, problémák; itt tártult egymás felé egyszerűen és őszintén a nevelő és növendékek lelke. Formálható, jó anyagnak bizonyultak.

Célkitűzésünk a tanulóotthon nevelésénél: 1. növendékeink akarati nevelése komoly, felelősségteljes kötelelességteljesítéssel és az intézeti rend és fegyelem önkéntes megtartásával; 2. a leányok érzelmi és kedélyvilágának irányítása, nemesítése a közvetlen, meleg, családi szellem megteremtésével. Ez a kettő biztosította azt a nyugalmat és derűt, amely a termékeny és eredményes munka feltétele.

Felvétel. A tanítónőképző-líceumba és polgári iskolába folyamodók legkésőbb június 15-ig küldik be folyamodványukat az Igazgatóság címére a következő mellékletekkel: 1. keresztlevel, 2. születési anyakönyvi kivonat, 3. iskolai bizonyítvány, 4. orvosi bizonyítvány. A folyamodvány elintézéséről az egyesek július 1-ig külön értesítést kapnak.

Fizetési feltételek. A tanuló-otthonban a tartásdíj évi 1000 P, amely összeg negyedévi 250 pengős vagy havi 100 pengős előleges részletekben is fizethető. A negyedévi vagy havi részletek befizetése *legkésőbb a hó 5-éig történhet.* — Az intézet szünet vagy betegség címén a tartásdíjból engedményeket nem adhat. A háziorvosi és betegápolási díj évi 20 P.

A növendékek szeptemberi jelentkezéskor bizonyos előleget fizetnek a tankönyvek és egyéb tanszerek beszerzésére. Az így befolyt összegekről, valamint a növendékek évközi személyi kiadásairól (kézimunka, író-, mosdószer, ruha- és cipőjavítás, bélyeg, gyógyszer stb.) minden hónapban kimutatást küld az intézet.

Tájékoztató az 1943—44. iskolai évre.

1. Munkarend.

Alakuló értekezletek: augusztus 31-én a népiskola, szeptember 1-én a polgári iskola, szeptember 2-án a liceum-tanítónőképző tantestületének.

Javító- és pótlóvizsgálatok: minden iskolafokozaton szeptember 3-án.

Felvételi és különbözeti vizsgálatok: minden iskolafokozaton szeptember 4-én.

Pótbeiratások: minden iskolafokozaton szeptember 6-án és 7-én.

Vidéki növendékek jelentkezése a tanuló-otthonban szeptember 7-én.

A tanuló-otthon ünnepélyes megnyitása: szeptember 8-án

Veni Sancte és a tanév ünnepélyes megnyitása: szeptember 9-én.

A tanév kezdete: szeptember 10-én.

2. Fizetendő díjak az intézet iskoláiban.

a) A *liceum-tanítónőképzőben* a beiratás és mellékdíjak: 20 P, a tandíj 100 P, másvallásúaknak 150 P, amely havi részletekben minden hó 5-éig fizetendő.

b) A *polgári iskolában* beiratási díj 20 P, tandíj és fenntartási díj 50 P, másvallásúaknak 100 P.

c) A *magántanulók* által fizetendő tandíj és fenntartási díj 56 P. A magántanulók is fizetik a felvételi díjat, 20 P, ezenkívül elnöki díj 5 P, kezelési díj 1.50 P, vizsgadíj tárgyankint 3 P.

d) Az *elemi iskolában* beiratáskor fizetnek 3 P-t, iskolafenntartási díj 20 P, amely havi 2 P-s részletekben fizethető minden hó 5-éig.

**Az 1943—44. tanévben használandó tankönyvek és segédkönyvek
jegyzéke.**

Líceum-tanítónőképző.

I. osztály.

Dr. Schütz Antal: Katolikus hittan.
Nagy—Medgyesi: Magyar nyelvkönyv I—II. oszt. számára.
Kelemen—Német—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv I.
Dr. Miskolczy—Mezősi: Egyetemes történelem I.
Dr. Bálint Sándor: Földrajz I.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv I.
Gyepes: Német nyelvtan I—IV. o.
Dr. Hortbágyi Tibor: Természettajzi ismeretek. I. o.
Dr. Kövessy Jenő: Mennyiségtan I.
Dr. Kerényi György: Énektan I.
Barthos—Kurucz: Egyetemes történelmi atlasz.
Kogutowitz K.: Földrajzi iskolai atlasz I.

II. osztály.

Dr. Aubermann M.: Katolikus erkölcstan.
Nagy—Medgyesi: Magyar nyelvkönyv I—II.
Kelemen—Német—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv II.
Dr. Miskolczy—Mezősi: Egyetemes történelem II.
Dr. Bálint S.: Földrajz II.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv II.
Gyepes: Német nyelvkönyv I—IV.
Karácsonyi: Természettajzi ismeretek II. o.
Dr. Kövessy: Mennyiségtan. II.
Szegeczky—Kerékgyártó: Az ember teste és egészsége.
Dr. Kerényi Gy.: Énektan II. r.
Barthos—Kurucz: Egyetemes történelmi atlasz.
Kogutowitz: Földrajzi iskolai atlasz II. r.

III. osztály.

Dr. Schütz Antal: Katolikus egyháztörténelem.
Medgyesi: A magyar nyelv élete III—IV.
Bartha—Takács: Magyar irodalmi olvasókönyv III.
Dr. Mezősi K.: A magyar nemzet története I.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv III.
Gyepes: Német nyelvtan I—IV.
Mohay—Straub: Vegyi ismeretek.
Dr. Kövessy: Mennyiségtan III.
Somos—Zentay: Az ember lelki világa.
Csernovits—Pogány: Háztartási ismeretek III.
Dr. Kerényi Gy.: Énekes liceum III.

Segédkönyvek a liceum I—III. o. számára:

Dr. Szunyogh: Misszálé vasár- és ünnepnapokra. (Szent István Társulat.)
Harmath—Sik: Szent vagy, Uram... (Énekes imakönyv.)
Magyar Tudományos Akadémia: A magyar helyesírás szabályai.
Kelemen: Magyar-német szótár 2 k.

Polgári iskola.

I. osztály.

Római katolikus nagyobb katekizmus.
Dr. Gyulai—Novákné Balassa Róza: Magyar olvasókönyv. I.
Dr. Alszegehy Zs.—dr. Sik S.: Magyar nyelvtan I—II.
Haugsethné Lamács Lujza: Mein erstes Buch.
Dr. Kalmár—Varga: Földrajz I. o.
Dékány Mihály: Növény- és állattan I.
Stéger—Tix: Számtan-mértan I. o.
Szendrei Imre: Új énekiskola I. r.
Kogutowitz K.: Polgári iskolai atlasz.

Segédkönyvek:

Harmath—Sik: Szent vagy, Uram... (Énekes imakönyv.)
Udvarhelyi K.: Földrajzi munkanapló.

II. osztály.

Dr. Aubermann M.: Katolikus iskolai biblia.
Dr. Gyulai—Novákné Balassa Róza: Magyar olvasókönyv II. r.
Dr. Alszegehy Zs.—dr. Sik S.: Magyar nyelvtan I—II.
Haugsethné Lamács Lujza: Mein zweites Buch.
Dékány Mihály: Növény- és állattan II.
Stéger—Tix: Mennyiségtan II.
Szendrei Imre: Új énekiskola II. r.
Kogutowitz K.: Polgári iskolai földrajzi atlasz.

Segédkönyvek:

Harmath—Sik: Szent vagy, Uram... (Énekes imakönyv.)
Udvarhelyi K.: Földrajzi munkanapló.

III. osztály.

Dr. Demkovics A.: Róm. kat. szertartástan.
Dr. Prónai Lajos: Stilisztika és olvasókönyv III. o.
Haugsethné Lamács Lujza: Mein drittes Buch.
Dr. Meszlényi: A magyar nemzet története III. o.
Dr. Kolmár—Varga: Földrajz III. o.
Lévai—Horváth: Fizika III. o.
Stéger—Tix: Mennyiségtan III. o.
Szendrei Imre: Új énekiskola III.
Kogutowitz: Rendszeres földrajzi atlasz.

Segédkönyvek:

Dr. Szunyogh: Misszálé vasár- és ünnepnapokra. (Szent István Társulat.)
Harmath—Sik: Szent vagy, Uram... (Énekes imakönyv.)
Sághelyi—Szántó: Toldi.
Udvarhelyi: Földrajzi munkanapló.

IV. osztály.

P. Pongrácz Kelemen: Katolikus egyháztörténelem.
Dr. Prónai Lajos: Magyar költészet és irodalomtörténet.
Lux—Altai: Haus und Schule IV. r.
Dr. Meszlényi: A magyar nemzet története IV. o.
Dékány—Somogyi: Vegytan-ásványtan.
Stéger—Tix: Számtan-mértan IV.
Dr. Párdány Emil: Egészségtan.
Dr. Haugsethné Lamács Lujza: Háztartási és nevelési ismeretek.
Szendrei Imre: Új énekiskola IV. r.

Segédkönyvek:

Dr. Szunyogh: Misszálé vasár- és ünnepnapokra. (Szent István Társulat.)
Harmath—Sik: Szent vagy, Uram... (Énekes imakönyv.)

Népiskola.

I. osztály.

Róm. kat. elemi katekizmus.
Nagy T. Perpétua: Betűbokréta új abc.

II. osztály.

Róm. kat. elemi katekizmus.
Nagy T. Perpétua: Olvasókönyv a kat. népiskolák II. o. számára.
Straub—Vadász: Az élet számokban II. o. számára.

III. osztály.

Róm. kat. kiskatekizmus.
Karácsonyi: Kisbiblia.
Nagy T. Perpétua: Olvasókönyv a III. o. számára.
Straub—Vadász: Az élet számokban III. o.
Jósvai—Schmidt—Szemző: Dalok és énekek könyve III. o.

IV. osztály.

Róm. kat. kiskatekizmus.
Karácsonyi: Kisbiblia.
Nagy T. Perpétua: Olvasókönyv a IV. o. számára.
Straub—Vadász: Az élet számokban IV. o.
Jósvai—Schmidt—Szemző: Dalok és énekek könyve IV. o.

TARTALOM

<i>Habemus Patrem!</i> — — — — —	3
<i>nagybányai vitéz Horthy István</i> — — — — —	4
<i>A család és iskola felelőssége a leányifjúság nevelésében</i> — — — — —	5
<i>A Miasszonyunk-Leánynevelőintézet általános adatai</i> — — — — —	10

A) *Leányliceum-tanítónőképző*

I. Adatok az iskolaév történetéhez — — — — —	12
II. A tanártestület névjegyzéke és munkaköre — — — — —	16
III. A leányliceum nevelő-oktató munkája — — — — —	17
IV. Tanulmányi kirándulások — — — — —	24
V. Ifjúsági egyesületek — — — — —	27
1. Leányifjúsági Mária-kongregáció — — — — —	27
2. Széchenyi-Önképzőkör — — — — —	28
3. Sportkör — — — — —	30
VI. Könyvtárak, szertárak gyarapodása — — — — —	31
VII. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata — — — — —	32
VIII. Statisztika — — — — —	36
1. A tanulók száma és fontosabb adatai — — — — —	36
2. Tanulmányi eredmény — — — — —	38
3. Iskolai felszerelések értéke — — — — —	38
4. Az iskola népessége 1941—42. tanévtől — — — — —	38

B) *Polgári leányiskola*

I. Az iskolai év története — — — — —	39
II. A tanári testület névjegyzéke és munkaköre — — — — —	43
III. Tanulmányi kirándulások — — — — —	44
IV. Könyvtárak, szertárak gyarapodása — — — — —	44
V. Ifjúsági egyesületek — — — — —	44
1. Szivgárda — — — — —	44
2. Boldog Gizella-Önképzőkör — — — — —	45
3. Sportkör — — — — —	46
VI. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata — — — — —	47
VII. Statisztika — — — — —	55
1. A tanulók száma és fontosabb adatai — — — — —	55

2. Tanulmányi eredmény — — — — —	57
3. Az iskola népessége 1940—41. tanévtől — — — — —	58

C) *Népiskola*

I. A tanítótestület névjegyzéke és munkaköre — — — — —	59
II. A tanulók névjegyzéke és általános tanulmányi előmenetele — — —	60
<i>Az intézet helyiségeinek, udvarának, kertjének méretei — — — — —</i>	<i>62</i>
<i>Tanuló-otthon — — — — —</i>	<i>62</i>
<i>Tájékoztató az 1943—44. iskolai évre — — — — —</i>	<i>64</i>
<i>Az 1943—44. tanévben használandó tankönyvek és segédkönyvek jegyzéke</i>	<i>65</i>

